

Digitaliseret af | Digitised by



**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Maupassant, Guy de.; Paa Dansk ved Loulou Marcussen.

Titel | Title:

Frøken Fifi og andre Fortællinger

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Rosenbøgerne, [1919]

Fysiske størrelse | Physical extent:

128 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.





58, - 309

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°



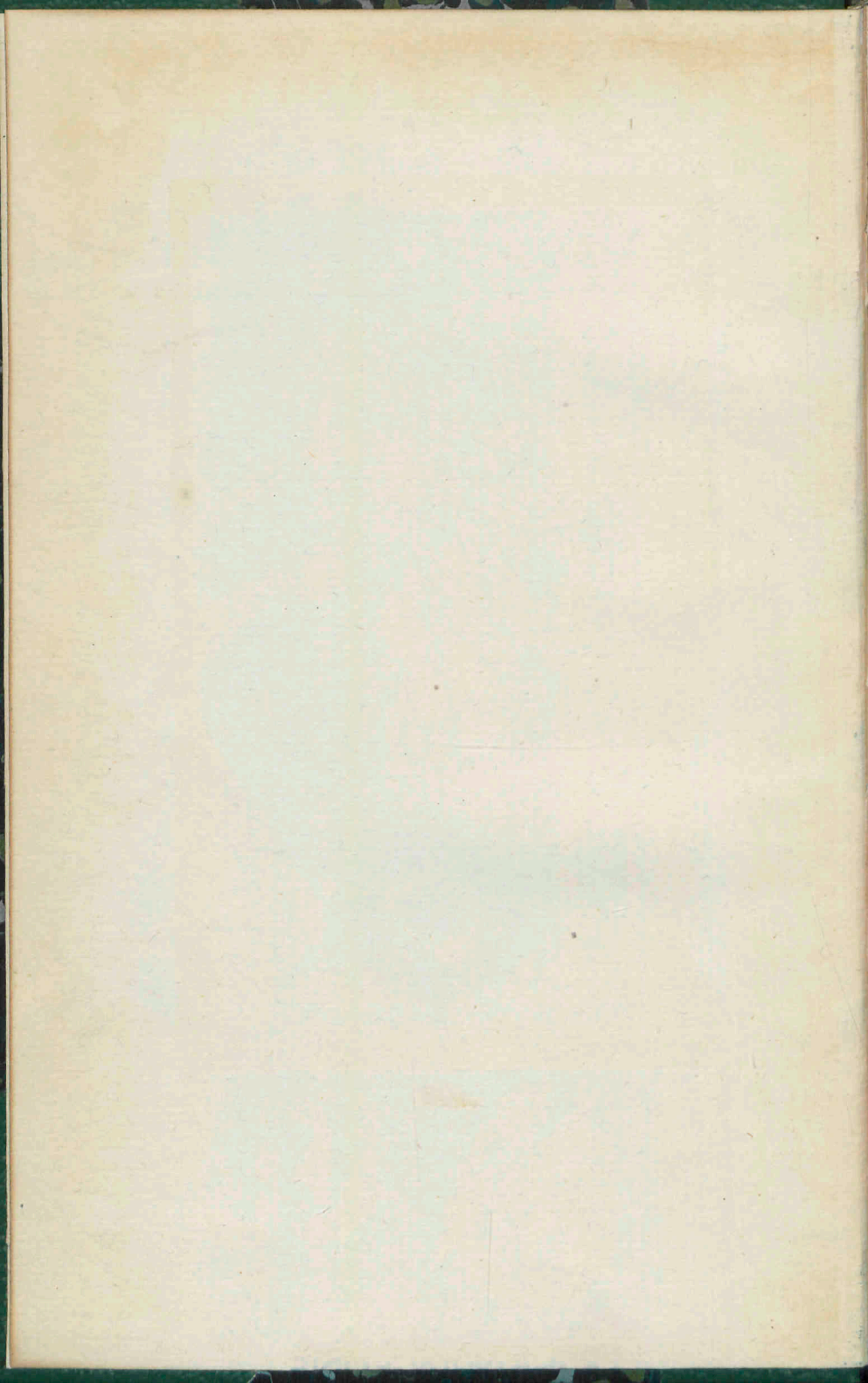
1 1 58 08 121633 + Rex



THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY



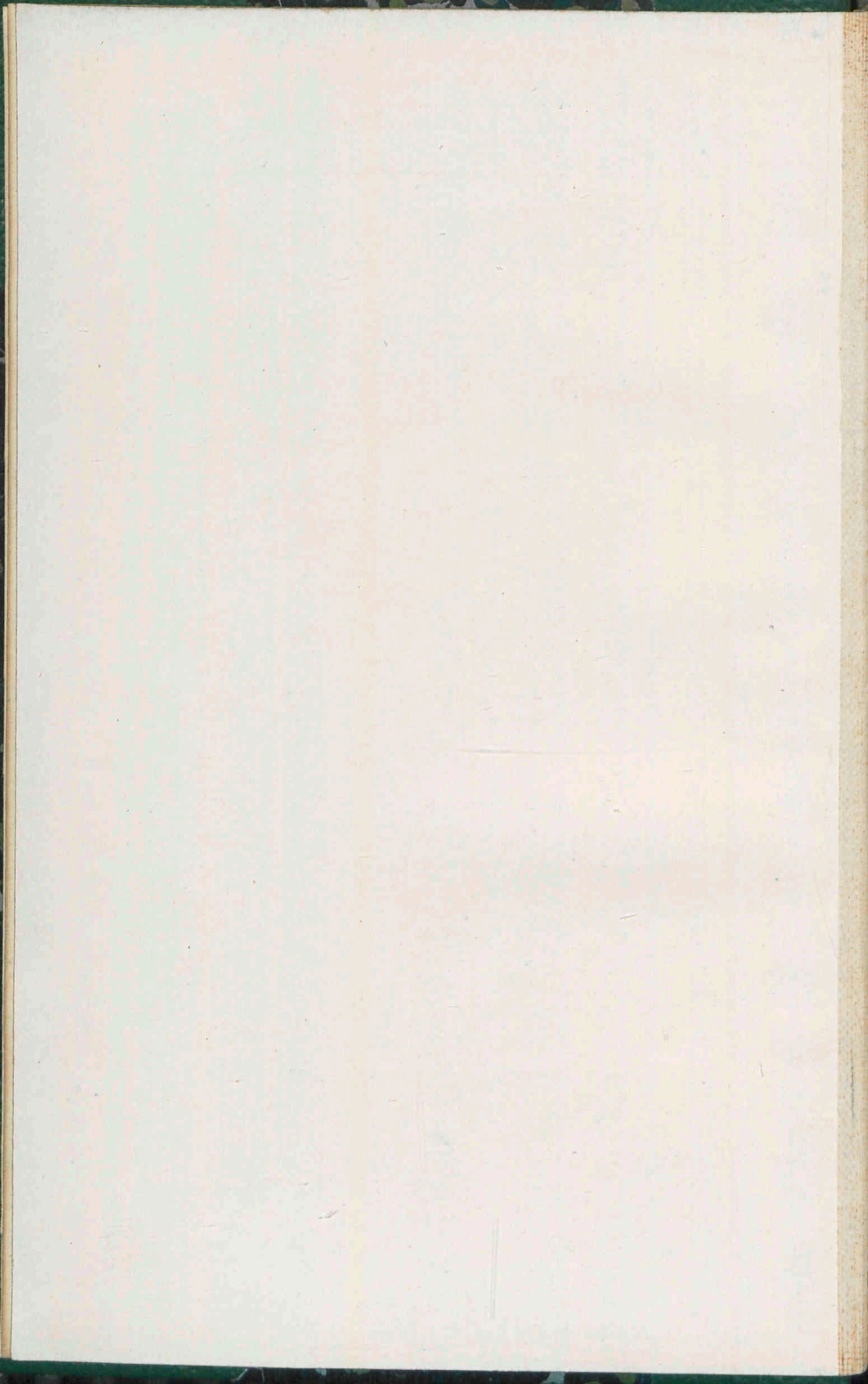
3 0108 15193 2



Frøken Fifi



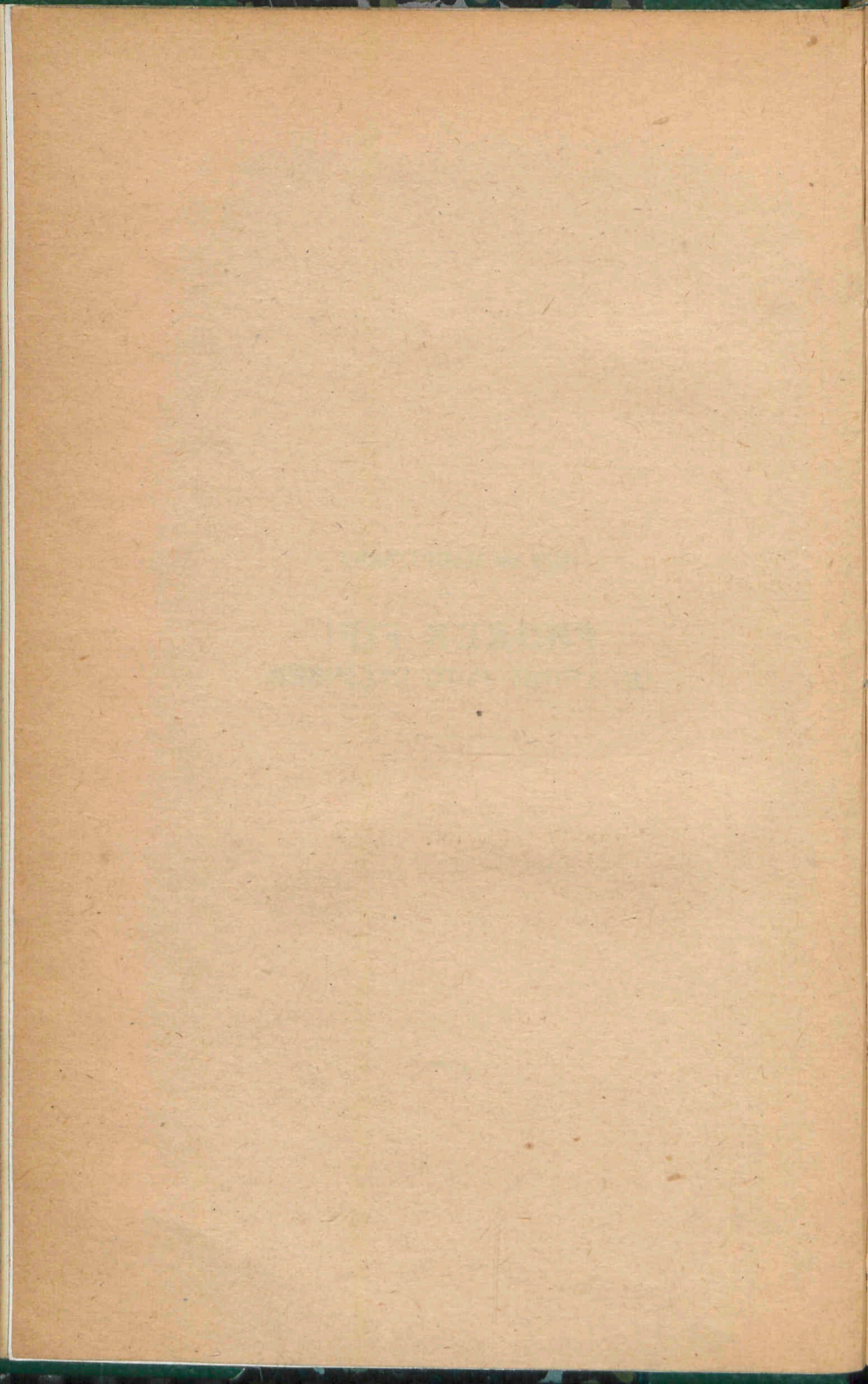
AF
GUY DE MAUPASSANT



GUY DE MAUPASSANT

FRØKEN FIFI
OG ANDRE FORTÆLLINGER

1419. 3084



GUY DE MAUPASSANT

FRØKEN FIFI
OG ANDRE FORTÆLLINGER

PAA DANSK VED

LOULOU MARCUSSEN

KØBENHAVN MCMXIX
ROSENBØGERNES FORLAG
P. H. FERGO



FRØKEN FIFI

Major, prøjsisk Kommandant, Grev von Farlsberg var i Færd med at gaa sin Post igennem. Han sad lænet langt tilbage i den store Lænestol med det vævede Betræk, de bestøvlede Ben havde han lagt op paa den elegante Kamins Marmorhylde, hvor hans Sporer i de tre Maaneder, han havde opholdt sig paa Slottet Uville, havde slidt to dybe Huller, der Dag for Dag huledes mere ud.

En Kop Kaffe stod og dampede paa et lille Mosaikbord, der var plettet af Likører, brændt af Cigarer og ituskaaret af den erobrende Officers Lommekniv; han havde nemlig for Vane nu og da, naar han spidsede sin Blyant, at holde inde og i Stedet for give sin svævende Fantasis Luner Luft i Tal og Figurer, som han indridsede paa det yndefulde Møbel.

Da han havde læst sine Breve færdig og gennembladet de tyske Aviser, som hans Vagtmester for lidt siden havde bragt ham, rejste han sig og gik hen til Vinduet efter først at have lagt tre uhyre, grønne Brændestykker paa Ilden; thi de Herrer Officerer huggede lidt efter lidt alle Parkens Træer om for at varme sig.

Regnen faldt i Strømme, en ægte normannisk Regn, som syntes at blive kastet ned af en rasende Haand, en Regn saa tæt som et Gardin, en Mur af skraa Streger, en snærtende Regn, der overstænkede og druknede alt.

Officeren betragtede længe de oversvømmede Plæner og længere nede den opsvulmede Bæk, der flød over; han begyndte paa at tromme en Rhinvals mod Ruderne, da en Støj fik ham til at vende sig, det var hans Næstkommanderende, Baron von Kelwingstein, Indehaver af en Grad, der svarer til en Kaptajns.

Majoren var en Kæmpe, bred over Skuldrene, prydet med et langt, vifteformigt Skæg, der som en Serviet bredte sig ud over Brystet; hele hans høje Skikkelse fremkaldte Tanken om en Militær-Paafugl, men en Paafugl, hvis Hale udfoldede sig fra Hagen. Han havde kolde, blide, blaa Øjne, og hans ene Kind bar en Fure, et Minde om et Sabelhug i den østerrigske Krig. Han havde Ord for at være lige saa brav som Menneske, som han var modig som Soldat.

Kaptejnen havde et rødt Ansigt og en stor Mave, der med Vold var snøret sammen til det mindst mulige; hans kort studsede Skæg var saa ildrødt, at det i visse Lysskær saa ud, som om hans Ansigt var indgnedet med Fosfor. I en Svirenat, uden at han selv rigtig huskede, hvorledes det var gaaet til, havde han mistet to Tænder, og denne Mangel var Skyld i, at han spyttede Ordene frem, saa tæt efter hverandre, at man ikke altid formaaede at gribe dem. Hans Skallethed, der holdt sig helt oppe paa Issen, lignede en Munketonsur med en Krans af smaa krusede Haar, der var gyldne og lysende omkring den runde, nøgne Plet.

Kommandanten trykkede hans Haand og drak i en eneste Slurk sin Kaffe ud (det var den sjette Kop siden Morgenens), derpaa lyttede han til sin Underordnede Rapport om de Begivenheder, der var forefaldet i Tjenesen. Da Rapporten var endt, gik de begge hen til Vinduet og erklærede, at dette her var ikke videre muntert.

Majoren var en sat, gift Mand, der lettere fandt sig i alt, men Baron-Kaptajnen, som var en uforbæderlig Levemand, Solderist og Pigejæger, rasede over at have været indestængt i tre Maaneders tvungen Kyskhed paa denne afsides liggende Post.

Det bankede paa Døren, Kommandanten raabte: kom ind, og som en Automatfigur kom en Soldat til Syne i Døraabningen og kundgjorde ved sin blotte Nærværelse, at Frokosten var parat.

I Spisesalen ventede tre Officerer af en lavere Grad: en Løjtnant, Otto von Grossling og to Sekondløjtnanter, Fritz Scheunauburg og Marquis Wilhelm von Eyrik, en meget lille, blond, ung Mand, der var brutal overfor Mandskabet, haard mod de Besejrede og voldsom som et Ildvaaben.

Lige fra han var kommen ind i Frankrig, kaldte hans Kammerater ham aldrig andet end Frk. Fifi. Dette Øgenavn havde han faaet, dels paa Grund af hele sit kokette Tilsnit, den smækre Midje, som man næsten skulde have troet indesluttet i et Korset, og det blege Ansigt, hvor man lige anede det spirende Overskæg, og dels paa Grund af, at han havde vænnet sig til hvert Øjeblik at udtrykke sin ophøjede Foragt for Ting og Mennesker ved Hjælp af det franske Udraab — *fi, fi donc*, som han udtalte med en let Hvislelyd.

Slottet Uvilles Spisesal var et langt og kongeligt Rum, hvis antike Krystalspejle, der var afstjernede af Kugler, og høje, vævede, flanderske Tapeter, som var skaarne i Stykker af Sabelhug og flere Steder hang ned i Laser, bar Vidnesbyrd om den Maade, hvorpaa Frk. Fifi yndede at tilbringe sine ledige Timer.

Paa Væggene hang fire Familieportrætter, en Kriger, klædt i Jernrustning, en Kardinal og en Præsident, alle tre røg af lange Porcellænspiber; lige over for dem i en Ramme, hvis Forgyltning Tiden havde skallet af, fremviste en adelig Dame med højt opsnøret Barm og en yderst arrogant Mine et vældigt Overskæg, sat paa med Kul.

Officerernes Frokost henrandt næsten i Tavshed i dette lemlæstede Værelse, som Regnen, der strømmede ned udenfor, gjorde endnu mørkere, og hvis hele besejrede Udseende gjorde et bedrøveligt Indtryk; det gamle Egetræs Parketgulv var bleven groft af Mishandling som Plankerne i et Værtshus.

Da de var færdige med at spise og begyndte at ryge og drikke, gav de sig til at tale om deres Kedsomhed. Likør- og Kognaksflaskerne gik fra Haand til Haand; lænet tilbage i Stolene drak de i smaa, hyppige Slurke uden at tage det lange, bøjede Piberør, der sluttede i et barbarisk, skrammereret Porcellænsæg, bort fra Munden.

Saasart deres Glas var tømte, fyldte de dem igen med en Holdning, der røbede resigneret Ladhed. Kun Frk. Fifi, der hvert Øjeblik stak sit ud, havde dresseret en Soldat til straks at sætte et nyt foran ham.

Som et Slør lagde den skarpe Røgtaage sig over dem

og de sank hen i den sløve, søvnige Rus, der er Maalet for Folk, som intet have at bestille.

Pludselig rejste Baronens sig. En Oprørstrang gennemrystede ham: »Fy for Fanden! Dette kan ikke blive ved; vi maa min Salighed se at finde paa noget.«

Løjtnant Otto og Sekondløjtnant Fritz, der begge havde et ægte tysk, tungt og alvorligt Fysiognomi, svarede i Kor: »Men hvad, Kaptajn?«

Baronen tænkte atter nogle Sekunder, saa gentog han: »Hvad! Vi kunde jo holde en Fest, hvis Kommandanten tillader det.«

Majoren tog Piben fra Munden: »Hvilken Slags Fest, Kaptejn?«

Baronen gik over til ham: »Jeg skal sørge for det hele, Hr. Kommandant. Jeg sender »Pligten« til Rouen for at hente Damer, jeg ved, hvor han kan finde dem. Imedens bliver der lavet en Souper i Stand — her mangler jo intet — og saa vil vi i det mindste kunne tilbringe en munter Aften.«

Grev von Farlsberg trak paa Skuldrene og smilede: »De er forrykt, kære Ven.«

Men alle Officererne havde rejst sig. De omringede deres Chef og plagede ham:

»Lad Kaptajnen faa Lov, Hr. Kommandant. Det er saa skrækkeligt trist her.«

Omsider gav Majoren efter: »Saa lad gaa da,« sagde han, og Baronens lod øjeblikkelig »Pligten« kalde. Det var en gammel Underofficer, som ingen nogensinde havde set le, men som fanatisk udførte enhver Ordre, der kom fra hans Overordnede, ligegyldig hvorledes Ordren lød.

Staaende, med ubevægeligt Ansigt, modtog han Baronens Befaling, saa gik han ud og fem Minutter senere raslede en Trænvogn, forspændt med fire Heste og dækket af en Presenning, i Galop ud i den øsende Regn.

Det var, som om denne Raslen fik Sindene til at vaagne op; Officererne rettede sig op i Stolene, der kom Liv over Ansigterne, og Passiaren tog Fart.

Skøndt Bygerne rasede med uformindsket Voldsomhed, forsikrede Majoren, at det nu var mindre mørkt, og Løjtnant Otto erklærede med Overbevisning, at det begyndte at klare op. Frk. Fifi kunde ikke længere hol-

de sig rolig. Han rejste sig og satte sig igen. Hans haarde og klare Blik søgte ertter noget, han kunde ødelægge. Pludselig stirrede han stift paa Damen med Overskægget og trak sin Revolver frem. »Det skal du ikke faa Lov at se paa, du deroppe,« sagde han og, uden at forlade sin Plads, sigtede han og skød. To Kugler, der fulgte lige efter hinanden, gennemborede Portrættets Øjne.

Saa raabte han: »Lad os lave Mine!« og øjeblikkelig forstummede Samtalen, som om en ny og mægtig Interesse havde bemægtiget sig dem alle.

»At lave Mine« var Frk. Fifis personlige Opfindelse, hans Yndlingsmaade at ødelægge paa og hans kæreste Morskab.

Da Slottets retmæssige Ejer, Grev Fernand d'Amoys d'Uville i Huj og Hast havde maattet flygte, havde han hverken haft Tid til at tage noget med eller skjule noget med Undtagelse af Sølvtøjet, der var bleven stukket ind i et Hul i Muren. Greven var uhyre rig og samtidig en stor Kunstelsker; det var derfor intet Under, at Slottets Festsal, hvis Døre gik ind til Spisesalen, kunde sammenlignes med et helt Museumsgalleri.

Paa Væggene hang Malerier, Tegninger og Akvareller af stor Værdi, og en broget og kostbar Vrimmel af tusinde Luksusting, japanske Vaser, Statuetter, saksiske Porcellænsfigurer, kinesiske Dukker, gammelt udskaa-ret Elfenben og venetianske Glasvarer befolkede omkring paa Møbler, Etagerer og i elegante Glasmontrer det vældige Rum.

Nu var der ikke længere meget tilbage af alle disse Herligheder. Salen var vel ikke bleven plyndret, thi det vilde Grev von Farlsberg aldrig have tilladt, men fra Tid til anden lavede Frk. Fifi »Mine«, og paa de Dage morede Officererne sig i det mindste i fem Minutter af Hjertens Grund.

Den lille Marquis gik ind i Festsalen for at udsøge sig, hvad han behøvede. Han kom tilbage med en henrivende, lille, kinesisk Thepote af rosenrødt Porcellæn. Han fyldte den med Krudt og stak en lang, snoet Fyrsvamp ind i Tuden. Saa tændte han denne Lunte an og løb med hele Helvedesmaskinen ind i det tilstødende Rum.

Hurtig kom han tilbage og lukkede Døren. Alle Oficererne ventede staaende, Ansigterne udtrykte en barnlig Forventning, og saa snart Eksplosionen havde gennemrystet Slottet, styrtede de allesammen ind i Festsalen.

Frk. Fifi, der var i Spidsen, klappede vildt i Hænderne foran en Terrakotta-Venus, hvis Hoved endelig var sprængt af. Officererne gav sig til at opsamle de spredte Porcellænsskaar og undrede sig over deres Glans og deres mærkelige Former, saa undersøgte de det nye Hærværk og skændtes om hvilke Ødelæggelser, der hidrørte fra tidligere Eksplosioner. Majoren saa med en faderlig Mine ud over den mægtige Sal, der laa i én stor Forvirring besaaet med Stumper af Kunstsager. Han gik først ud og erklærede godmodigt: »Denne Gang var det virkelig vellykket.«

Men den tykke Røg var trængt ind i Spisesalen, hvor den blandede sig med Tobakstaagen; det var ikke længere muligt at trække Vejret. Kommandanten aabnede Vinduet, og alle Officererne, der var komne tilbage for at drikke det sidste Glas Kognac, gik hen til det.

Den fugtige Luft banede sig Vej ind i Værelset. Den førte med sig et Slags Vandstøv, der pudrede Skæggene, og en Fornemmelse af Oversvømmelse. De saa ud over Træerne, der syntes overvældede af Bygerne, den brede Dal, hvorover de mørke og lave Skyer bredte en brunlig Tone og længere borte Kirkens Klokke-taarn, der som en graa Spids ragede op i den plaskende Regn.

Lige siden deres Ankomst havde det været tavst. Det var den eneste Modstand, den indtrængende Fjende havde mødt der paa Egnen. Sognepræsten havde paa ingen Maade undslaaet sig ved at modtage en Indkvartering af prøjsiske Soldater; han havde endogsaa flere Gange efterkommet en Indbydelse til at drikke en Flaske Øl eller Vin med den tyske Kommandant, der ofte brugte ham som velvillig Mellemand overfor Befolkningen. Men det kunde ikke nytte at bede ham om et eneste Kleint af hans Kirkeklokke, han vilde hellere have ladet sig skyde ned.

Det var hans Maade at protestere mod Fjendens Ankomst, en frædelig Protest, Tavshedens Protest, den eneste, sagde han, som sømmede sig for en Præst, der er

Fredens og ikke Blodets Mand; og alle i ti Miles Omkreds roste Abbed Chantavaines Fasthed og Heltemod, fordi han vovede at give den offentlige Sorg Udtryk, at proklamere den ved sin Kirkes haardnakkede Tavshed.

Hele Landsbyen var begejstret over denne Modstand. Præstens tavse Protest blev betragtet som en Beskærmelse af den nationale Ære, og alle var rede til at trodse alt for at støtte ham. Og Landsbyen syntes, at den gjorde sig endnu mere fortjent af Fædrelandet end baade Belfort og Strassburg, og at den gav et enestaaende Eksempel, der maatte gøre dens Navn udødeligt; men ellers var der intet, som blev nægtet de sejrende Prøjserne.

Kommandanten og hans Officerer lo sammen over dette harmløse Mod; men da hele Egnen forøvrigt viste sig velvillig og imødekommende overfor dem, taalte de Kirkeklokkens stumme Fædrelandskærlighed.

Kun den lille Marquis, Wilhelm, vilde gerne have tvunget Klokken til at ringe. Han rasede mod sin Foresattes politiske Føjelighed overfor Præsten, og hver eneste Dag bønfaaldt han Kommandanten om at lade ringe: ding-dang-dang, blot én Gang, blot en eneste lille bitte Gang, bare for Morskabs Skyld. Han gjorde sig kælen som en Kat, indsmigrende som en Kvinde, og hans Stemme blev blid som hos en Elskerinde, der vil opnaa Opfyldelsen af et Øjeblikks Lune, men Kommandanten gav ikke efter, og for at trøste sig lavede Frk. Fifi »Mine« i Slottet Uville.

De fem Mand blev staaende nogle Minutter sammen ved Vinduet for at indaande Fugtigheden. Saa sagde Løjtnant Fritz med en fed Latter: »Damerne faar ikke godt Vejr til deres lille Udflugt.«

Derpaa skiltes man; enhver gik til sin Tjeneste med Undtagelse af Kaptejnen, der straks begyndte paa de travle Forberedelser til Middagen.

Da de igen mødtes, efter at Mørket var faldet paa, gav de sig til at le ved at se hinanden lige saa kokette, blanktpudsede, parfumerede, pomadiserede og opfiksede som paa en af de store Revy-Dage. Kommandantens Haar syntes mindre graat end om Morgenens og Kaptajnen havde raget Skægget af med Undtagelse af

Knebelsbarten, der som en Flamme lyste op under hans Næse.

Til Trods for Regnen lod de Vinduet blive staaende aabent, og fra Tid til anden gik en af dem hen til det for at lytte. Da Klokken var ti Minutter over seks, forkyndte Kaptejnen, at en Rullen lod sig høre i det fjerne. Alle styrtede til og lidt efter viste Vognen sig, de fire Heste, der havde galopperet hele Vejen, var overstærkede med Snavs helt op til de dampende, sitrende Rygge.

Fem Kvinder steg ud paa Stentrappen, fem flotte Pigebørn, som Kaptejnens Kammerat, til hvem »Pligten« havde leveret sin Overordnede skriftlige Besked, med særlig Omhu havde udsøgt.

De havde paa ingen Maade ladet sig bede, de var sikre paa at blive godt betalte, og desuden var de i de sidste tre Maaneder blevne vænnet til Omgangen med Prøjserne; de havde forlængst taget deres Parti, saavel overfor den nye Tingenes Tilstand som overfor de nye Mænd. »Stillingen fører det med sig«, havde de undervejs sagt til hinanden som et ubevidst Svar paa den hemmelige Stikken, den sidste Rest af Samvittighed forvoldte dem.

De blev straks ført ind i Spisesalen. Nu, da den var oplyst, syntes den endnu mere uhyggelig i al sin ynkelige Forfaldenhed; Bordet, der bugnede med Kødretter og med det rige Sølvservice, som var bleven funden i den Mur, hvor Ejeren havde skjult det, gav Stedet Udseende af en Røverhule, hvor Banditterne sætter sig tilbords efter et Plyndringstog. Kaptejnen var straalende, han bemægtigede sig Pigerne som noget, han særlig forstod sig paa, kyssede dem og værdsatte dem med Kendermine; da de tre yngre Officerer hver vilde tage fat paa en, satte han sig imod det med Autoritet og erklærede, at han selv vilde foretage Fordelingen, der, for at være retfærdig, skulde ske efter Graderne, saaledes at den militære Rangfølge ikke blev krænket.

For at undgaa enhver Diskussion, Protest eller Mistanke om Partiskhed stillede han dem i Geled efter Størrelsen, henvendte sig til den største og spurgte med Kommandostemme: »Hvad hedder du?«

Hun gjorde sin Stemme grov og svarede: »Paméla.«

Saa proklamerede han: »Nummer ét, ved Navn Paméla, tilfalder Kommandanten.«

Efter derpaa at have kysset den næste, Blondine, som Tegn paa sin Ejendomsret overgav han den tykke Amanda til Løjtnant Otto og »Eva Tomat« til Sekondløjtnant Fritz; den mindste af dem alle, Rachel, en lille purung Jødinde med Øjne saa sorte som Blækklatter og en Opstoppernæse, der dannede den bekræftende Undtagelse fra Reglen, som uddeler krogede Ørnenæb til hele hendes Race, blev tildelt den yngste af Officererne, den smækre Marquis Wilhem von Eyrik. De var forøvrigt alle kønne og buttede, det daglige Fællesliv havde udjævnet deres Fysiognomier og gjort dem næsten ens i deres Holdning og blege Teint.

De tre unge Officerer vilde straks slæbe af med deres Damer under Paaskud af at tilbyde dem Børster og Sæbe, men Kaptajnen var klog nok til at sætte sig imod det; han erklærede, at de var tilstrækkelig rene til at gaa til Bords og at de, som havde været ovenpaa, bare vilde skifte, naar de kom ned, og bringe Forvirring ind mellem de andre Par. Hans Erfaring fik Overtaget. Der blev kun mange Kys, Forventnings-Kys.

Pludselig var Rachel lige ved at kvæles, hun hostede, saa hun fik Taarer i Øjnene, og der stod Røg ud af hendes Næsebor. Marquisen havde, under Foregivende af at ville kysse hende, pustet hende en Mundfuld Røg ind i Munden. Hun skældte ikke ud, sagde ikke et Ord, men hun saa stift paa sin Besidder, og helt nede paa Bunden af hendes sorte Øje vaagnede et Glimt af Vrede.

Der blev givet Signal til at gaa til Bords. Selv Kommandanten syntes henrykt; han tog Paméle paa sin højre Side og paa sin venstre Blondinen, der, idet hun foldede sin Serviet ud, forsikrede: »Det er en ypperlig Ide, De der har haft, Kaptajn.«

Løjtnanterne Otto og Fritz, der var ligesaa høflige som om de befandt sig overfor virkelige Damer, skræmmede en Smule deres Naboersker; men Baron von Kewenstein, der til Gavns var i sit Es, straaledede, han lod den ene Tvetydighed løbe af Stabelen efter den anden og syntes helt i Flamme med sin røde Haarkrans. Han gjorde sig paa et løjerligt Rhinfransk Umage for at være

galant, og hans plumpe Knejspekomplimenter, som han slyngede ud gennem Hullet mellem de to knækkede Fortænder, naaede Pigebørnene midt i en Bombe af Spyt.

De forstod forresten ingenting; deres Forstandsevne syntes kun at vaagne, naar han udspyttede slibrige Ord og raa Vendinger, som blev lemlæstede af hans Akcent. Saa gav de sig alle til at le som Afsindige, kastede sig hen over deres Bordkavallerers Skød og gentog Udtryk-kene, som Baronens derpaa med Vilje forvanskede for at faa dem til at sige Raaheder. Den første Flaske Vin havde straks gjort dem fulde, og de sagde alt, hvad Baronens vilde have dem til at sige; de var bleven helt og holdent dem selv, aabnede paa vid Gab Døren for alle deres Vaner, kyssede løs paa Overskæg til højre og venstre, kneb i Armene, udstødte vilde Skrig, drak af alle Glas og sang franske Sange og Stumper af tyske Viser, som de havde lært i deres daglige, ømme Omgang med Fjenden.

Snart blev ogsaa Mændene revet med, beruste af den nøgne Kvindehud, der udstilledes under deres Blik; de raabte op og slog Porcellænen itu, medens Soldaterne bag deres Ryg vartede op uden at fortrække en Mine.

Kun Kommandanten bevarede Anstanden.

Frk. Fifi havde taget Rachel paa Skødet, det ene Øjeblik kyssede han vildt Haarets Ibenholts-Krus paa hendes Nakke og indaandede ved Kjølens Udringning den varme, bløde Duft, der steg op fra hendes Legeme, i det næste gav han efter for sin Trang til at gøre Skade, og ansporet af hidsig Ondskab kneb han hende som en rasende, indtil hun skreg. Han tog hende ogsaa ofte i sine Arme og trak hende ind mod sig i et tæt Favntag, saa trykkede han sine Læber mod Jødendens friske Mund og kyssede hende, indtil hun mistede Vejret; men pludselig bed han hende saa dybt, at en Blodstriben bandede sig Vej ned over den unge Kvindes Hage og blev borte i hendes Kjoleliv.

Hun saa ham atter stift ind i Ansigtet og mumlede, idet hun tørrede Blodet fra Saaret: »Den Slags Ting betales.« Han lo haardt og sagde: »Jeg skal nok betale.«

Desserten var kommen paa Bordet; der blev skænket Champagne. Kommandanten rejste sig, hævede sit Glas

og sagde i samme Tone, hvori han vilde have udbragt en Skaal for Kejserinde Augusta:

»Til Ære for vore Damer.« Og en Række Skaaler begyndte, Skaaler, der vrimlede af Drukkenboldts-Galanterier, blandet med obskøne Vittigheder, som det mangelfulde Kendskab til Sproget gjorde endnu brutalere.

Den ene efter den anden rejste sig og gjorde Anstrenge for at være aandrig og morsom; Kvinderne, der nu vare saa drukne, at de næppe kunde staa paa Benene og havde sløve Øjne og lallende Læber, klappede begejstret.

Kaptejnen hævdede endnu en Gang sit Glas, aabenbart i den Hensigt at lægge et Skin af Ridderlighed over hele denne Orgie, og sagde højtideligt: »Paa vore Sejre over Hjerterne!«

Saa skød Schwartzwalder-Bjørnen Løjtnant Otto i Vejret, opflammet og overmættet af Drik. Og i pludselig udstrømmende Spiritus-Fædrelandskærlighed raabte han: »Paa vore Sejre over Frankrig!«

Midt i deres Fuldskab blev Kvinderne ganske stille og Rachel vendte sig dirrende om: »Jeg kender Fransk-mænd, Du, i hvis Nærværelse Du ikke vovede at sige det.«

Den lille Marquis, som stadig holdt hende fast paa Skødet, gav sig til at le, han var bleven glad af Vinen: »Ha, ha, ha! Dem har jeg aldrig set. Saasnart vi viser os, stikker de af med Halen mellem Benene!«

Ude af sig selv skreg hun ham lige ind i Ansigtet: »Du lyver, Svinehund!«

Et Sekund fikserede han hende stift med sine klare Øjne, paa samme Maade som han fikserede de Malerier, han med sin Revolver skød sønder og sammen, saa lo han igen: »Jo, pyt, det var ogsaa noget at snakke om, min smukke, sad vi maaske her, hvis de var saa modige?« Og han talte sig op: »Nej, vi er deres Herrer! Frankrig tilhører os!«

Med et Sæt var hun nede fra hans Skød og lod sig falde tilbage paa sin Stol. Han rejste sig, rakte sit Glas ud mod Midten af Bordet og gentog: »Os tilhører Frankrig og Franskændene, Frankrigs Skove, Marker, Huse, alt er vort!«

De andre, der var fuldstændig drukne, blev pludselig

grebet af en stupid Militær-Begejstring, de løftede deres Glas og skraalede: »Leve Prøjsen!« og tømte dem derpaa i ét Drag.

De bange Kvinder protesterede ikke mere, de var bragte til Tavshed. Selv Rachel tav, ude af Stand til at svare.

Saa satte den lille Marquis sit Champagneglas, der straks igen var blevet fyldt, paa Jødindens Hoved: »Og os tilhører ogsaa alle Frankrigs Kvinder!« skreg han.

Hun rejste sig saa hurtig, at Krystalglasset væltede og som til en Daab tømtes den gule Vin ud over hendes sorte Haar; saa faldt Glasset paa Gulvet og knustes. Med skælvende Læber trodsede hun den stadig leende Officers Blik, og med en Stemme, der kvaltes af Vrede, fremstammede hun: »Det, det — — det er ikke sandt, I faar aldrig Frankrigs Kvinder.«

Han satte sig for rigtig bekvemt at kunne le ud og forsøgte paa at efterabe Pariserjargonen: »Den er god, vældig god, hvad bestiller du saa her, du smaa?«

Først tav hun forbløffet, i sit Oprør havde hun ikke rigtig forstaaet, saa, i samme Øjeblik hun havde fattet, hvad han havde sagt, tilslyngede hun ham hæftig og opbragt: »Jeg! Jeg! Jeg er ingen Kvinde, jeg er kun en Skøge, det er alt, hvad Prøjserne fortjener.«

Hun havde ikke talt ud, før han af fuld Kraft smældede hende en Lussing; men da han endnu en Gang hævede Haanden, greb hun ude af sig selv af Raseri en lille Dessertkniv med Sølvblad, der laa paa Bordet, og lynsnart, før nogen kunde se, hvad der skete, jog hun den ind i hans Hals, lige i Hulningen, hvor Brystet begynder.

Et Ord, han var i Færd med at sige, blev stikkende i Svælget, og han blev staaende med vidtaaben Mund og et skrækkeligt Blik.

Alle udstødte en Brølen og sprang op i vild Tumult, men Rachel kastede sin Stol ind mellem Benene paa Løjtnant Otto, der faldt over Ende i hele sin Længde, løb hen til Vinduet, aabnede det, og før nogen kunde gribe hende, svang hun sig ud i Natten og Regnen, der stadig strømmede ned.

Paa to Minutter var Frk. Fifi død. Saa trak Fritz og Otto blank og vilde myrde Kvinderne, der klamrede sig

bønfaldende til deres Knæ. Det var med Nød og næppe, at det lykkedes Majoren at forhindre dette Slagteri og faa de fire forskræmte Pigebørn lukkede ind i et Værelse med to Soldater til Vagt. Saa gav han sig paa samme Maade, som han vilde have beredt sine Soldater til Kamp, til at organisere Forfølgelsen efter Flygtningen, som han var sikker paa at fange.

Halvtredsindstyve Mand blev, opmuntret med Trudser, sendt ud i Parken. To hundrede andre gennemrodede Skovene og alle Dalens Huse.

Bordet, der i et Øjeblik var blevet afdækket, tjente nu som Paradeseng for den Døde, og med ét Slag gjorde ædru stod Officererne stive og med haarde, krigsvante Ansigter ved Vinduerne og spejdede ud i Mørket.

Det skylregnede stadig. En vedvarende Plasken fyldte Natten, en flydende Mumlen af Vand, som falder, og Vand, som siver, Vand, som drypper, og Vand, som springer tilbage fra Pytterne.

Pludselig lød et Geværskud, saa et andet længere borte; fire Timer itræk hørtes saaledes fra Tid til anden, nærmere eller fjærnere, Knald og Samlingsraab, underlige Ord, der som en Appel udslyngedes af gennemtrængende Stemmer.

Om Morgen vendte alle Soldaterne tilbage; to af dem vare i Forfølgelsens Iver og den natlige Jagts Forfjamskelse blevne dræbte og tre andre saarede af deres Kammerater.

Rachel var ikke bleven fundet.

Saa blev Beboerne skræmmede op, hver eneste Bolig endevendt, hele Egnen gennemstøvet og gennemrodet. Men Jødinden syntes ikke at have efterladt et eneste Spor paa sin Vej.

Generalen, som blev underrettet om det skete, paa bød, at Affæren skulde neddysses for ikke at give Armeen et slet Eksempel, og en Disciplinærstraf blev idømt Kommandanten, som atter straffede sine Underordnede. Generalen havde sagt: »Man fører ikke Krig for at fjase med offentlige Pigebørn.« Og Grev Farlsberg, der var rasende, besluttede at lade sin Hævn gaa ud over Landet.

Da han maatte have et Paaskud for med et Skin af Ret at kunne udøve sin Strængighed, lod han Præsten

Frøken Fifi.

komme og befalede ham at lade Klokkerne ringe ved Marquis von Eyriks Begravelse.

Imod al Forventning viste Præsten sig yderst føjelig, ydmyg og hensyntagende. Og da Frk .Fifis Lig, baaret af Soldater og med Soldater foran, paa Siderne og bagved, alle med ladte Geværer, drog ud fra Slottet Uville og drejede ind paa Vejen til Kirkegaarden, lød Klokkens første Slag, og den klemtede til Lig saa munter og glad som om den blev kærtegnet af en kærlig Haand.

Om Aftenen lød den igen og næste Dag og alle de følgende Dage; den ringede af Hjertens Lyst. Undertiden kunde den endogsaa midt om Natten vaagne, uden at nogen vidste hvorfor, og sende to eller tre svage Klemte ud i Mørket, det lød som et Udslag af hemmelighedsfuld Glæde. Da sagde alle Stedets Bønder, at den var forhekset, og ingen med Undtagelse af Præsten og Degnen turde mere nærme sig Klokкетаarnet.

Men deroppe levede i Angst og Ensomhed en stakkels Kvinde, som de to Mænd i Smug bragte Føde.

Hun blev deroppe, lige til de tyske Tropper drog bort. Saa en Aften kørte Præsten, som havde laant Bagerens Char-a-banc, hende selv til Rouens Port. Der omfavnede Præsten hende faderligt, hun stod af og gik til Fods gennem Byen tilbage til sit tidligere Opholdssted, hvis Værtinde havde troet hende død.

Nogen Tid efter blev hun taget ud af en fordomsfri, fædrelandskærlig Mand, der elskede hende for hendes smukke Handling; senere hen kom han til at elske hende for hendes egen Skyld, ægtede hende og gjorde hende til en Dame, der kunde være lige saa god som mange andre.

FRU BAPTISTE

Da jeg traadte ind i Ventesalen paa Loubains Bane-
gaard, gjaldt mit første Blik Uret. Jeg havde to Timer og
ti Minutter at vente paa Iltoget til Paris.

Jeg følte mig pludselig træt, som om jeg havde gaaet
en halv Snes Mil; saa saa jeg mig omkring, som om jeg
paa Væggene kunde opdage et Middel til at slaa Tiden
ihjel. Derpaa gik jeg igen uden for, stillede mig op for-
an Stationsbygningen og pinte min Hjerne for at finde
paa noget at bestille.

Gaden gik op ad Bakke, det var en Slags Boulevard,
beplantet med magre Akaciatræer mellem to Rækker
uensartede Smaakøbstads-Huse, helt oppe ved Enden
skimtede man nogle Træer, som om den afsluttedes med
en Park.

Fra Tid til anden skred en Kat over Kørebanen,
skrævende betænksomt over Rendestenen med højt op-
løftede Poter. En geskæftig Moppe snusede til alle Træ-
erne og ledte efter Madaffald. Intet menneskeligt Væ-
sen var at øjne.

Jeg blev overfaldet af en sløv Modløshed. Hvad skul-
de jeg tage mig for? Hvad i al Verden skulde jeg finde
paa at tage mig for? Jeg tænkte allerede paa den ende-
løse og uundgaelige Ventetid i den lille Jernbanekafé
foran et Glas udrikkeligt Øl og med den ulæselige, lo-
kale Avis til Underholdning, da jeg fik Øje paa et Lig-
tog, der fra en Sidegade svingede ind i Hovedgaden,
hvor jeg befandt mig.

Synet af Ligvognen var mig en Lettelse. Det var
mindst ti Minutter vundet.

Men pludselig fordobledes min Opmærksomhed.

Den Døde blev kun fulgt af otte Herrer, hvoraf den

ene græd. De andre passiarede indbyrdes meget venkabeligt. Ingen Præst var med i Følget. Jeg tænkte først: »Det er en borgerlig Begravelse«, men saa sagde jeg til mig selv, at i en By som Loubain maatte der være mindst en Hundrede Fritænkere, der næppe vilde lade en saadan Lejlighed gaa fra sig til at foranstalte en større Demonstration. Men hvad da? Togets hurtige Gang røbede dog tydeligt nok, at den Døde blev begravet uden nogensomhelst Ceremoni og at det altsaa ikke kunde være en religiøs Handling.

Min ledige Nysgerrighed tumlede sig i de vildeste Hypoteser, og i samme Øjeblik Toget passerede forbi, for en forfløjen Ide mig gennem Hovedet: jeg vilde slutte mig til de otte Herrer, der udgjorde Følget. Det var saa meget som en hel Time slaaet ihjel, og jeg gav mig med bedrøvet Mine til at gaa bagved de andre.

De to sidste vendte sig forundret, saa hviskede de sammen. De forhørte sig aabenbart gensidig, om jeg kunde være der fra Byen. Saa raadspurgte de de to, som gik foran dem, og som nu ligeledes vendte sig og stirrede paa mig. Denne forskende Opmærksomhed begyndte at genere mig, og for at faa en Ende paa den, gik jeg tættere hen til mine Sidemænd og sagde efter at have hilst: »Jeg beder meget om Forladelse, hvis jeg afbryder de Herrer's Samtale. Men da jeg kunde forstaa, at dette er en borgerlig Begravelse, skyndte jeg mig at slutte mig til Følget, uden iøvrigt at kende noget til den Døde.« En af Herrerne indskød: »Det er en Kvinde.« Jeg blev overrasket og spurgte: »Men det er jo dog en borgerlig Begravelse, ikke?«

Den anden Herre, der øjensynlig intet havde imod at give mig nærmere Underretning, tog Ordet: »Ja og nei. Gejstligheden har nægtet os Adgang til Kirken.« Jeg udstødte et forbløffet: »Ah!« Jeg forstod ikke et Ord af det hele.

Min velvillige Sidemand betroede mig med dæmpet Stemme: »Aah, det er en hel Historie. Den unge Kvinde har taget Livet af sig, og derfor har Kirken ikke villet begrave hende. Det er Manden, der gaar forrest. Kan De se, han, som græder.«

Jeg forsøgte tøvende: »Hvad De siger, forundrer og interesserer mig i høj Grad, min Herre. Vilde det være

indiskret at bede Dem fortælle mig den Historie? Hvis De ikke synes om det, saa lad os lade, som om jeg intet har sagt!»

Han tog familiært min Arm: »Paa ingen Maade, paa ingen Maade. Lad os sørge for at komme lidt bagefter. Jeg skal fortælle Dem det hele. Det er meget sørgeligt. Vi har Tid nok, inden vi naar Kirkegaarden hvis Træer De ser deroppe, thi Bakken er drøj.«

Og han begyndte: »Den unge Dame, Fru Paul Hamot, var Datter af en af Egnens rigeste Handelsmænd, Hr. Fontanelle. Da hun var ganske lille, kun elleve Aar, hændte der hende noget skrækkeligt, en Tjener skændede hende. Hun var lige ved at dø som en Følge af den Mishandling, hun havde været Genstand for. Fyrens egen Brutalitet angav ham. En uhyggelig Proces fandt Sted, og det blev afsløret, at Barnet i hele tre Maaneder havde været Offer for Uslingens Skamløshed. Slinglen blev dømt til Tvangsarbejde paa Livstid.

Den lille Pige voksede op, mærket af Skændsel, afsondret fra alle, uden Kammerater og uden Kærlighed fra de Voksne, der vilde have følt det som en Besudling at berøre hendes Pande med deres Læber.

Hun stod for hele Byen som et Slags Uhyre, et Fænomen. Folk puffede til hinanden: »Det er hende, den smaa Fontanelle«, og alle vendte sig om efter hende, naar hun gik forbi. Det var næsten ikke engang muligt at faa en Pige til at spadserere med hende, de andre Familiens Tyende vilde have holdt sig paa Afstand fra hende, som om der fra Barnet udgik en Smitte, der bredte sig til alle, som nærmede sig det.

»Det var en Ynk at se den stakkels lille i Parken, hvor Børnene leger om Eftermiddagen. Hun stod ganske stille ved Siden af sin Pige og stirrede bedrøvet paa de andre, som morede sig. Undertiden gav hun efter for sin uimodstaaelige Lyst til at blande sig ind i Legen, hun vovede sig bange frem med frygtsomme Bevægelser og listede sig ind i Gruppen med ydmyge Skridt, ligesom i Bevidstheden om sin Uværdighed. Og øjeblikkelig foer Mødre, Tanter og Piger op fra deres Bænke, styrtede til, greb de Børn, der var betroet til deres Værge, og trak skyndsomst af med dem. Den lille Fontanelle blev staaende alene, ganske fortabt, uden at for-

staa; og hun gav sig til at græde, som om hendes Hjerte skulde briste. Saa løb hun hen og skjulte hulkende sit Ansigt i Pigens Forklæde.

Hun voksede til og det blev værre endnu. Alle de unge Piger blev holdt borte fra hende, som om hun var pestbefængt. Husk paa, at dette Barn vidste Besked om alt, alt; at hun havde mistet Retten til at bære Orangeblomsterne, Jomfruelighedens Symbol; at hun, førend hun endnu havde lært at læse, var trængt helt ned til Bunden af det store Mystérium, som de skælvende Mødre først selve Bryllupsaftenen tør lade deres Døtre gætte.

Naar hun i Følelsen af den hemmelighedsfulde Skam, hun mærkede tyngende paa sig, med nedsænkede Øjne gik forbi paa Gaden, ledsaget af sin Gouvernante, der stadig holdt hende under Opsigt, som om man bestandig var bange for, at den skrækelige Begivenhed kunde fornyes, fik de andre unge Piger, som maaske var mindre uvidende, end der blev troet, travlt med at hviske og tiske, samtidigt med, at de tilkastede hende skinhelligt forargede Blikke og skyndsomst drejede Hovedet til den anden Side, hvis hun saa paa dem.

Der var næsten ingen, der hilste paa hende. Kun enkelte Herrer blottede Hovedet. Mødrene lod som om de ikke saa hende. Nogle ondskabsfulde Gadedrenge kaldte hende »Fru Baptiste«. Baptiste var Navnet paa Tjeneren, der var Skyld i hendes Ulykke.

»Ingen kendte hendes Sjæls hemmelige Lidelser, thi hun talte næsten ikke og lo aldrig. Selv hendes Forældre var tilbageholdne overfor hende, som om de bestandig var vrede paa hende for noget, hun havde begaaet, og som ikke kunde tilgives.

En hæderlig Mand rækker ikke gerne en frigiven Tugthusfange sin Haand, vel selv om denne Tugthusfange er hans egen Søn? Hr. og Fru Fontanelle saa paa deres Datter med samme Øjne, hvormed de vilde have betragtet en Søn, der var sluppet bort fra Galejerne.

Hun var smuk, bleg, høj, slank, elegant. Hvis hele den Affære ikke havde været, vilde jeg have syntes endog særdeles godt om hende, det forsikrer jeg Dem.

Saa for en halvandet Aar siden fik vi en ny Underpræfekt. Han havde sin Sekretær med sig, en løjerlig

Fyr, som til Bunds kendte Livet i Paris' Studenterkvarter, lader det til.

Han saa Frøken Fontanelle og blev forelsket i hende. Han fik alt at vide, men nøjedes med at svare? »Aah pyt! Det er netop en Garanti for Fremtiden. Det er bedre, at saadan noget kommer før Ægteskabet end bagefter. Med den Hustru vil jeg kunne sove roligt.«

Han gjorde Kur, friede og giftede sig med hende. Bagefter var han fræk nok til at gøre Bryllupsvisiter med hende, som om der ingenting var i Vejen. Nogle gengældte dem, andre holdt sig borte. Men alligevel, lidt efter lidt, begyndte man at glemme, og hun fik fast Fodfæste i Selskabslivet.

Jeg maatte sige, at hun tilbød sin Mand som en Gud. Husk paa, at han havde givet hende hendes Ære tilbage, han havde ført hende ind blandt Menneskene, havde trodset og sejret over den offentlige Mening, bragt alle Fornærmelser til Tavshed, kort sagt givet et Eksempel paa Mod, som kun faa Mænd vilde have gjort ham efter. Hun nærede derfor ogsaa en hæftig og voldsom Lidenskab for ham.

Hun blev frugtsommelig, og da Rygtet om hendes Svangerskab bredte sig, aabnede selv de mest fordomsfulde deres Døre for hende, som om Moderværdigheden havde rensset hende for det sidste Smuds. Det er underligt, men saadan var det.

»Alt gik saaledes paa det bedste, da vi forleden Dag skulde afholde den aarlige Fest for Egnens Skytspatron. Præfekten, omgivet af hele sin Stab og alle Autoriteterne, præsiderede ved Sangforeningskonkurrencen. Han havde endt sin Tale og Uddelingen af Præmiemedaljerne begyndte. Det var hans Privatsekretær, Paul Hamot, der havde det Hverv at overrække dem til hver af de prisbelønnede.

Nu ved De nok, at der ved saadan en Lejlighed altid er en hel Del Skinsyge og Misundelse, der let kan faa Folk til at gaa over Stregen.

Alle Byens Damer var til Stede paa Tribunen.

Dirigenten for Mormillons Sangforening blev kaldt frem. Hans Sangere havde kun faaet en anden Klasses Medalje. Alle kan jo heller ikke faa første Klasse, vel?

Og saa sker det, at da Sekretæren rækker ham Me-

daljen, kaster Manden ham den lige i Ansigtet og skriger: »Den kan Du beholde til Baptiste. Skøndt han fortjente i Grunden ligesom jeg, at Du gav ham en første Klasesse.«

Der var en hel Del, der gav sig til at le. Folk i Almindelighed er hverken finfølelse eller menneskekærlige, og alles Blikke rettedes mod den stakkels Dame.

Har De nogensinde set en Kvinde blive gal? — Ikke? — Nej, det kan jeg tænke mig. Men det saa vi. Hun rejste sig og faldt tilbage paa sin Stol tre Gange i Træk, som om hun havde villet flygte, men forstaaet, at det ikke var muligt at trænge gennem Mængden, der omgav hende.

En Stemme et eller andet Sted blandt Publikum raabte: »Se paa Fru Baptiste!« Saa blev der et vældigt Spektakkel, sammensat af Latter og indignerede Udbrud.

Støjen voksede til Tumult, alle Hoveder kom i Bevægelse. Smæde-Ordet fløj fra Mund til Mund, man stod paa Taaspidserne for at komme til at se den ulykkeliges Ansigt; Mændene løftede deres Koner op paa Arme for at vise dem hende; Folk spurgte hinanden: »Hvem af dem er det? Er det hende i blaat?« Drengene kaglede som Høns, og Latteren forplantede sig fra Sted til Sted.

Hun rørte sig ikke mere, fuldstændig fortabt sad hun paa sin Paradestol, som om hun var bleven sat op til Beskuelse for Forsamlingen. Hun kunde hverken flygte eller skjule sit Ansigt. Hendes Øjenlaag blinkede hastigt, som om et stærkt Lys brændte mod Øjnene, og hun stønnede som en Hest, der arbejder sig op ad en Bakke.

Synet af hende kunde faa ens Hjerte til at briste.

Hr. Hamot havde grebet den grove Slynge i Struben, og de rullede begge om paa Jorden midt i en forfærdelig Forvirring.

Festen blev afbrudt.

En Timestid senere gik Hamots sammen hjem. Den unge Kone havde ikke sagt et Ord siden Forhaanelsen, men hun skælvede som om alle hendes Nerver var blevne sat i Bevægelse af en Fjeder. Da de var komne til Broen, greb hun pludselig fat i Rækværket, og før

hendes Mand kunde faa Tid til at holde hende tilbage, havde hun svunget sig over det og forsvandt i Floden.

Vandet er dybt under Brobuerne. Der gik over to Timer, indet det lykkedes at fiske hende op. Hun var død, naturligvis.«

Fortælleren tav. Saa tilføjede han: »Det var maaske ogsaa det bedste for hende. Der er nu engang Ting, der aldrig udslettes.

Nu forstaar De, ikke sandt, hvorfor Gejstligheden har lukket Kirkedøren? Aah, hvis det havde været en kirkelig Begravelse, saa havde hele Byen fulgt. Men De kan nok begribe, at naar Selvmordet kommer til det andet, saa maatte Familierne holde sig borte. Desuden lader det sig heller ikke godt gøre her paa Stedet at tage Del i en Begravelse, hvor Præsten er væk.«

Vi drejede ind ad Kirkegaardsporten. Jeg ventede meget bevæget til Kisten var sænket ned i Graven, saa gik jeg hen til den stakkels Mand, der stadig hulkede, og trykkede kraftigt hans Haand.

Han saa overrasket paa mig gennem sine Taarer og stammede: »Tak, min Herre«. Og jeg fortrød ikke, at jeg havde fulgt med Ligtoget.

BRÆNDESTYKKET

Stuen var lille, helt indsvøbt i Gardiner og Portierer. En diskret Luft hvilede over den. I den brede Kamin flammede en mægtig Ild; en enlig Lampe paa et Hjørne af Kaminhylden gød sit bløde, af en Skærm af gamle Kniplinger dæmpede Lys ud over de to, der passiarede.

Hun, Husets Herskerinde, var en gammel Dame med hvide Haar, men en af de tilbedelsesværdige gamle Damer, hvis Hud er uden Rynker, glat som et Stykke parfumeret Luksus-Papir, helt gennemtrængt af de fine Essenser, som gennem de mange Aars ødsle Brug synes at have ført sin Duft helt ind under Huden, helt ind til selve Kødet, og hvis Haand, naar man kysser den, gennem ens Lugtesans vækker Forestillingen om en Daase florentinsk Irispudder, der bliver aabnet.

Han var en gammel Ven, Pebersvend og trofast, med regelmæssige, ugentlige Besøg, en Rejsekammerat i Tilværelsen. Intet mere forøvrigt.

Der havde været omtrent et Minuts Tavshed, de saa begge ind i Ilden, drømmende om ligegyldigt hvad i den Stilhed, der kun kan opstaa mellem rigtig gode Venner, som ikke altid behøver at tale for at befinde sig vel sammen.

Pludselig sank Baalet i Kaminen bragende sammen og ved Sammenstyrtningen gjorde en Træstub med flammende Rodfrynser sig løs og trillede ud over Kaminristen henad Gulvtæppet, udspyende Ildgnister til alle Sider.

Med et lille Skrig foer den gamle Dame op som for at flygte, men med et velrettet Spark sendte han det brændende Træestykke tilbage i Kaminen og kvalte med

sine Støvlesaaler de glødende Gnister, der laa spredte over Gulvet.

Ulykken var afværget, men en stærk, brændt Lugt blev tilbage i Værelset. Han satte sig atter lige over for sin Veninde, saa smilende paa hende og sagde, idet han pegede paa Brændestykket, der havde anrettet Uheldet: »Der ser De Grunden til, at jeg aldrig har giftet mig.«

Hun saa forundret paa ham. Hendes Blik udtrykte den kvindelige Nysgerrighed, der vil vide Besked, men den Nysgerrighed, der er egen for Kvinder, som ikke længere er helt unge, og som derfor er mere reflekterende og ofte tillige lidt onskabsfuldt nyfigne. »Hvorledes det?« spurgte hun.

»Aah, det er en hel Historie,« svarede han, »en ret grim og sørgelig Historie.«

»Mine tidligere Kammerater har mange Gange forbauset sig over den Kulde, der pludselig opstod mellem mig og en af mine bedste Venner, hvis Fornavn var Julien. De kunde ikke begribe, hvorledes to Venner, der var saa fortrolige og uadskillelige som vi, paa en Gang kunde blive næsten fremmede for hinanden. Nu skal De faa Hemmeligheden ved vor Adskillelse at vide.

Han og jeg boede sammen. Vi forlod aldrig hinanden. Det Venskab, der bandt os sammen, var saa stærkt, at det skulde synes, som om intet var i Stand til at bryde det.

En Aften kom han hjem og meddelte mig, at han agtede at gifte sig.

Det var, som om jeg fik et Slag for Brystet, som om han havde bestjaalet eller forraadt mig. Naar en Ven gifter sig, saa er det forbi, helt forbi. En Kvindes Kærlighed er altfor legemlig, hæftig, urolig og skinsyg til ved Siden af sig at ville taale den frejdige, tillidsfulde, rent aandelige Hengivenhed, der eksisterer mellem to Mænd.

Ser De, Frue, af hvad Art den Kærlighed saa end er, der slutter Mand og Kvinde sammen, saa er og bliver de to krigsførende Magter; der maa altid være en Bøtvinger og en Undertvingen, en Herre og en Slave, snart er det den ene, snart den anden, men de er aldrig Lige-mænd. Deres Hænder mødes i skælvende Lidenskab, men de giver aldrig hinanden et kraftigt og ærligt

Haandtryk, der lukker Hjerterne op og lægger deres Indre blot i et oprigtigt Udslag af en stærk og mandig Følelse. Hvis Folk var kloge, saa vilde de i Stedet for at gifte sig og til en Trøst for deres Alderdom frembringe Børn, der bare senere hen forlader dem for at leve deres eget Liv, søge en god og sikker Ven, med hvem de kunde ældes i det Tanke-Fællesskab, der kun kan findes imellem Mænd.

Naa, min Ven Julien giftede sig altsaa. Hun var nydelig, hans Kone, lyst Purhaar, livlig, buttet — og hun lod til at tilbede ham.

I Begyndelsen holdt jeg mig lidt borte fra dem; jeg var bange for at genere dem i deres Ømhedsudvekslinger og følte mig nærmest overflødig. Ikke desto mindre syntes de at holde af mig, de indbød mig stadig og gjorde alt for at faa mig til at komme.

Lidt efter lidt lod jeg mig rive med af det blide Tryl-leri ved dette fælles Liv. Meget ofte spiste jeg til Middag hos dem og tidt, naar jeg kom hjem om Aftenen og følte mig trist og ene i de tomme Værelser, tænkte jeg paa at gøre det samme som han og finde mig en Hustru.

De lod virkelig til at elske hinanden og var altid sammen. En Dag skrev Julien til mig for at bede mig komme til Middag. Jeg fulgte Indbydelsen.

»Kære Ven,« sagde han til mig, »efter Bordet bliver jeg desværre nødt til at gaa ud i et Forretningsanliggende. Jeg kan ikke naa at være tilbage før elleve, men Klokken elleve præcis er jeg her igen. Jeg haaber, at Du vil holde Berthe med Selskab saalænge.«

Den unge Frue smilte: »Det er forresten mig, der fik den Ide at sende Bud efter Dem.«

Jeg trykkede hendes Haand: »Det var rigtigt elskværdigt af Dem, Frue.« Hendes Fingre sluttede sig om mine i et langt venskabeligt Tryk, men jeg tænkte ikke videre over det. Vi gik til Bords og efter Middag, Klokkenotte, gik Julien.

Da han var gaaet, opstod der pludselig mellem hans Kone og mig en underlig Slags Forlegenhed. Vi havde endnu aldrig været alene sammen, og til Trods for den hver Dag voksende fortrolige Omgang bragte denne Tête-à-tête os derfor i en helt ny Situation.

Jeg forsøgte først, som man altid gør i generende

Pavser, at tale om allehaande ubestemmelige og ligegyldige Ting. Hun svarede ikke. Hun sad lige overfor mig paa den anden Side af Kaminen, hendes Hoved var bøjet og Blikket svævende, den ene Fod havde hun strakt frem mod Ilden, hun syntes hensunken i Tanker, der voldte hende en Del Bryderi. Da jeg var naaet til Bunden af mit Konversationsstof, tav jeg. Det er forbavsende, hvor vanskeligt det undertiden kan være at finde paa noget at sige. Desuden følte jeg i Luften noget usynligt, noget, jeg ikke rigtig ved, hvorledes jeg skal udtrykke, noget som en hemmelighedsfuld Advarsel. Har De aldrig lagt Mærke til, at den Følelse kan komme, naar et andet Menneske har en hemmelig Hensigt, den være sig god eller daarlig, med En?

Den pinlige Stilhed varede nogen Tid. Saa sagde Berthe til mig: »Læg dog et Stykke Brænde paa Ilden, min Ven, De ser jo, at den er ved at gaa ud.« Jeg lukkede Brændekassen op — den stod netop paa samme Maade som Deres — og tog et Stykke Brænde frem, det allerstørste, jeg kunde finde, og lagde det ind i Kaminen oven paa Brændepyramiden, der allerede var trekvart fortæret.

Stilheden begyndte igen.

Efter nogle Minutters Forløb flammede Stykket saa stærkt op, at Heden slog brændende mod vore Ansigter. Den unge Kone saa op paa mig, hendes Øjne forekom mig besynderlige: »Her bliver for varmt,« sagde hun, »lad os gaa derhen, paa Kanapeen.«

Og vi satte os paa Kanapeen.

Saa pludselig vendte hun sig mod mig og saa mig lige ind i Ansigtet.

»Hvad vilde De gøre, hvis en Kvinde sagde til Dem, at hun elskede Dem?«

Jeg svarede meget forbløffet: »Det ved jeg ikke, for det første er det et Tilfælde, jeg ikke har forudset, og for det andet vilde det afhænge af, hvilken Kvinde, der sagde det.«

Hun gav sig til at le, nervøst og dirrende, med en fremhyklet, kunstlet Latter, hvis tørre, haarde Lyd maatte kunne faa fine Glas til at slaa Revne, og tilføjede:

— »I Mænd er hverken kloge eller dristige.«

Hun tav lidt, saa spurgte hun:

»Har De nogensinde elsket, Paul?«

Jeg indrømmede det, ja, jeg havde elsket.

»Fortæl mig om det,« sagde hun.

Jeg fortalte hende et eller andet. Hun hørte opmærksomt paa mig med jævnlige Tegn paa Misbilligelse og Foragt. Midt i det brød hun af? »Nej, De forstaar ikke, hvad det vil sige. Hvis Kærligheden skal være den rette, maa den drage som et Uvejr gennem Hjertet, krænge alle Nerver og kuldkaste alle Tanker. Den maatte — ja, hvorledes skal jeg forklare det — den maatte være farlig, forfærdelig, den maatte kunne gaa lige til Forbrydelse, til Helligbrøde, og den maatte være et Forræderi; jeg mener, den maatte bære i sig en Trang til at bryde alle Hindringer, alle Love og broderlige Baand. Den Kærlighed, der er rolig, lige til, uden Fare, lovlig, er den ogsaa Kærlighed?«

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde svare, men for mig selv kunde jeg ikke afholde mig fra at komme med det filosofiske Udbrud: Oh, Kvindesind, hvor er Du dog ens!

Medens hun talte, havde hun antaget en hellig Uskyldsmine; støttet til Puderne havde hun strakt sig ud, saa at hun laa med Hovedet lænet mod min Skulder. Kjolen var gledet lidt op og blottede en rød Silkestrømpe, der af og til, naar Skæret fra Ilden faldt paa den, lyste som en Flamme.

Efter et Øjebliks Forløb sagde hun: »Jeg gør Dem bange.« Jeg protesterede. Hun lagde sig helt ind til mit Bryst og hviskede uden at se paa mig: »Hvis jeg, jeg, nu sagde til Dem, at jeg elsker Dem, hvad vilde De saa gøre?« Og førend jeg kunde finde Svar havde hun slynget Armene om Halsen paa mig, trukket mit Hoved ind til sig og presset sine Læber mod min Mund.

Jeg forsikrer Dem, kære Veninde, at jeg var langt fra at være vel til Mode. Hvad vilde der ske? Jeg skulde bedrage Julien. Skulde paatage mig Elskerrollen hos denne lille, listige, perverse og sikkert vanvittigt sanselige Kvinde, der allerede ikke længere havde nok i sin Mand. Uden Ophør skulde jeg lyve, stadig lyve, hykle Kærlighed, bare for at opnaa Bevidstheden om at eje en forbuden Frugt, trodse en Fare og forraade

et Venskab! Nej, det behagede mig aldeles ikke. Men hvad skulde jeg ellers gøre? Spille den dydige Josef? Det vilde være en endnu dummere Rolle og tillige yderst vanskelig; thi hun var betagende, den Smaa, midt i al sin skammelige Troløshed, hun skælvede berust af sin Dristighed og hun vilde. Lad den, der aldrig har følt paa sine Læber Kysset fra en Kvinde, der er rede til at give sig hen, kaste den første Sten efter mig . . .

. . . Kort sagt, et Minut til og . . . De forstaar mig ikke? . . . et Minut til og jeg havde været . . . nej, hun havde . . . nej, undskyld, han havde været . . . naa ligemeget . . . et Minut til . . . men pludselig fik en forfærdelig Støj os til at fare op.

Brændestykket, ja, Brændestykket blev af Ilden slynget ud i Stuen, væltede Kulskuffen og Kamingitret, fløj som en gnistrende Orkan ud i Værelset, fængede i Tæppet og lagde sig til Rette under en Lænestol, som den uundgaaelig maatte sætte i Flamme.

Jeg styrtede til som en Gal, og medens jeg søgte at sparke den frelsende Brand tilbage til Kaminen, aabnedes Døren pludselig og ind kom Julien, glad og fornøjet. »Jeg er fri,« raabte han, »jeg har faaet Forretningen besørget to Timer hurtigere.«

Ja, der ser De, uden Brændestykket var jeg bleven grebet paa fersk Gerning. Og hvad Følgerne vilde være blevne, kan De selv tænke Dem til!

Jeg sørgede naturligvis for aldrig, aldrig mere at komme i samme Situation. Saa mærkede jeg, at Julien begyndte at blive køligere imod mig, lidt efter lidt fik han mig fjernet fra sit Hjem og til sidst hørte vor Omgang fuldstændig op.

Men at jeg aldrig har giftet mig, kan ikke mere forundre Dem.«

RELIKVIEN

Til

Hr. Pastor Louis d' Ennemare, Soissons.

Min kære Pastor!

Ja, nu er mit fremtidige Ægteskab med din Kusine gaaet over Styr, og det paa den dumteste Maade af Verden, bare paa Grund af en daarlig Spøg, som jeg næsten uden at ville det havde tilladt mig overfor min Forlovede.

I min pinlige Forlegenhed kommer jeg til Dig, gamle Kammerat, thi Du alene kan hjælpe mig. Lige til min Død vil jeg være Dig taknemlig for det.

Du kender jo Gilberte, eller rettere, Du tror at kende hende, thi hvem kender nogensinde Kvinderne? Alle deres Meninger, deres Anskuelser, deres Ideer kommer altid lige overraskende. Det er alt sammen fuldt af Snogange og Omveje, altid uforudset, Udslag af Grunde, der ikke er til at faa fat paa, af en Slags bagvendt Logik og af en Stædighed, der synes urokkelig, men som i næste Øjeblik giver efter, blot fordi en lille Fugl sætter sig paa Kanten af et Vindue.

Jeg behøver ikke at fortælle Dig, at Din Kusine er yderst religiøs, takket være den Opdragelse, hun har faaet af de sorte eller hvide Damer i Nancy.

Det ved Du endnu bedre end jeg. Men hvad Du ikke ved, er, at hun er lige saa eksalteret i alt andet, som hun er det i sin Fromhed. Hendes Hjerne tumler sig omkring som et Blad, der jages af Vinden; og hun er Kvinde eller rettere ung Pige i højere Grad end nogen anden, hun er straks rørt eller vred, altid rede til at sætte af Sted i Galop, hvad enten det gælder Kærlighed eller Had — og til at komme tilbage paa samme Maade.

Men hun er yndig, hvad Du ved, og betagende paa en Maade — — — som Du aldrig faar at vide.

Vi var altsaa forlovede; jeg tilbød hende, som jeg tilbød hende endnu. Hun syntes ogsaa at elske mig.

En Aften fik jeg et Telegram, som kaldte mig til Köln; det gjaldt en Konsultation, der maaske vilde blive efterfulgt af en alvorlig og vanskelig Operation. Da jeg skulde rejse næste Dag, skyndte jeg mig hen til Gilberte for at sige Farvel og bede mine tilkommende Sviogerforældre undskylde, at jeg ikke kunde komme til Middag Onsdag, men først Fredag, den Dag, jeg vilde være tilbage igen. Oh! tag Dig i Vare for Fredagene: jeg forsikrer Dig, at de er skæbnesvangre!

Da jeg talte om min Rejse, saa jeg Taarer i hendes Øjne, men da jeg sagde hende, hvor hurtig jeg ventede atter at være hjemme, klappede hun straks i Hænderne og udbrød: »Næ, hvor det er dejligt; saa maa Du tage noget med til mig, men det skal være næsten ingenting, blot en lille Erindring, men en Eerindring, der er valgt til mig alene. Du maa skaffe noget, der rigtig vil glæde mig, forstaar Du? Jeg vil se, hvad Du kan finde paa«.

Hun grundede nogle Øjeblikke, saa tilføjede hun: »Det maa paa ingen Maade koste mere end tyve Francs. Det er Hensigten, Tanken, det kommer an paa, ikke Prisen, forstaar De, min Herre?« Hun tav igen lidt, saa fortsatte hun med nedslagne Øjne: »Hvis det slet ikke koster noget, der er værd at tale om, og det alligevel er rigtig kløgtigt og rigtig kærligt, saa — — — saa skal Du faa et Kys«.

Den næste Dag var jeg i Köln. Det drejede sig om et Ulykkestilfælde, der havde gjort en hel Familie fortvivlet. En Amputation maatte øjeblikkelig foretages. Jeg blev tvungen til at bo der, og blev næsten behandlet som en Fange; jeg var kun omgivet af grædende Mennesker, der var lige ved at plage Livet af mig. Jeg opererede en Døende, som jeg troede skulde gaa bort mellem Hænderne paa mig; to Nætter i Træk veg jeg ikke fra ham; saa, da jeg saa, at der var Udsigt til Frelse, lod jeg mig køre til Banegaarden.

Da jeg kom derhen, opdagede jeg, at jeg havde taget fejl af Tiden og endnu havde en Time for mig. Jeg slentrede lidt rundt i Gaderne; mine Tanker beskæfti-

gede sig stadig med min stakkels Patient da jeg blev standset af en Mand.

Jeg kan ikke tysk, og han forstod ikke fransk. Langt om længe fattede jeg dog, at han vilde tilbyde mig Relikvier. Jeg kom til at huske paa Gilberte og hendes fanatiske Religiositet. Det var netop den Foræring, jeg behøvede. Jeg fulgte Manden hen i en Butik, hvor der solgtes Andagts-Genstande, og dér fik jeg »en lille Bensplint af de elleve tusind Jomfruer«.

Den foregivne Relikvie lå i en henrivende gammel Sølvæske, og det var denne Æske, der havde ledet mit Valg.

Jeg puttede den i en Lomme og steg op i min Waggon.

Da jeg kom hjem, vilde jeg nærmere undersøge mit Indkøb. Jeg tog Pakken frem. — — Æsken var gaaet op og Relikvien var tabt. Jeg rodede i mine Lommer, jeg endevendte dem, men den lille Bensplint, der kun var halv saa stor som en Knappenaal, var og blev forsvunden.

Du ved, kære Pastor, at jeg kun er i Besiddelse af en middelmaadig Tro; Du har Sjælsstorhed og Venskab nok til at finde Dig i min Lunkenhed og til at lade mig beholde min Frihed og lade Tiden handle, som Du siger; men jeg er absolut vantro over for de Relikvier, der falbydes af Hellighedsspekulanter, og jeg ved, at du i den Retning fuldstændig deler mine Tvivl.

Tabet af den lille Splint Lammeben gik mig derfor ikke videre nær til Hjerte; jeg skaffede mig uden videre Besvær en akkurat lignende Stump, som jeg omhyggelig limede fast i Æsken.

Hvorpaa jeg gik hen til min Forlovede.

Saa snart hun saa mig komme, styrtede hun mig spændt og smilende i Møde: »Hvad har Du saa bragt med til mig?«

Jeg lod først, som om jeg havde glemt hendes Anmodning, men hun troede mig ikke. Jeg lod mig imidlertid baade bede og tigge: omsider, da jeg mærkede, at hun var ude af sig selv af Nysgerrighed, gav jeg hende den hellige Sølvæske. Hun blev aldeles betaget af Glæde: »En Relikvie! Aah, en Relikvie!« Og hun kyssede lidenskabeligt Æsken. Jeg skammede mig over mit Bedrageri.

Men en lille Tvivl dukkede frem i hende, en Tvivl der i samme Nu forvandlede til en skrækkelig Frygt, og hun spurgte, idet hun stirrede mig stift ind i Øjnene:

— »Er Du ganske vis paa, at den er ægte?»

— »Ja, aldeles sikker.«

— »Hvorledes det?»

Jeg var grebet. At tilstaa, at jeg havde købt den højtidelige Benlevning af en Mand, der render rundt paa Gaderne for at fiske Købere, vilde være det samme, som at føre mig selv lige ind i Fortabelsen. Men hvad skulde jeg da sige? En vild Ide for mig gennem Hovedet; med dæmpet Stemme og hemmelighedsfuldt Tonefald svarede jeg:

— »Jeg har stjaalet den til Dig.«

Hun saa paa mig med store, beundrende og henrykte Øjne. »Aah, har Du stjaalet den! Hvor da?» — »I Domkirken, fra selve Helgenskrinet med de elleve tusind Jomfruer«. Hendes Hjerte bankede; hun var lige ved at daane af Lyksalighed:

— »Næh — — har Du gjort det — — for min Skyld — — fortæl, hører Du — sig mig det hele!»

Det var gjort, jeg kunde ikke længere trække mig tilbage. Jeg opfandt en fantastisk Historie med de mest nøjagtige og overraskende Enkeltheder. Jeg havde givet Kirkens Embedsmænd hundrede Francs for at faa Lov til at gaa alene omkring. Helgenskrinet var under Reparation, men jeg kom lige netop i Præsternes og Arbejdernes Spisetid; ved at løsne en af Skrinets Sider, som jeg derpaa meget omhyggeligt havde limet fast igen, var det lykkedes mig at faa fat paa den lille Bensplint (desværre saa lille) midt imellem en hel Mængde Knogler (jeg sagde en Mængde, fordi jeg tænkte paa, hvor meget Resterne af elleve tusinde Jomfru-Skeletter kunde blive til). Derefter havde jeg begivet mig hen til en Juvelér for at købe en Æske, som kunde være Relikvien værdig.

Jeg sørgede for i Forbigaaende at faa skudt ind, at Gemmet havde kostet fem hundrede Francs.

Men den Side af Sagen tænkte hun slet ikke paa; skælvende og fuldstændig i Ekstase lyttede hun til min Beretning. »Hvor jeg dog elsker Dig!» mumlede hun og sank i mine Arme.

Læg vel Mærke til, at jeg for hendes Skyld havde begaaet en Helligbrøde. Jeg havde staalet, krænket Kirken, skændet et Helgenskrin, skændet og stjaalet de hellige Relikvier. Og hun tilbad mig for det og fandt, at jeg var dejlig, fuldkommen, guddommelig. Saaledes er Kvinden, kære Pastor, saaledes er hun, helt og holdent.

I to Maaneder gik jeg for at være den mest beundringsværdige Forlovede, som tænkes kunde. I sit Soveværelse havde hun indrettet et pragtfuldt lille Slags Kapel, hvori den Stump Koteletben, der efter hvad hun troede, havde faaet mig til at begaa denne vidunderlige Kærlighedsforbrydelse, var anbragt; hver Aften og Morgen holdt hun Andagt foran Stumpen.

Jeg havde forlangt hendes Taushedsløfte, da jeg, som jeg sagde, var angst for at blive arresteret, dømt og udleveret til Tyskland. Hun havde holdt Ord.

Men saa i Begyndelsen af Sommeren fik hun pludseligt det sindssyge Ønske at se Stedet for min Bedrift. Uden at aabenbare den egentlige Grund, plagede hun sin Fader saalænge, indtil han tog med hende til Köln. Efter Datterens Ønske holdt han Rejsen skjult for mig.

Jeg behøver vel ikke at sige Dig, at jeg aldrig har været inde i Domkirken. Jeg aner ikke, hvor de elleve tusind Jomfruers Grav er, eller om Graven overhovedet eksisterer. Det lader i alle Tilfælde til, at man aldeles ikke kan faa Adgang til den, desværre!

Otte Dage efter fik jeg ti Linier, der gav mig min Frihed tilbage; desuden et forklarende Brev fra Faderen, der omsider var bleven Datterens Fortrolige.

Ved Synet af Helgenskrinet havde hun straks forstaaet mit Bedrageri og min Usandhed, og paa samme Tid min virkelige Uskyldighed. Da hun havde spurgt Opsynsmanden ved Relikvierne, om der nogensinde var bleven begaaet et Tyveri, havde han givet sig til at le og bevist hende Umuligheden af et saadant Attentat.

Men fra det Øjeblik jeg ikke længere havde brudt Kirkefreden og nedstukket min profane Haand mellem de højhellige Levninger, var jeg ikke mere min lyse og fintfølende Kæreste værdig.

Adgangen til Huset blev mig forbudt. Jeg bad og bønfuldt, men forgæves, intet formaaede at røre den fromme Skønne.

Jeg blev syg af Sorg.

Men endelig forrige Uge bad hendes Kusine, der alt-saa ogsaa er din Kusine, Fru d'Arville, mig om at komme op til hende.

Nu skal Du høre Betingelserne for min Tilgivelse. Jeg skal skaffe en Relikvie, der stammer fra en eller anden Martyr eller Helgeninde, men den skal være fuldstændig autentisk, dens Ægthed maa være bekræftet af selve den hellige Fader i Rom.

Jeg er lige ved at blive sindssyg af Uro og Raadeløshed.

Jeg vil selv tage til Rom, om det behøves. Men jeg kan jo dog ikke fremstille mig saadan uden videre for Paven og fortælle ham hele mit tossede Æventyr. Desuden tvivler jeg paa, at virkelige Relikvier bliver betroede til almindelige private Dødelige.

Kunde Du ikke anbefale mig til en eller anden Monsignore, eller blot til en fransk Prælat, der er i Besiddelse af Helgenindestumper? Og Du selv?

Skulde Du ikke i dine Samlinger eje den dyrebare, eftersøgte Genstand?

Hjælp mig, kære Pastor, og jeg lover Dig, at jeg skal omvende mig ti Aar tidligere!

Fru d'Arville, som tager Sagen i dybeste Alvor, har sagt til mig: »Stakkels Gilberte, hun vil aldrig gifte sig.«

Min kære, gamle Kammerat, kan Du nænne at lade din Kusine gaa i sin Grav som Offer for en dum Spøg? Jeg beder Dig, lad hende ikke blive Nummer elleve tusind og en.

Tilgiv mig, jeg er ikke værdig til at hjælpes, men jeg stoler paa Dig og holder af Dig af ganske Hjerte.

Din gamle Ven

Henri Pontal.

TIL HEST

De stakkels Mennesker levede kummerligt af Mandens lille Gage. De havde faaet to Børn, og de første Vanskeligheder var bleven til en stadig Elendighed; men den ydmyge, skamfulde Kamp for Udkommet blev holdt omhyggelig skjult, som altid hos adelige Familier, der trods alt vil hævde deres Rang.

Hector de Gribelin var bleven opdraget ude paa Landet, paa det fædrene Herresæde, af en gammel Huslærer, der var Theolog. De var ikke rige, men de klarede sig dog, og det lykkedes dem at bevare Skinnet.

Da han var bleven tyve Aar, var der bleven søgt en Stilling til ham, og han kom ind i Marineministeriet som Assistent med en Gage af femten hundrede Francs om Aaret. Han var strandet paa dette Skær, som alle andre, der ikke tidlig nok er blevene forberedte til Livets haarde Kamp, som ikke har faaet et Vaaben eller et Værktøj i Haanden, og som savner Midler, Modstandskraft og den fornødne, haardhudede Energi, fordi de ser paa Tilværelsen gennem en Sky og ikke fra deres Barndom har faaet deres Evner og Anlæg tilstrækkeligt udviklede.

Hans første tre Kontoraar var skrækkelige.

Inde i Hovedstaden havde han genfundet nogle af Familiens fordums Venner. De var gamle, uformuende Folk, som havde overlevet sig selv og som boede i Faubourg Saint-Germain-Kvarterets aristokratiske og triste Gader; paa den Maade havde han dannet sig en Bekendtskabskreds.

Ligesom han stod de fremmede overfor Nutidens Liv; de havde søgt Ly for deres ydmyge Stoltthed og fattige Fornemhed i de øvre Etager i kedelige, hovmodige

Huse, som fra øverst til nederst var beboet af betitlede Lejere; men Pengene syntes lige sjældne paa første Sal som paa sjette.

De evige Fordomme og den stadige Ængstelse for at opretholde Rangen og ikke synke ned pinte uden Op-hør de i tidligere Tid saa glimrende Hjem, der efterhaanden gennem Mændenes Uvirksomhed var blevne ruinerede. Det var i denne Verden, at Hector de Gribelin mødte en ung Pige, der var fattig og adelig som han selv, og tog hende til Ægte.

De fik to Børn i fire Aar.

I endnu fire Aar var deres eneste Adspredelse midt i den stadige Pengekval, Søndagens staaende Spadseretur i Champs-Élysées og i Vinterens Løb en eller to Theatraftener, som skyldtes Fribilletter fra en af Kollegerne.

Men saa henimod Foraaret fik han af sin Chef betroet et Ekstraarbejde, der indbragte et uventet Gratiale af tre hundrede Francs.

Da han kom hjem med Pengene, sagde han til sin Kone:

»Kære Henriette, nu skal vi tillade os en Fornøjelse, for Eksempel et eller andet, der kan glæde Børnene.«

Efter en længere Overvejelse blev det bestemt at tage ud paa Landet og spise Frokost . . .

»Men,« udbrød Hector, »skal der være Gilde, saa lad der være Gilde; vi tager en Char-à-banc til Dig, Børnene og Pigen, og jeg lejer mig en Hest. Det vil gøre mig godt.«

Hele Ugen igennem blev der ikke talt om andet end den forestaaende Udflugt.

Hver Aften, naar han kom hjem fra Kontoret, tog Hector sin ældste Søn op paa sit Knæ, lod ham hoppe højt i Vejret og sagde:

»Se, saadan skal Fader galoppere næste Søndag paa Turen.«

Og Drengen tilbragte hele Dagen overskrævs paa Stole, som han slæbte rundt med sig i Stuen, medens han raabte:

»Det er Fa'r paa den store Hyphest.«

Selv Pigen saa med beundrende Blikke paa Herren, fordi han skulde ledsage Vognen til Hest; ved hvert ene-

ste Maaltid hørte hun ham holde lange Foredrag om Ridekunsten og fortælle vidt og bredt om sine fordums Bedrifter hjemme hos Faderen. Man havde jo heldigvis gaaet en udmærket Skole igennem, og naar han først fik Dyret mellem Benene, saa var der intet, han var bange for, intet!

Han gentog for sin Kone, idet han gned sig i Hænderne:

»Hvis de vilde give mig en, der var lidt vanskelig at styre, saa vilde jeg være henrykt. Du skal faa at se, hvor godt jeg rider. Hvis Du vil, kan vi lægge Tilbagevejen om ad Champs-Élysées, saa kunde vi maaske være saa heldige at møde en eller anden fra Ministeriet. Det vilde gøre sig, kan Du tro, der skal saamænd ikke mere til, for at Ens Overordnede faar Respekt for En.«

Paa den fastsatte Dag stod Vognen og Hesten samtidig foran Porten. Han steg straks ned for at undersøge Dyret. Under Benklæderne havde han ladet sy Stopper, og han svippede med en Ridepisk, han havde købt Dagen i Forvejen.

Han løftede og befølte alle fire Ben, det ene efter det andet, lod det strække Knæhaserne, lod Haanden glide hen over Halsen, Siderne og Krydset, aabnede Munden, undersøgte Tænderne og fastslog dens Alder; og da hele Familien i Mellemtiden var kommen ned, gav han den et lille theoretisk praktisk Kursus om Hesten i Almindelighed og det forhaandenværende Eksempplar i Særdeleshed, hvilket sidste han iøvrigt maatte indrømme var dadelløst i alle Maader.

Da alle de andre var kommen til Rette i Vognen, prøvede han omhyggelig Saddelen og Buggjorden: saa satte han Foden i Stigbøjlen og svang sig op paa Hesten, der gav sig til at danse under hans Vægt og nær havde kastet sin Rytter af.

Hectors Sikkerhed vaklede, han forsøgte at berolige den:

»Naa, naa, smaa Slag, min Ven, smaa Slag.«

Saa, da Hesten havde faaet sin Ro og Rytteren sin Selvtillid tilbage, spurgte han:

»Er I færdige?«

Med én Mund blev der svaret:

»Ja,«

»Saa af Sted!« kommanderede han.

Og Toget satte sig i Bevægelse.

Hele Familiens Blikke var rettede mod ham. Han lod Hesten trave; hver Gang han var faldet ned paa Sadlen blev han atter løftet i Vejret, som om han skulde flyve ud i Rummet. Ofte syntes han være lige ved at kaste sig ned over Manken; og han stirrede stift frem for sig med fortrukket Ansigt og blege Kinder.

Hans Kone, der havde det ene Barn paa Skødet, og Pigen, der bar det andet, gentog begge uden Ophør:

»Se paa Fa'r! se paa Fa'r!«

Og de to Børn, der blev overstadige af Bevægelsen, Glæden og den frie Luft, udstødte gennemtrængende Skrig. Hesten, som blev forskrækket ved deres Raab, endte med at sætte i Galop, og da dens Rytter gjorde Anstrængelse for at standse den, tabte han Hatten. Kusken maatte stige ned fra Bukken for at samle den op. Hector tog den og raabte paa Afstand til sin Kone:

»Faa dog Børnene til at tie stille med det Skraal. Du ender med at faa Hesten til at løbe løbsk!«

De spiste Frokost paa Græsset i Vésinet-Skoven, Manden havde de selv haft med i Vognen.

Skøndt Kusken havde faaet Ordre til at sørge for de tre Heste, rejste Hector sig alligevel hvert Øjeblik for at se, om hans ikke manglede noget; han klappede den kærtegnende paa Halsen og lod den spise Brød, Kager og Sukker.

Han erklærede:

»Det er en ordentlig Traver. Den var ikke fri for at ryste mig lidt igennem i de første Øjeblikke, men saa Du, hvor hurtig jeg fik Magten over den? Den har mærket, at jeg er den stærkeste, kan Du tro, og nu tør den skam ikke mere røre sig.«

Som de havde aftalt, gik Hjemvejen gennem Champs-Élysées.

Den mægtige Kørebane myldrede af Vogne. Og Fodgængerne inde paa Fortovene var saa talrige, at det saa ud, som om tre lange sorte Baand rullede sig op lige fra Triumfbuen til Concordepladsen. En Byge af Sol faldt ned over hele denne Vrimmel og fik Lakken paa Kalescherne, Staalet paa Seletøjerne og Haandtagene paa Vogndørene til at glinse.

En vild Trang til Bevægelse, en Beruselse ved at leve udstraalede fra alle de mange Mennesker, Ekvipager og Dyr. Og helt nede ved Enden skød Obelirken i Vejret i en Sky af Guldtaage.

Saasnart Hectors Hest var kommen forbi Triumfbuen, blev den pludselig greben af ny Iver, og i skarpt Trav satte den gennem Gaderne hjemad mod Stalden, uden at ænse Rytterens fortvivlede Forsøg paa at holde den igen.

Vognen var kommen langt, langt bagefter. Saa ud for Industripaladset fik Dyret Øje paa et tomt Rum til Siden, drejede af til højre og slog over i Galop.

En gammel Kone med Forklæde paa gik over Gaden med rolige Skridt; hun befandt sig lige foran Hector, der var i fuld Fart. Ude af Stand til at faa Herredømme over Dyret, gav han sig til at raabe af alle Kræfter:

»Hov, Halløj! Pas paa! Af Vejen!«

Hun var maaske døv, thi hun fortsatte roligt sin Vej, indtil Hesten, der kom farende som et Lokomotiv, gav hende et saadant Stød med Bringen, at hun med Skørterne i Vejret slog tre Kuldbøtter og rullede en halv Snæs Skridt henad Gaden.

En hel Mængde Stemmer raabte:

»Stand's ham, stands ham!«

Hector klamrede sig ude af sig selv til Manken og hylede:

»Hjælp! Hjælp!«

Et forfærdeligt Stød sendte ham som en Boldt ud over Hestens Hoved og lige i Armene paa en Politibetjent, der havde stillet sig i Vejen for ham.

I et Øjeblik voksede en rasende, gestikulerende og bandende Trængsel op omkring ham. En gammel Herre med en stor, rund Orden og hvidt Overskæg, syntes særlig oprørt. Han gentog uafsladelig:

»Er man saa klodset, saa har man for Fanden at blive hjemme. Naar man ikke har Begreb om at styre en Hest, rider man ikke ud paa Gaden og slaar Folk ihjel.«

Fire Mænd, som bar den gamle Kone, dukkede frem. Hun syntes død med sit gule Ansigt og Kappen, der var graa af Støv og gledet skævt.

»Bær hende ind paa det nærmeste Apotek,« kommanderede den gamle Herre, »og lad os komme hen paa Politistationen.«

Hector begav sig paa Vej mellem to Betjente. En tredje Betjent tog sig af Hesten. Hele Mængden fulgte efter og pludselig viste Char-à-banc'en sig. Hans Kone styrtede ud af Vognen, Pigen tabte Hovedet og Børnene hvinede. Han forklarede, at han straks kom hjem, at han var kommen til at vælte et Menneske; men at det ingenting betød. Og Familien fjernede sig, halv forstyrret.

Hos Politiaassistenten blev Sagen hurtig ordnet. Han opgav sit Navn. Hector de Gribelin, ansat i Marineministeriet; og man afventede nærmere Efterretninger om den Tilskadekomne. Betjenten, der var bleven sendt hen efter Oplysninger, kom tilbage. Hun var kommen til Bevidsthed, men hun led skrækkeligt indvendig, sagde hun. Det var en Rengøringskone paa fem og tredsindstyve Aar ved Navn Madam Simon.

Da Hector hørte, at hun ikke var død, begyndte han at haabe, og lovede at paatage sig Omkostningerne ved hendes Helbredelse. Saa skyndte han sig hen paa Apotheket.

Der var Trængsel foran Døren; Konen sad sammenkrøben i en Lænestol, hun stønnede, Hænderne hang slapt ned og Ansigtet var sløvt. To Læger undersøgte hende endnu. Der var intetsomhelst brækket, men de frygtede en indre Beskadigelse.

Hector talte til hende:

»Lider De meget?«

»Ak ja.«

»Hvor gør det ondt?«

»Det er lige akkurat, som om jeg havde Ild i Indvoldene.«

Den ene af Lægerne kom hen til ham:

»Er det Dem, min Herre, der er Ophavsmanden til Ulykken?«

»Ja, desværre.«

»Ja, Konen maa sendes paa en Klinik; jeg kender en, hvor de vil tage imod hende for 6 Francs om Dagen. Skal jeg paatage mig det fornødne?«

Hector takkede henrykt og gik lettet hjem. Hans

Kone ventede paa ham opløst i Taarer; han beroligede hende:

»Det betyder intet. Hun har det allerede meget bedre, og om tre Dage er det helt ovre; jeg har sendt hende hen paa en Klinik; det er slet ingen Ting.«

Det er slet ingen Ting!

Da han næste Dag kom fra Kontoret, gik han hen for at se til Madam Simon; med tilfreds Mine sad hun og slubrede Bouillon i sig.

»Naa, hvorledes gaar det,« spurgte han.

»Det er saamænd inte en Smule bedre, go'e Herre, inte en Smule. Jeg er ligesom helt fra det af.«

Lægen erklærede, at han maatte se Tiden an, om der ikke stødte noget til.

Han ventede tre Dage, saa kom han igen. Konen havde faaet klar Teint og straalende Øjne; da hun fik Øje paa ham, gav hun sig til at klage:

»Jeg kan slets inte røre mig, go'e Herre, inte saa meget som et Gran. Ak ja, ak ja, jeg er spoleret for Resten af mine Dage.«

Det løb koldt ned ad Ryggen paa Hector. Han spurgte Lægen. Lægen trak paa Skuldrene:

»Ja, hvad skal jeg gøre? Jeg ved det virkelig ikke. Hun hyler, saa snart man prøver paa at løfte hende. Vi kan ikke engang flytte paa hendes Lænestol, uden at hun udstøder sønderrivende Skrig. Jeg maa jo tro paa, hvad hun siger til mig, da jeg ikke kan lukke hende op og se ind i hende. Saa længe jeg endnu ikke har set hende gaa, har jeg ingen Grund til at forudsætte, at hun skulde lyve for os.«

Konen hørte efter uden at røre sig, med et lumsk, skulende Blik.

Der gik otte Dage, der gik fjorten, der gik en hel Maaned. Madam Simon rejste sig ikke fra sin Lænestol. Hun spiste fra Morgen til Aften, passiarede muntert med de andre Patienter, og syntes at vænne sig til sin Ubevægelighed, som om det var den velfortjente Hvile efter i halvtredsindstyve Aar at have gaaet op og ned ad Trapper, vendt Madratser, baaret Kul fra Etage til Etage, fejlet og skuret.

Hector var fortvivlet, han kom hver Dag, og hver Dag erklærede hun lige rolig og uanfægtet:

»Jeg kan slets inte røre mig, go'e Herre, jeg har prøvet, men jeg kan inte.«

Hver Aften spurgte Fru de Gribelin skælvende og ængstelig:

»Og Madam Simon?«

Og hver Aften svarede han mere og mere haabløst nedslaaet:

»Der er ingen Forandring, slet ingen!«

Pigen blev sendt bort, hendes Løn tyngede for stærkt i Budgettet. Der blev sparet endnu mere, hele Gratialet gik med.

Da sammenkaldte Hector fire berømte Læger om Konen. Hun lod sig undersøge, vende, dreje og beføle, medens hun tilkastede dem lurende Blikke.

»Vi maa prøve at lade hende gaa,« sagde den ene. —

Hun skreg op:

»Jeg kan inte, go'e Herrer, jeg kan inte.«

Saa tog de fat paa hende, løftede hende og slæbte hende nogle Skridt; men hun slap ud af deres Hænder, sank sammen paa Gulvet, og udstødte saa rædselsvækkende Klager, at de med den største Forsigtighed hjalp hende tilbage til Stolen.

De kunde ikke udtale noget bestemt, men erklærede dog, at hun var udygtig til alt Arbejde.

Da Hector kom hjem med den Nyhed til sin Kone, lod hun sig falde om paa en Stol og fremstammede:

»Saa maa vi hellere se at faa hende herhen, det bliver meget billigere.«

Han for op:

»Hvad for noget? Her hos os, i vort Hjem? Hvad tænker Du paa?«

Men med Taarer i Øjnene svarede hun resigneret:

»Ja, hvad skal vi gøre? min Ven, det er ikke min Skyld! . . .«

TO VENNER

Paris var indesluttet, udhungret, dødsmærket, Spurvene blev sjældnere paa Tagene og Kloakerne tyndedes ud. De belejrede spiste, hvad de kunde faa fat paa.

En klar Junimorgen, da Hr. Morissot, som af Profession var Uhrmager, men som Forholdene havde indrulleret i den parisiske Borgervæbning, med Hænderne i Lommerne paa sine Uniformsbenklæder og slunken Mave sørgmodigt slentrede ned ad de ydre Boulevarder, standsede han pludselig foran en Kollega og Ven. Det var Hr. Sauvage, et Fiskeribekendtskab.

Hver eneste Søndag forinden Krigen havde Morissot, saasnart Dagen gryede, begivet sig af Sted med en Bambusstang i Haanden og en Blikkasse paa Ryggen. Han tog med Jærnbanen til Argenteuil, stod af ved Colombes og fortsatte Vejen til Fods til Marante-Øen. Saa snart han var naaet til dette Sted, der var Maalet for alle hans Drømme, gav han sig til at fiske; og han blev ved at fiske lige til det blev mørkt.

Hver Søndag mødte han der en lille fyldig og gemytlig Mand, Hr. Sauvage, der var Manufakturhandler, boede i Rue Notre-Dame-de-Lorette og ligeledes var fanatisk Fisker. De tilbragte ofte halve Dage sammen, Side om Side, med Fiskesnøren i Haanden og Benene hængende frit ud over Strømmen, og lidt efter lidt var de blevne Venner.

Mange Dage talte de slet ikke sammen. Undertiden passiarede de, men de behøvede ikke at sige noget for altid fuldkommen at forstaa hinanden, da deres Smag og Tilbøjeligheder var aldeles ens.

Om Foraaret, naar Klokken var henimod ti om Morgen og den unge Sol ned over Floden sendte en let

Guldaage, som Strømmen førte bort med sig, og gød hele den nye Aarstids herlige Varme ud over de to ivrige Fiskeres Rygge, kunde Morissot til Tider sige til sin Sidemand: »Sikken Fred, hvad?« og Hr. Sauvage svarede: »Jeg kender ikke noget bedre.« Det var alt, hvad der behøvedes, for at de gensidig kunde forstaa og skatte hinanden.

Om Efteraaret, naar Dagen begyndte at længes mod Hvile, og Himlen, der var blodrød af den nedgaaende Sol, spejlede sine Skarlagenskyer i Floden og gjorde den purpurglødende, forvandlede Horisonten til et Flammehav, indhyllede de to Venner i rødt og kastede Guld over Træerne, som allerede stod gule og skælvende for Vinteren, saa Hr. Sauvage smilende paa Morissot og sagde: »Hvor er det smukt!« Og Morissot svarede betaget, uden at løfte Øjnene fra sit Flaad: »Ja, det er noget andet end Boulevarden, ikke?« —

De trykkede kraftigt hinandens Hænder, ganske bevægede ved at mødes under saa forskellige Omstændigheder. Hr. Sauvage udstødte et Suk og mumlede: »Hvilke Begivenheder!« — »Og hvilken Tid! Det er den første Dag, vi har godt Vejr i Aar,« sukkede Morissot meget nedtrykt.

De gav sig til at gaa Side om Side, drømmende og sørgmodige. Morissot talte igen: »Og Fisketurene, hvad? Det var herlige Dage!«

»Ja, naar kommer vi monstro ud at fiske igen?« spurgte Hr. Sauvage.

De gik ind i en lille Kafé og drak en Absinth sammen; saa gav de sig atter til at drive ned ad Fortovet.

Pludselig standsede Morissot: »Skal det være en lille en til?« Hr. Sauvage samtykkede: »Ja, lad gaa.« Og de gik ind i en ny Kafé.

Da de kom ud igen, var de oprømte og fortunlede, som Folk bliver det, naar de er fastende og faar Maven fyldt med Alkohol. Det var mildt. En let Vind kærteggede deres Ansigter.

Hr. Sauvage, som den lune Luft havde gjort helt beruset, standsede: »Hvis vi tog derud?«

»Hvor ud?«

»Ud at fiske, naturligvis.«

»Jamen, hvor?«

»Hvor? Paa vor Ø, selvfølgelig. De franske Forposter staar lige ved Colombes. Jeg kender Oberst Dumoulin, han vil nok lade os passere.«

Morissot skælvede af Lyst: »Det er en Aftale. Jeg er med.« Og de skiltes for at gaa hjem og hente deres Redskaber.

En Time efter traskede de Side om Side ud ad Landevejen. De naaede Villæen, hvor Obersten havde opslaaet sit Kvarter. Han smilte over deres Anmodning og gav efter for deres Ønske. De satte sig atter i Bevægelse, forsynede med en Passér-Seddel.

Snart var de kommen paa den anden Side af Forposterne, gik igennem det forladte Colombes og befandt sig ved Kanten af de smaa Vinmarker, der skraaner ned mod Seinen. Klokken var omtrent elleve.

Lige overfor laa Landsbyen Argenteuil, der syntes ganske uddød. Højderne ved Orgemont og Sannois beherskede hele Egnen. Den store Slette, som strækker sig lige til Nanterre, laa øde, ganske øde med sine Kirsebærtræer og sine graa Marker.

Hr. Sauvage pegede op mod Bakkerne og mumlede: »Prøjserne er der oppe!« Og de to Venner følte sig lammede af Skræk ved Landets døde Tomhed.

Prøjserne! De havde ikke set dem, men i Maaneder havde de følt dem omkring sig, de var allevegne, omkring Paris, i hele Frankrig, de røvede, plyndrede, myrdede og udhungrede, usynlige og almægtige. Og en Slags overtroisk Rædsel havde føjet sig til det Had, de nærede mod dette ukendte og sejrende Folk.

Morissot stammede: »Tænk! hvis vi stødte paa dem!«

Hr. Sauvage svarede med det Pariserhumør, der altid er parat, hvad der saa end er i Vejen:

»Naa, hvad saa? Saa hyder vi dem paa en Ret Fisk.«

Men de havde alligevel ikke rigtig Mod til at vove sig frem, den Stilhed, der hvilede over Horisonten, skræmmede dem.

Til sidst bestemte Hr. Sauvage sig: »Naa, fremad! men forsigtigt!« Og de listede sig ned over en Vinmark, helt sammenbøjede, krybende og dækkende sig bag alle Buske, med ængstelige Øjne og spændte Øren.

En Strimmel bar Jord skilte dem fra Floden. De

satte i Løb over den, og saasnart de havde naaet Bredden, gemte de sig ned mellem de tørre Siv.

Morissot lagde sit Hoved mod Jorden for at lytte efter, om ingen gik i Nærheden. Men han hørte intet. De var alene, ganske alene.

Lige overfor dem laa Maranteøen, der skjulte dem for den anden Bred. Den lille Restaurant paa Øen stod lukket, den saa ud, som om den i Aarevis havde været forladt.

Hr. Sauvage fik den første Grundling, Morissot den anden; og hvert Øjeblik halede de Snøren ind med et lille sølvskinnende Dyr sprællende paa Krogen. Det var en sand Mirakelfangst.

De slap omhyggeligt Fiskene ned i et Net med ganske fine Masker, som de havde fastgjort til Bredden under deres Fødder. De følte sig gennemtrængt af den salige Glæde, som kun vækkes, naar man atter kan dyrke en Yndlingsfornøjelse, der længe har været En berøvet.

Den rare Sol sendte dem sin Varme ned mellem Skuldrene. De hørte intet mere, tænkte ikke mere; hele den øvrige Verden var gaaet dem af Glemme; de fiskede.

Men pludselig lød et dumpt Knald, der syntes at bane sig Vej frem af Jorden. Det var Kanontordenen, der igen begyndte.

Moressot drejede Hovedet, og langt nede til Venstre fik han Øje paa Mont Valériens store Silhuet, der saa ud, som om den var smykket med en hvid Fjerbusk; det var den Kruttdamp, Fæstningen lige havde udspyet.

I det samme slyngedes en ny Røgsojle i Vejret og nogle Øjeblikke efter bragede et ny Knald.

Andre fulgte efter; med et Par Sekunders Mellemrum udsendte Fæstningen sin Dødsaande, udstødte en mælkeagtig Damp, der langsomt hævede sig op mod den rolige Himmel og forvandlede sig til Skyer.

Hr. Sauvage trak paa Skulderen. »Nu begynder de igen,« sagde han.

Morissot, der ivrigt vogtede paa sin Snøre, følte sig pludselig grebet af den fredelige Mands Vrede mod de rasende Mennesker, der saaledes sloges, og han brum-

mede: »Man maa jo være Idiot, for saadan at skyde løs paa hinanden!«

Hr. Sauvage svarede: »De er værre end Dyr.«

Og Morissot, der lige havde halet en Skalle i Land, erklærede: »Og saa at tænke sig, at det aldrig vil blive anderledes, saa længe der er noget, der hedder Regeringer.«

Hr. Sauvage standsede ham: »Republikken vilde aldrig have erklæret Krigen . . .«

Morissot afbrød ham: »Har man Konger, er der Krig udenfor, har man Republik, er der Krig indenfor.«

Og de gav sig roligt til at diskutere og udrede de store politiske Problemer med den sunde Fornuft, der er egen for indskrænkede, grundskikkelige Mennesker, de endte med at blive enige om det ene Punkt, at man aldrig vilde faa fuld Frihed. Mont Valérien tordnede uden Ophør, nedskød med sine Kugler franske Huse, tilintetgjorde Liv, knuste Væsenet, dræbte mange Drømme, mange forventede Glæder og mange Haab om Lykke, og bragte Lidelser ind i unge Kvindesind og i Moderhjerter, langt borte, i andre Egne, Lidelser, der aldrig, aldrig vilde faa Ende.

»Det er Livet,« erklærede Hr. Sauvage.

»Sig hellere, at det er Døden,« svarede Morissot leende.

Men de for opskræmmede sammen; de havde følt, at nogen gik bagved dem. De vendte sig om og fik Øje paa fire store, skæggede og bevæbnede Mænd, der, klædte i en Uniform, som lignede et Tjenerlivré, og med en flad Kasket paa Hovedet og Geværet mod Kinden stod og sigtede paa dem.

De to Stænger slap ud af deres Hænder og blev ført bort af Strømmen.

I nogle Sekunder blev de grebet, bastet og bundet, kastet ned i en Baad og ført over paa Øen.

Og bagved Huset, som de troede forladt, opdagede de en Snes tyske Soldater.

En Slags, ligeledes stærkt skægget Kæmpe, der sad overskrævs paa en Stol og røg af en stor Porcellæns-pibe, spurgte dem paa udmærket fransk: »Naa, mine Herrer, har De haft en god Fangst?«

En Soldat traadte frem med Nettet, som var fuldt

af Fisk og som han havde sørget for at tage med, og lagde det ned for Officerens Fødder. Prøjseren smilte: »Se, se, det er jo slet ikke saa daarligt. Men det gælder noget andet. Hør godt efter og søg at blive rolige.

Jeg betragter Dem som to Spioner, der er sendt ud for at udspejde mig. Jeg har grebet Dem og jeg lader Dem skyde. De lod, som om De fiskede, for bedre at skjule Deres Hensigter. De er falden i mine Hænder, saa meget værre for Dem; det er Krigens Gang.

Men eftersom De er sluppen ud gennem Forposterne, maa De sikkert have et Løsen for at kunne komme tilbage. Sig mig det, og jeg skænker Dem Livet.«

De to Venner, der stod Side om Side, gustne og med krampagtig skælvende Hænder, tav.

Officeren tog atter Ordet: »Ingen skal nogen Sinde faa noget at vide. De gaar blot ganske fredeligt hjem og Hemmeligheden forsvinder med Dem. Men hvis De nægter det, er det Døden, og det straks. Vælg!»

De blev staaende ubevægelige, uden at aabne Munden.

Prøjseren, der var lige rolig, fortsatte, idet han strakte Haanden ud imod Floden: »Tænk vel paa, at De om fem Minutter vil ligge paa Bunden af det Vand. Om fem Minutter. De maa jo dog have Slægtninge?»

Mont Valérien tordnede stadig.

De to Fiskere stod lige tavse. Tyskeren udstedte en Befaling paa sit eget Sprog. Saa flyttede han sin Stol for ikke at være for tæt ved Fangerne og tolv Mand marscherede op og stille sig i tyve Skridts Afstand med Gevær ved Fod.

Officeren talte atter: »Jeg giver Dem et Minuts Betænkning, ikke et Sekund længere.«

Saa rejste han sig pludselig, gik hen til de to Fransk-mænd, tog Morissots Arm, trak ham lidt til Side og sagde med dæmpet Stemme til ham: »Hurtig, giv mig Løsenet. Deres Kammerat skal ikke faa det at vide, jeg skal lade, som om jeg bliver rørt. Vil De saa?»

Morissot svarede ikke.

Saa trak Prøjseren Hr. Sauvage bort og stillede ham det samme Spørgsmaal.

Hr. Sauvage svarede ikke.

De stod igen Side om Side.

Officeren udslyngede et Par Kommandoord. Soldaterne hævdede deres Vaaben.

Saa faldt Morrisots Blik tilfældigvis paa Nettet med Grundlingerne, der var bleven liggende i Græsset nogle Skridt fra ham.

En Solstraale fik Fiskebunken, der endnu rørte sig, til at glimre. Han følte sig overvældet af et Øjeblikks Modløshed. Til Trods for han Anstrengelser fyldtes hans Øjne med Taarer.

»Farvel, Hr. Sauvage,« stammede han.

»Farvel, Hr. Morissot,« svarede Hr. Sauvage.

De trykkede hinandens Haand, fra Hoved til Fod gennemrystede af en uovervindelig Skælven.

Officeren kommanderede: »Fyr!«

De tolv Skud lød som et eneste.

Hr. Sauvage styrtede øjeblikkelig forover, lige paa Næsen. Morissot, der var større og stærkere, vaklede frem og tilbage, drejede sig halvt om og faldt saa paa Tværs hen over sin Kammerat, med Ansigtet vendt op mod Himlen, medens en Straale af Blod sprøjtede ud gennem Frakken, som Kuglerne havde flænget over Brystet.

Tyskeren uddelte nye Ordre.

Mændene spredtes, saa kom nogle af dem tilbage med Reb og Stene, som de bandt fast til de to Dødes Fødder; hvorpaa de bar dem ned til Flodbredden.

Mont Valérien hørte ikke op med at brumme, nu hvilede et helt Bjerg af Røg over Fæstningen.

To Soldater tog Morissot ved Hovedet og Benene, to andre greb fat paa Hr. Sauvage paa samme Maade.

De to Legemer blev sat i en stærkt gyngende Bevægelse, saa blev de slynget langt ud, beskrev en Bue, plumpede i Floden og gik til Bunds i oprejst Stilling, trukket ned af Stenene, der var fastgjort til Fødderne.

Vandet sprøjtede op, brusede, glattedes ud i Ringe og blev atter roligt, medens ganske smaa Dønninger slog op mod Flodens Bredder.

Lidt Blod flød op.

Lige ophøjet rolig sagde Officeren med halv Stemme: »Nu er det Fiskenes Tur at besørge Resten.«

Saa gik han tilbage op mod Huset.

Paa Vejen opdagede han Nettet med Grundlingerne

i Græsset. Han tog det op, undersøgte det, smilte og raabte: »Wilhelm!«

En Soldat med hvidt Forklæde kom løbende. Prøjseren tilkastede ham de to Dødes Fangst og befalede:

»Lad straks disse Smaadyr stege til mig, medens de endnu er levende. De skal smage . . .«

Og han gav sig atter til at ryge af sin Pibe.

ET JULEGILDE

Jeg ved ikke længere rigtig, hvad Aar det var. En hel Maaned igennem var jeg gaaet paa Jagt med al den Ivrigheid, overstrømmende Glæde og glødende Begejstring, som en ny Passion afføder.

Det var i Normandiet. Jeg boede hos en ugift Slægtning, Jules de Banneville, paa hans gamle Familieslot, hvor der foruden ham og mig kun var Pigen, Tjeneren og en Gaardskarl. Den mægtige, graalige Bygning laa omgiven af skælvende Graner, som et Midtpunkt for lange Egealler, Blæsten fejede igennem. Den saa ud, som om den i Aarhundreder havde staaet forladt. Gammeldags Møbler var nu ene om at fylde de tillukkede Værelser, hvor de mange Slægtled, hvis Portrætter var ophængte i en Korridor, som var lige saa gennembløst som Alleerne, i fordums Tider med omstændelige, høflige Lader tog imod de adelige Naboer, der kom paa Besøg.

Hvad os angaar, saa havde vi søgt Tilflugt i Køkkenet, det eneste beboelige Rum i hele det gamle Herresæde. Det var et uhyre Køkken, hvis fjernere Kroege forsvandt i et dybt Mørke, der kun for et Øjeblik spredtes, naar et nyt Risknippe blev kastet ind i den omfangsrige Kamin. Saa, hver Aften, efter en mild Døs foran Ilden, efter at vore gennemblødte Støvler havde udsendt al deres lugtende Damk og efter at Hønsehundene, der laa og sov omkring vore Ben, havde drømt færdig om Jagt og endnu i Søvn udstødt et Par Smaabjæf, gik vi op til vort Soveværelse.

Det var det eneste Værelse, der var bleven overgibset over det hele til Beskyttelse mod Rotterne. Men al videre Udsmykning var bleven betragtet som overflø-

dig, og det var kun blevet overkalket; de Geværer, Hundepiske og Jagthorn, der var hængt op rundt omkring, fremhævede kun yderligere Væggenes hvide Nøgenhed. Rystende af Kulde gled vi ned i vore Senge, som var anbragte i to Hjørner af det sibirisk kolde Bur.

I en Mils Vejs Afstand, lige ud for Slottet, faldt Klinten stejlt ned mod Vandet, og Havets mægtige Aandepust fik Dag og Nat de store, bøjede Træer til at sukke, Taget og Vejrhanerne til at hvine, og hele den ærværdige Bygning, der gennem Hullerne fra de løsrevne Tagsten, de afgrundsbrede Kaminskorstene og de sønderslaaede Vinduer fyldtes med Blæsten, til at hulke.

Den Dag havde det frosset ganske forskrækkeligt. Nu var det blevet Aften. Vi skulde til at sætte os til Bords foran det store Baal i den høje Kamin, hvor en Hare smaaestegte, flankeret af to Agerhøns, der duftede herligt.

Min Fætter løftede Hovedet: »Det bliver ikke varmt at komme i Seng,« sagde han.

Ligeglad svarede jeg: »Nej, men i Morgen bliver der Ænder i Dammen.«

Pigen, som dækkede til os paa den ene Ende af Bordet og til Tjenestefolkene paa den anden, spurgte: »Ved Herrerne, at der er Fest i Aften?«

Naturligvis vidste vi det ikke, det faldt os ikke ofte ind at kigge efter i Kalenderen. Min Fætter svarede: »Ja, rigtig, det er jo i Aften, det er Midnatsmesse¹⁾. Det er altsaa derfor, Klokkerne har ringet hele Dagen!«

»Ja og Nej, Herre, det har ogsaa ringet, fordi Fa'r Fournel er død.«

Fa'r Fournel, der i sine yngre Dage havde været Hyrde, var en af Egnens Berømtheder. Han var bleven seks og halvfems og havde aldrig nogensinde været syg, før han for en Maaned siden havde faaet en Forkølelse paa Halsen ved i en mørk Nat at falde i et Vandhul. Den næste Dag havde han været nødt til at

¹⁾ I Frankrig fejres Juleaften ved først at overvære Midnatsmessen og derefter afholde et Gilde, hvor der som Regel bliver baade spist og drukket tæst; særlig paa Landet skal Lystigheden helst være saa støjende som muligt.

gaa til Sengs, og lige siden havde han ligget og stridt med Døden.

Min Fætter vendte sig om mod mig: »Hvis Du ikke har noget imod det, kunde vi maaske senere gaa hen og se til de stakkels Mennesker.« Han mente den gamle Familie, hans Sønneson, der var halvtreds Aar gammel, og Sønnesønnens Kone, som var et Aar yngre. Det mellemliggende Slægtled var for længe siden bleven slettet ud. De boede i en elendig Rønne, ved Indgangen til Landsbyen til højre.

Jeg ved ikke, hvorledes det gik til, men denne Tanke om Julefest, der dukkede frem midt i vor Ensomhed, gav os Lyst til at passiare. Vi gav os begge til at fortælle Historier fra tidligere Julegilder med deres Daar-skaber og galante Eventyr, og den paafølgende Opvaagnen næste Morgen, sommetider ved Siden af en anden, en Opvaagnen, der var svanger med Overraskelser og taagede Minder.

Paa denne Maade kom Middagen til at vare længe. Bag efter blev der røget adskillige Piber; vi følte os gennemstrømmede af den meddelende Munterhed, der pludselig kan opstaa mellem to fortrolige Venner; vi talte ustandseligt og gennemrodede vore Hjerne-kister for at finde Minder, som stod vore Hjerter nær og som vi kunde udøse for hinanden.

Pigen, der forlængst havde trukket sig tilbage, viste sig atter: »Saa gaar jeg til Messe, Herre.«

»Allerede?«

»Klokken mangler kun et Kvarter i tolv.«

»Hvad om vi ogsaa gik i Kirke?« foreslog Jules, »Midnatsmessen er højst ejendommelig paa Landet.«

Jeg indvilligede, og vi gik afsted, indhyllede i vore Jagtpelse.

En skærende Kulde stak os i Ansigtet og fik vore Øjne til at løbe i Vand. Den skarpe Luft trængte ned i Lungerne og udtørrede Halsen. Den dybe Himmel var klar og haard, oversaaet med Stjerner, der syntes ligesom blegnede af Kulden; de glimtede ikke som Ild-blus, men lyste som kolde Glimmerlegemer, som blinkende Iskrystaller. Fra det Fjerne gav Bøndernes tørre Træskoklapren Genlyd mod den malmfaste Jord; og langs hele Horisonten klemte Landsbyernes Smaa-

klokker, der sendte deres spinkle, ogsaa ligesom frysende, Toner ud i den store, iskolde Nat.

Landet sov ikke. Narret af den natlige Larm gav Hanerne sig til at gale, og da vi gik forbi Staldene, hørte vi Dyrene, der var bleven vækket af det pludselige Liv omkring dem, røre paa sig.

Da vi var kommen i Nærheden af Landsbyen, huskede Jules paa Familien Fournel. »Her er deres Hytte,« sagde han, »lad os gaa ind.«

Han bankede længe forgæves. Saa fik en Noboerske, der kom ud af sit Hus for at gaa til Kirke, endelig Øje paa os og sagde: »De er til Messe, Herre, de er gaaet hen for at opsende Bønner for den Døde.«

»Naa, saa kan vi se ind paa Hjemvejen,« svarede min Fætter.

Ved Horisontens Grænse tegnede Maanen sit Segl midt imellem den uendelige Sæd af lysende Korn, der i Haandfuldevis var kastet ud i Rummet. Og rundt om i det sorte Land dukkede smaa, skælvende Blus frem og vandrede hen imod det spidse Klokketaarn, hvor Klokkerne ringede uden Frist. Inde mellem de træbeplantede Gaarde, midt ude paa de mørke Enge, alle Vegne skød Blussene sig frem og sneglede sig hen over Jorden. Det var Hornlygter, som Bønderne gik med for at lyse for deres Koner, der var smykkede med det hvide Hovedtøj og indhyllede i lange sorte Kaaber; bag efter Forældrene fulgte de halvsovende Unger, der med hinanden i Hænderne travede frem i Natten.

Igennem Kirkens aabne Dør saa man det oplyste Kor. En Guirlande af Skillingslys løb rundt om Skibet; paa Gulvet i et Kapel til venstre laa et bondetykt Jesusbarn paa veritabelt Straa midt imellem Grangrene og bredte sin rosenrøde, skabagtige Nøgenhed.

Gudstjenesten begyndte. Bønderne bøjede sig i Andagt og Kvinderne laa paa Knæ og bad. De stakkels Mennesker, der var staaet op igen midt i den kolde Nat, saa i inderlig Sjælsrørelse op imod det plump malede Alterbillede, og de foldede Hænderne i deres Enfold ligesaa overbeviste i deres Tro som fyldte med Ærefrygt af hele denne barnlige Fremstillings fattige Glans.

Det iskolde Luttræk fik Lysene til at flimre. Jules sagde til mig: »Lad os gaal Der er bedre udenfor.«

Og ude paa den øde Landevej gav vi os, medens de tilbedende Bønder andagtsfuldt rystede af Kulde, atter til at snakke om gamle Minder saa længe, at Gudstjenesten forlængst var forbi, da vi atter kom tilbage til Landsbyen.

En Lysstribe skinnede frem under Fournels Dør. »De vaager over den døde,« sagde min Fætter. »Kom, lad os gaa indenfor hos de stakkels Mennesker, det vil glæde dem.«

I Kaminen ulmede nogle Gløder. Det mørke Værelse, der bogstavelig var oversværtet med Snavs, og hvis ormædte Loftsplanker Tiden havde gjort helt mørkebrune, var fyldt med en kvælende Stank af stegt Blodpølse. En mægtig Brødkiste tjente til Bord, under hele Pladens Længde svulmede dens Sider som en bugnende Mave. Paa Bordet stod et Lys i en Lysestage af drejet Jærn, den flossede Væge sendte en ram Os op under Loftet. — Og Familien Fournel, Manden og Konen, fejrede Julen sammen.

Træge, med Bøndernes tungsindige Mine og sløve Ansigtsudtryk sad de og spiste i dyb Alvor uden at mæle et Ord. En forpestet Damp steg i Vejret fra et stort Stykke Blodpølse, som laa paa Bordets eneste Tallerken, der var stillet midt imellem dem. Fra Tid til anden skar de med Enden af deres Knive et Stykke af Pølsen og tværede det ud paa deres Brød, som de skar af i store Mundfulde og sindigt tyggede.

Naar Mandens Glas var tomt, tog Konen Kanden med Æblemost og fyldte det igen.

Da vi kom ind, rejste de sig, bød os sidde, og opfordrede os til at gøre ligesom de selv. Vi afslog det, og de satte sig atter til at spise.

Efter nogle Minutters Taushed spurgte min Fætter: »Naa, Anthime, Jeres Bedstefader er død, hører jeg?«

»Ak ja, go'e Herre, han maatte jo te' 'et.«

Stilheden begyndte igen. Af Høflighed pudsede Konen Lyset. Saa, for at sige noget, tilføjede jeg: »Han var nok meget gammel.«

Hans Sønnescønsone paa de syv og halvtreds sva-

rede: »Ja, hans Tid var omme, han havde ette mere no'et at gøre hernenen.«

Pludselig fik jeg Lyst til at se Liget af den hundredaarige gamle Mand, og jeg bad dem om at vise mig det.

De to Bønder, der indtil nu havde bevaret en stille Værdighed, blev paa en Gang urolige. De raadspurgte hinanden med Øjnene og svarede ikke.

Min Fætter, der saa deres Forvirring, trængte ind paa dem.

Saa spurgte Manden med en mistænksom og skulende Mine: »Hva' sku' det tjene te'?'«

»Ikke til noget,« sagde Jules, »men det er almindelig Skik og Brug. Hvorfor vil De ikke vise mig ham?'«

Bonden trak paa Skuldrene: »Ded er inte for min Skyld, men nu paa denne Tid er 'et da saa møjet besværligt.«

Tusinde Formodninger fløj gennem Hovedet paa os. Da den dødes Børnebørn stadig ikke gjorde Tegn til at røre sig, men blev siddende med sænkede Øjne og den utilfredse og utilnærmelige Mine, der tydeligt siger: »Gaa Jeres Vej, «slog min Fætter ud i en myndigere Tone: »Hør nu, Anthime, rejs Dem saa op og vis os ind i hans Værelse.«

Men Manden syntes at have taget sit Parti og svarede fortrædelig: »Ded er ette Umagen værd, han er der ette meré, Herre.«

»Hvad skal det betyde? Hvor er han da?'«

Konen afskar Manden Ordet.

»Nu ska' jeg sige Dem 'et. Vi har lagt ham ner i Brødkisten, barestens te' i Morgen, fordi jeg ette havde Plads te' ham.«

Og idet hun satte Tallerkenen med Blodpølsen til Side, løftede hun Bordpladelaaget og bøjede sig med Lyset ind over Kisten for at oplyse dens Indre. Helt nede paa Bunden fik vi Øje paa noget graat, en Slags lang Pakke, fra hvis ene Ende et magert Hoved med uredte, hvide Haar stak frem, nede ved den anden skelnedes utydeligt to nøgne Fødder.

Det var den gamle, der ganske hentørret og med lukkede Øjne laa indsvøbt i sin Hyrdekappe og sov sin sidste Søvn midt imellem stenhaarde, sorte Brødkorper, der var ligesaa ældgamle som han selv.

Hans Børn havde holdt Julegilde oven paa ham!

Jules var opbragt og rystede af Vrede: »Hvorfor har I ikke ladet ham blive liggende i sin Seng, Udyr, som I er?« skreg han.

Saa gav Konen sig til at tudbrøle og forklarede med rivende Tungefærdighed:

»Nu ska' jeg sige Dem 'et, som ded er, Herre; vi har kun den ene Seng i Huset. Vi la' altid sammen før, nærenstid vi kun var os tre. Men siden han blev saa syg, la' jeg paa Gulvet; og ded er haardt, rare Herre, paa denne herre Aarsenstid. Se, da han saa var kreperet, saa sa' jeg: nu døjer h a n ette mere, hva' ka' 'et saa gøre ham at gi' mig Sengen? saadan sa' jeg. Se i Morgen ka' vi saamænd godt ligge ham i Brødkisten. Vi ka' jo dog ette ligge vos i Sengen med den Døde, vel, go'e Herre! — — —«

Ude af sig selv for min Fætter ud af Hytten og knaldede Døren i efter sig, medens jeg fulgte bagefter, halvkvalt af Latter.

TYVEN

Men naar jeg nu siger Dem, at De ikke vil tro mig.«

»Det er lige meget, fortæl alligevel.«

»Ja, ja, lad gaa da. Men jeg maa virkelig først forsikre Dem, at Historien er sand paa alle Punkter, hvor usandsynlig den saa end kan lyde. Kun Malerne iblandt Dem vil ikke undre sig, især ikke de ældre, der har levet med i hele den velsignede, fandenivoldske Tid, da Lystighedens Aand huserede saa stærkt, at den endogsaa hjemsøgte os under de mest alvorlige Forhold.«

Og den gamle Kunstner satte sig til Rette overskrævs paa en Stol.

Det var i Spisesalen i et Hotel i Barbizon, hvor vi alle var samlede.

Han begyndte: »Altsaa — vi havde den Dag spist til Middag hos den stakkels Sorieul, der nu er død, men som den Gang var den galeste af os allesammen. Vi var kun tre, Sorieul, jeg og Le Poittevin, tror jeg; men jeg er ikke helt sikker paa, at det var ham. Jeg taler naturligvis om Marinemaleren Eugène Le Poittevin, der ogsaa er død, og ikke om Landskabsmaleren, som er spillevende og sprudler af Talent.

Naar jeg siger, at vi havde spist til Middag hos Sorieul, vil det sige det samme, som om jeg vilde sige, at vi var fulde. Kun Le Poittevin havde endnu beholdt lidt af sin Fornuft; den var ganske vist slemt fugtig, men dog nogenlunde klar. Vi var unge den Gang. Vi laa, ligesaa lange vi var paa Tæppet i det lille Værelse, der stødte op til Atelieret, og snakkede op om løst og fast. Sorieul laa med Ryggen paa Gulvet og Benene op paa en Stol og talte om Krig. Meget veltalende holdt han et længere Foredrag om Kejserdømmets Unifor-

mer; pludselig rejste han sig, gik hen til sit store Rekvisitskab og fremtog en fuldstændig Husarmundering, som han iførte sig. Derpaa tvang han Le Poittevin til at forklæde sig som Grenader, og da Manden gjorde Modstand, tog vi fat paa ham, klædte ham af med Magt og puttede ham ned i en uhyre Uniform, hvori han blev helt borte.

Jeg selv forvandlede mig til Kyradser. Og Sorieul lod os udføre nogle meget indviklede Militærøvelser. Saa udbød han: »Da vi nu i Aften er bleven til Soldater, saa maa vi ogsaa drikke som Soldater.«

En Punschebolle blev tændt an og tømt, og endnu en Gang skød Flammerne sig i Vejret fra den romfyldte Bolle. Og af fuld Hals sang vi gamle Viser, Viser, der i fordums Tid udbøltes af den store Armées prøvede Hugafer.

Pludselig gav Le Poittevin, der trods alt endnu stadig var nogenlunde Herre over sig selv, os Tegn til at tie; saa, efter nogle Sekunders Tavshed, sagde han med halv Stemme: »Jeg er vis paa, at jeg hørte nogen gaa inde i Atelieret.«

Sorieul rejste sig, saa godt han kunde og udbød: »En Tyv! Hvilket Svineheld!« Saa gav han sig til at skraale Marseillaisen:

Aux armes, citoyens!

Og han styrtede hen til en af Væggenes Vaabendekorationer og udrustede os i Overensstemmelse med vore Uniformer. Jeg fik en Slags Luntebøsse og en Sabel, Le Poittevin et kæmpestort Bajonetgevær, og Sorieul, der ikke kunde finde, hvad der passede til ham, bemægtigede sig en Saddelpistol, som han lod glide ned i sit Bælte og en Entrings-Økse, som han svingede i Luften. Saa lukkede han forsigtigt Døren op til Atelieret, og Arméen rykkede ind paa det mistænkelige Territorium.

Da vi var komne midt ind i det mægtige Rum, der var overfyldt med uhyre Lærreder, Møbler og de mest besynderlige og overraskende Genstande, sagde Sorieul til os: »Jeg udnævner mig til General. Nu maa vi holde et Krigsraad. Du, Kyradsererne, maa afskære Fjenden Tilbagetoget, det vil sige, Du maa dreje Nøglen om i Døren. Du, Grenadererne, maa danne min Eskorte.«

Jeg udførte den befalede Bevægelse, derpaa søgte jeg atter at forene mig med Hovedstyrken, der havde iværksat en Recognoscering.

Ligesom jeg skulde støde til den bagved et stort Skærmbrædt lød der en rasende Larm. Jeg styrtede frem stadig med det Lys, der ved Felthøgets Begyndelse var bleven betroet mig, i Haanden. Le Poittevin havde med et Bajonetstød gennemboret Brystet paa en udstoppet Modelfigur, hvis Hoved Sorieul var i fuld Gang med at hugge i Smadder med sin Økse. Da Fejltagelsen var konstateret, befalede Generalen: »Forsigtighed« og Operationerne begyndte forfra.

Efter at vi over tyve Minutter uden Held havde gennemrodet alle Atelierets Kroge og Hjørner, fik Le Poittevin den Ide at aabne et vældigt Væggeskab. Det var mørkt og dybt, jeg stak den Haand, hvori jeg havde Lyset, ind i det, og for forbløffet tilbage; en Mand stod inde i Skabet, en levende Mand, som havde set paa mig.

Øjeblikkelig slog jeg Skabsdøren i og drejede Nøglen to Gange rundt; og der blev atter holdt Raad.

Meningerne var meget delte. Sorieul vilde ryge Tyven ud, Le Poittevin snakkede om at tvinge ham til Overgivelse ved at udsulte ham. Jeg foreslog at sprænge hele Skabet i Luften med Krudt.

Le Poittevins Mening gik af med Sejren; og medens han blev stillet paa Vagt med sit store Gevær, gik vi andre ind og hentede Resten af Punschen og vore Fiber; saa arrangerede vi os malerisk foran den laasede Skabsdør og drak Fangens Skaal.

Efter en halv Times Forløb sagde Sorieul: »Det er lige meget, men jeg kunde nu nok lide at se lidt nærmere paa ham. Hvad om vi bemægtigede os ham med Magt?«

Jeg raabte: »Bravo!« Vi kastede os over vore Vaaben, Skabsdøren blev aabnet, og bevæbnet med sin Pistol, der ikke var ladet, styrtede Sorieul først ind.

Hylende fulgte vi efter ham. Inde i Mørket blev det til et skrækeligt Virvar; og efter fem Minutters rædselsvækkende Kamp, bragte vi en gammel, snavset, pjaltet og hvidhaaret Bandit frem for Lyset.

Hans Hænder og Fødder blev bundne og han blev

bragt til Sæde i en Lænestol. Han mælede ikke et Ord. Saa vendte Sorieul, hvis Rus var slaaet over i det højtidelige, sig om imod os:

»Vi vil nu skride til at dømme denne Elendige.«

Le Poittevin blev beskikket til Defensor og jeg fik det Hverv at støtte Anklagen.

Han blev dømt til Døden med overvejende Flertal, alle Stemmer imod én, hans Defensors.

»Hvorefter Dommen vil blive eksekveret,« kundgjorde Sorieul. Men en Skrupel dukkede op i ham. »Denne Mand bør ikke dø uden først at have modtaget Religionens Trøst. Lad os faa en Præst hentet.« Jeg indvendte, at det var et temmelig fremrykket Tidspunkt af Døgnet. Saa foreslog Sorieul mig at overtage Præstens Embede; og han opfordrede Forbryderen til at skrifte i mit Skød.

I de sidste fem Minutter var Mandens Øjne begyndt at rulle forfærdet om i hans Hoved, uden Tvivl spurgte han sig selv, hvad det var for en Slags Væsener, han havde faaet at gøre med. Saa fremstødte han med hæst Brændevinnsstemme: »Det er vel bare de Herrers Spøg.« Men Sorieul tvang ham til at falde paa Knæ, og af Frygt for, at hans Forældre skulde have undiadt at døbe ham, hældte han et Glas Rom ud over hans Isse.

Derpaa formanede han:

»Skrift nu for den Herre, thi din sidste Time er slaaet.«

Ude af sig selv af Angst gav den gamle Slynge sig til at raabe:

»Hjælp, hjælp!« med en saadan Kraft, at vi blev nødt til at kneble ham for ikke at vække Naboerne. Saa rullede han sig om paa Gulvet, sparkende og vridende sig, væltende alle de Møbler og flængende alle de Lærreder, der var i Nærheden af ham. Til sidst tabte Sorieul Taalmodigheden og skreg: »Lad os faa en Ende paa det.« Og han sigtede paa Fyren, der laa udstrakt paa Gulvet og trykkede sin Pistol af. Hanen slog ned med et kort, tørt Knæk. Jeg blev revet med af hans Eksempel og skød ligeledes. Mit Gevær, som var af Sten, udslyngede en Gnist, som i høj Grad overraskede mig.

Men da udtalte Le Poittevin alvorlig disse Ord:

»Har vi nu ogsaa Ret til at dræbe denne Mand?«

Sorieul svarede forbløffet: »Hvorfor ikke? Vi har jo dømt ham til Døden.«

Men Le Poittevin erklærede højtideligt: »Civile har ingen Ret til at blive skudte; han bør udleveres til Bøddelen. Vi maa bringe ham til Vagten.«

Dette Argument forekom os slaaende. Vi samlede Manden op, og da han ikke kunde staa paa Benene, blev han lagt paa en af Pladerne til Modelbordet og bundet forsvarligt fast. Le Poittevin og jeg løftede den improviserede Baare op og marscherede i Spidsen, medens Sorieul, bevæbnet til Tænderne, sluttede Toget.

Da vi naaede Vagten, blev vi standset af en Skildvagt. Vi forlangte at tale med den Øverskmanderende, der kendte os godt, eftersom han hver Dag var Vidne til vore gale Streger og sindssvage Paafund; han nøjedes med at trække paa Smilebaandet og afslaa at modtage Fangen.

Sorieul trængte ind paa ham; saa opfordrede han os strængt til at begive os hjem uden at gøre Støj.

Toget satte sig atter i Bevægelse og vendte tilbage til Atelieret. »Hvad skal vi saa gøre med Fyren?« spurgte jeg.

Le Pottevin blev rørt, han erklærede, at den stakkels Mand maatte føle sig meget træt. Han saa i Sandhed ogsaa ud som en Halvdød, som han laa der paa Plancken, bastet, bundet og kneblet.

Ogsaa jeg blev greben af overstrømmende Medlidenhed, den ægte Fuldskaabs-Medlidenhed; jeg tog Kneblen ud af Munden paa ham og spurgte: »Naa, stakkels, gamle Fyr, hvorledes gaar det?«

Han stønnede: »Jeg har Kraft knuse mig faaet mer end nok!« Saa blev Sorieul faderlig. Han befriede ham for alle Baand, fik ham til at sætte sig, sagde Du til ham, og for at styrke ham gav vi os alle tre i Huj og Hast til at lave en ny Bolle Punsch. Fyren blev rolig siddende i sin Lænestol og saa paa os. Da Drikken var færdig, rakte vi ham det første Glas; vi havde saamænd gerne alle tre støttet hans Hoved, og vi klinkede.

Fangen drak ligesaa meget som et helt Regiment. Men, da Dagen begyndte at gry, rejste han sig og sagde med den roligste Mine af Verden: »Det gør mig ondt,

at jeg maa forlade Dem, men jeg bliver desværre nødt til at gaa hjem.«

Vi blev forfærdelig kede af det, og gjorde alt for at holde paa ham, men han afslog bestemt at blive længere.

Saa trykkede vi hinandens Hænder og Sorieul lyste ham ud i Forstuen —: »Pas paa, der er et Trin i Porten,« raabte han efter ham.

Der blev leet af Hjertens Lyst omkring Fortælleren. Han rejste sig, tændte sin Pibe og tilføjede, idet han stillede sig i Positur foran os:

»Ja, men det allermorsomste ved Historien, det er, at den er sand fra Ende til anden.«

EN LIST

Den gamle Læge og den unge Patient sladrede sammen foran Kaminen. Hun følte sig noget utilpas, hvad der er ret almindeligt hos kønne Damer; lidt Blodmangel, lidt Nervøsitet, og en Smule af den Mathed, der undertiden efter den første Maanedes Samliv overfalder unge Ægtefolk, som har giftet sig af Kærlighed.

Hun laa udstrakt paa sin Chaiselongue og passerede: »Nej, Doktor, jeg vil aldrig komme til at forstaa, at en Hustru kan bedrage sin Mand. Jeg kan til Nød begribe, at hun ikke kan elske ham, og at hun kan sætte sig ud over sine Løfter og Eder! Men hvordan tør hun vove at give sig hen til en anden Mand? Hvorledes bærer hun sig ad med at skjule det for alles Blikke? Hvorledes kan en Kærlighed, der bundet i Løgn og Forræderi, være mulig?«

Lægen smilede.

»Aah, hvad det angaar, da er det ikke saa vanskeligt. Jeg forsikrer Dem, at naar man først har faaet Lysten til at begaa et saadant Fejltrin, falder det en aldeles ikke ind at plage sig med den Slags fintfølende Skrupler. Jeg er endogsaa vis paa, at en Kvinde først er moden til at føle den sande Kærlighed, naar hun har gennemlevet alle de Skyggesider og prøvet al den kvalme Lede, der affødes af Ægteskabet, som efter en berømt Mands Sigende ikke er andet end en gensidig Udvekslen af daarligt Humør om Dagen og daarlig Lugt om Natten. Det er fuldstændig sandt. En Kvinde kan ikke elske lidenskabeligt uden først at have været gift. Hvis jeg turde drage en Sammenligning med et Hus, saa vilde jeg sige, at man ikke bør fæste Bo hos

en Kvinde, før en Ægtemand har besørget den sidste Kalkpudsning.

»Hvad endelig Hykleriet angaar, saa har enhver Kvinde af Naturen et rigeligt Forraad, som hun altid er rede til at give ud af. Selv de mest enfoldige bliver til Genier, naar det gælder om at trække sig ud af en Slags vanskelige Situationer.«

Men den unge Frue syntes lige vantro — — —

»Nej, Doktor, det er altid først længe bagefter, at det gaar op for en, hvad man skulde have gjort i det eller det farlige Tilfælde; og De kan være sikker paa, at Kvinderne er meget mer tilbøjelige til at tabe Hovedet end Mændene.«

Lægen løftede Armene mod Himlen.

»Længe bagefter, siger De? Vi andre, vi skulde være i Besiddelse af den øjeblikkelige Aansnærværelse — men I! — — — Hør engang, jeg vil fortælle Dem en lille Historie, der er hændt en af mine Patienter, en Kvinde, som jeg med tilbundne Øjne vilde have gaaet i Borgen for, som man siger.

Det foregik i en Provinsby.

En Aften, da jeg laa dybt hensunken i den tunge, første Søvn, som det er saa vanskeligt at rive sig ud af, syntes jeg midt i en forvirret Drøm, at Byens Klokker begyndte at klemte til Ildløs.

»Pludselig vaagnede jeg, det var min Gadedørskloke, der blev kimet paa af alle Kræfter. Da min Tjener ikke lod til at ville finde for godt at svare, maatte jeg til at trække i Klokkestrengen over min Seng, og et Øjeblik efter hørte jeg Dørene smække og Skridt, som brød det sovende Hus' Stilhed. Saa viste Jean sig med et Brev i Haanden: »Fru Lelièvre beder indstændigt Doktor Siméon om straks at komme hen til hende.«

»Jeg overvejede nogle Sekunder; jeg tænkte: nervøst Anfald, Hovedpine, tralala, jeg er altfor træt. Og jeg svarede: »Da Doktor Siméon ikke er rigtig rask, beder han Fru Lelièvre om at tilkalde hans Kollega, Doktor Bonnet.«

»Jeg lagde Billetten i en Konvolut og gav den til Jean, vendte mig om paa den anden Side og sov videre.

»Omtrent en halv Time senere ringede det igen paa

Gadedøren, og Jean kom og sagde til mig: »Der er nogen derude, en Mand eller en Kvinde (jeg ved det ikke bestemt, for Skikkelsen skjuler sig op mod Muren), som vil tale med Herren nu lige med det samme. Det gælder to Liv, bliver der sagt.«

»Jeg rejste mig: »Luk saa op da.«

»Jeg blev siddende op i Sengen og ventede.

»Et Væsen, der lignede et sort Spøgelse, aabenbarede sig; og saasnart Jean var gaaet, blottede Snøgelsesit Ansigt. Det var Fru Berthe Lelièvre, en ganske ung Frue, der kun i tre Aar havde været gift med Byens rigeste Handelsmand, som gik for at have ægtet den smukkeste unge Pige i hele Egnen.

»Hun var forfærdelig bleg, hendes Ansigt var krampagtigt fortrukket som hos Folk, der er ude af sig selv, hendes Hænder rystede; to Gange forsøgte hun at tale, uden at det var hende muligt at faa en Lyd frem. Endelig fik hun fremstødt: »Hurtig, hurtig . . . hurtig . . . Doktor . . . Kom. Min . . . min Elsker er død i mit Værelse. . . .«

Hun holdt inde for at snappe efter Vejret, saa fortsatte hun: »Jeg . . . jeg venter min Mand hjem . . . fra Klubben . . .«

Jeg sprang ud af Sengen uden at tænke paa, at jeg var i bar Skjorte, og paa et Par Sekunder var jeg klædt paa. Saa spurgte jeg: »Var det Dem selv, der var her for lidt siden?« Hun stod som en Statue, helt forstenet af Angst, hun mumlede: »Nej, . . . det var Stuepigen . . . hun ved alt . . .« Saa efter en kort Tavshed: »Jeg, . . . jeg blev hos ham!« Og et skrækkeligt Smertensskrig banede sig Vej over hendes Læber; et Øjeblik vaklede hun og var lige ved at kvæles, saa gav hun sig til at græde vildt, fortvivlet et Minut eller to; pludselig standsede hendes Taarer, som om de blev tørrt ud af en indvendig Ild, og hun blev igen tragisk rolig: »Lad os skynde os!« sagde hun.

Jeg var parat, men en Tanke faldt mig ind: »Saa for Pokker, jeg har glemt at sige til om at spænde for!« Hun svarede: »Jeg har en Vogn, jeg har hans, som ventede paa ham.« Hun hyllede sig ind til helt op over Hovedet. Vi kørte afsted.

Da hun sad ved Siden af mig i Vognens Mørke, greb

hun pludselig min Haand og trykkede den, som om hun vilde knuse den mellem sine fine Fingre, og hun fremstammede med en Stemme, der afbrødes af Skælven, en Skælven, der kom fra hendes stakkegs sønder revne Hjerte: »Oh, hvis De vidste, hvis De vidste, hvor jeg lider! Jeg elskede ham, jeg elskede ham til Afsind; i seks Maaneder har jeg tilbedt ham som en Vanvittig.«

»Er der nogen oppe hos Dem?« spurgte jeg. »Nej, de sover alle undtagen Rose, som ved alt.«

Vi standsede foran hendes Gadedør; der var ganske stille i hele Huset; uden Støj lukkede vi os ind ved en Hovednøgle og listede os paa Taaspidserne op paa første Sal. Den forfærdede Pige sad paa Hug paa Gulvet lige ovenfor Trappen, ved Siden af sig havde hun et tændt Lys; hun havde ikke turdet blive hos den Døde.

Jeg gik ind i Sovekammeret. Der var vendt op og ned paa Alting som efter en Kamp. Tæppet var slaaet til Side fra den uordentlige, forkrøllede Seng; et af Lagernerne var trukket ned paa Gulvet; vaade Haandklæder, der havde været svøbt om den unge Mands Pande, laa og flød paa Gulvtæppet ved Siden af et Vandfad og et Glas. Og en ejendommelig Lugt af Køkkeneddike blandet med Toiletvand slog mig kvalmende i Møde, ligesom jeg traadte ind ad Døren.

Lige midt i Værelset laa den Døde udstrakt paa Ryggen.

Jeg gik hen til ham, undersøgte ham og befølte ham; jeg løftede hans Øjenlaag op, og bankede ham i Hænderne, saa vendte jeg mig om til de to Kvinder, der skælvede som i Kuldegysninger, og sagde til dem: »Hjælp mig at bære ham hen paa Sengen.« Og vi lagde ham varsomt til Rette. Jeg lyttede efter Hjerteslaget og holdt et Spejl hen foran hans Mund; saa mumlede jeg: »Det er forbi; lad os hurtigst muliot se at faa ham klædt paa.« Det blev skrækeligt at se.

Et for et tog jeg ligesom paa en kæmpemæssig Dukke de stive Lemmer og stak dem ind i Klædningsstykkerne, som Kvinderne rakte mig. Saaledes fik vi Strømperne, Underbenklæderne, Benklæderne og Vesten trukket paa, saa kom Kjolen, som vi havde det største Besvær med at faa Armene ind i.

Da vi skulde knappe Støvlerne, maa de to Kvinder lægge sig paa Knæ, medens jeg lyste for dem; men da Fødderne var noget opsvulmede, var det forfærdelig vanskeligt. Da de ikke havde kunnet finde Støvleknapperen, hjalp de sig med deres Haarnaale.

Saasnart den uhyggelige Paaklædning var fuldført, mønstrede jeg vort Værk og sagde: »Vi maa ogsaa faa hans Haar bragt lidt i Orden.« Pigen gik hen og tog sin Frues Kam og Børste, men da hun rystede stærkt og i ufrivillige Ryk kom til at flaa nogle af de lange, uredte Haar ud, rev Fru Lelièvre heftigt Kammen fra hende og gav sig til at kæmme ham saa let og blidt, som om det var et Kærtegn. Hun ordnede hans Skilning, børstede hans Skæg og snoede langsomt hans Overskæg op om sine Fingre, saaledes som hun formodentlig mange Gange havde gjort i deres fortrolige Elskovstimer.

Men pludselig slap hun alt, hvad hun stod med i Hænderne, greb om sin Elskers livløse Hoved og stirrede længe og fortvivlet ind i det døde Ansigt, som ikke mere smilede til hende; saa kastede hun sig over ham, omslyngede ham vildt og kyssede ham med Raseri. Ligesom Slag faldt hendes Kys ned over den lukkede Mund og de udslukte Øjne, over Tindingerne og over Panden. Saa nærmede hun sine Læber til hans Øre, som om han endnu havde kunnet høre, som for at fremstamme de Ord, der gør et Favntag end mere gløddende, og en halv Snes Gange i Træk gentog hun med sønderrivende Stemme: »Farvel, Elskede.«

Men Uhret paa Kaminen slog tolv.

Jeg for op: »Saa for Pokker, tolv! Det er paa det Klokkeslet, de lukker i Klubben. Skynd Dem, Frue, nu maa De prøve paa at være stærk!«

Hun rejste sig og jeg befalede: »Vi maa have ham ind i Dagligstuen.« Vi bar alle tre paa ham, og da vi var kommen derind, fik jeg ham anbragt i en Sofa og tændte alle Kandelabrerne.

Gadedøren blev aabnet og lukket tungt. Det var ham allerede. Jeg raabte: »Hurtig, hurtig, Rose, bring mig Vandfadet og Haandklæderne herind og faa Sovekammeret i Stand; skynd Dem for Himlens Skyld! Det er Herren, der kommer hjem.«

»Jeg hørte Skridt, som steg op ad Trappen og kom

nærmere, og Lyden af Hænder, der i Mørket famlede sig frem langs Væggen. Saa kaldte jeg: »Kom lidt herind, kære Ven, vi har et lille Uheld.«

Han blev forbløffet staaende paa Dørtærskelen med Cigaren i Munden. »Hvad? Hvad er der iVejen? Er her sket noget?«

Jeg gik hen til ham: »Ja, vi er, som De ser, kommen i en meget ubehagelig Forlegenhed. Jeg var bleven siddende lidt sent for at passiare med Deres Frue sammen med vor fælle sVen, der havde kørt mig herhen i sin Vogn. Saa synker han aldeles pludselig sammen, og nu har vi tumlet med ham i næsten to Timer, uden at det er lykkedes os at faa ham til Bevidsthed. Jeg har ikke villet kalde Fremmede til Hjælp. Hjælp De mig nu at faa ham ned ad Trappen; jeg vil meget bedre kunne behandlet ham hjemme hos ham selv.«

Ægtemanden blev overrasket, men det faldt ham ikke ind at nære nogensomhelst Mistanke; han tog sin Hat af, greb sin for Fremtiden ufarlige Rival under Armene og løftede ham op. Jeg spændte mig for mellem hans Ben, som en Hest mellem to Vognstænger, og vi steg forsigtigt ned ad Trappen; den unge Frue lysie for os.

»Da vi var kommen ned til Gadedøren, løftede jeg den Døde op i oprejst Stilling og talte opmuntrende til ham for at lede Kusken paa Vildspor. — »Naa, gamle Ven, det betyder slet ingen Ting; det gaar jo allerede bedre, ikke sandt? Tag nu bare lidt Mod til Dem og gør en lille Kraftanstrengelse, saa skal De se, saa er det hele overstaaet.«

»Da jeg mærkede, at han gled ud mellem Hænderne paa mig og var lige ved at falde, gav jeg ham et ordentligt Stød mellem Skuldrene, som fik ham til at tumble forover ind i Vognen, saa steg jeg op bagefter ham.

Lelièvre, der var bleven meget ængstelig, spurgte: »Tror De, at det er noget alvorligt? Jeg svarede smilende: »Nej, vist ikke nej« og saa paa hans Frue. Hun havde stukket sin Arm ind under sin retmæssige Ægtefælles og stod og stirrede med et stift Blik ind i Vognens Mørke.

Jeg trykkede begges Hænder og gav Kusken Befaling

til at køre. Hele Vejen igennem faldt den Døde stadig over mod mit højre Øre.

Da vi havde naaet hans Hjem, fortalte jeg, at han undervejs havde mistet Bevidstheden. Jeg hjalp med til at faa ham bragt op i hans Værelse og der konstaterede jeg saa, at Døden var indtraadt; kort sagt, jeg spillede en hel ny Komedie for hans forfærdede Familie. Da jeg langt om længe atter laa i min gode Seng, kan jeg ikke nægte, at jeg i Tankerne bandede alle elskende.«

Doktoren tav, stadig smilende.

Den unge Kone spurgte gysende:

»Hvorfor har De egentlig fortalt mig hele den frygtelige Historie?«

Han bukkede galant for hende:

»For at tilbyde Dem min Tjeneste, hvis De ved Lejlighed skulde faa Brug for den.«

JULENAT

»Julefest! Julefest! Nej, I kan tage Gift paa, at jeg ikke vil være med til at lave Julefest!«

Den tykke Henri Templier sagde dette med et saa rasende Tonefald, som om der var bleven foreslaaet ham at begaa en eller anden nedværdigende Handling.

De andre gav sig til at le og spurgte: »Hvorfor bliver Du dog saa vred?«

»Fordi den forbandede Juleskik en Gang har spille mig en afskyelig Streg, der for bestandig har indpodet mig en uovervindelig Rædsel for den dumme 7at med al dens larmende Munterhed.«

»Hvorledes det?«

»Hvorledes? Bryder I Jer om at faa det at vide. Naa, ja, saa hør efter da:

»Jeg ved ikke, om I husker, hvor det var koldt for to Aar siden paa denne Tid? Det var saa koldt, at de stakkels Fattige faldt stivfrosne om i Gaderne. Seinen var lagt til, Fortovsfliserne isnede Fødderne op gennem Støvlesaalerne; alle Mennesker havde mest Lysi til at lægge sig hen og dø.

»Jeg var netop i Gang med et stort Arbejde og derfor afslog jeg alle Indbydelser om at tage Del i Julegilder, da jeg foretrak at tilbringe Natten ved mit Skrivebord. Jeg spiste til Middag alene og saa satte jeg mig til Værket. Men da Klokken var bleven henimod ti, blev jeg alligevel trods alle gode Forsætter bragt i Stemning ved Tanken om den Munterhed, som nu herskede over hele Paris, ved Støjen, der naaede op til mig nede fra Gaden, og ved mine Naboers travle Forberedelser, som jeg kunde høre ind gennem Væg-

gen. Jeg vidste ikke længere, hvad jeg gjorde; jeg skrev den ene Dumhed efter den anden, indtil det til sidst gik op for mig, at jeg maatte give Afkald paa den Nat at frembringe noget ordentligt.

Jeg gav mig til at gaa op og ned i mit Værelse. Jeg satte mig og rejste mig igen. Kort sagt, jeg formaacde ikke at frigøre mig for Indflydelsen af den Glæde, der omgav mig allevegne, og jeg endte med at give efter for den.

Jeg ringede paa min Pige og sagde til hende: »Angele, gaa ned og køb Aftensmad til to: Østers, lidt kold Agerhøne, Krebs, Skinke og Kager. Sæt to Flasker Champagne frem, dæk Bordet, og saa kan De godt gaa i Seng.«

Hun adlød, en Smule overrasket. Da alt var parat, trak jeg min Overfrakke paa og gik ud.

Der var nemlig et Spørgsmaal at løse: hvem skulde jeg holde Julegilde med? Alle mine smaa Veninder var andre Steder. Hvis jeg havde ønsket en af dem til at holde mig med Kelskab, maatte jeg have indbudt hende i Forvejen. Men den Tanke var falden mig ind paa samme Tid at gøre en god Gerning. Jeg sagde til mig selv: »Paris vrimler af kønne og hjemløse Pigebørn, som ikke ejer to Skilling til Aftensmad og i Nat gaar paa Jagt efter et eller andet ædelmodigt Mandfolk. Jeg vil spille Jule-Forsyn for en af disse Stakler. Jeg vil vandre lidt omkring, give mig god Tid, se mig for og vælge den, jeg synes bedst om.

Og jeg gav mig til at strejfe rundt i Byen. Ganske rigtig mødte jeg mange stakkels, smaa Piger, som gik paa Eventyr, men de var alle enten saa grimme som en Ulykke eller ogsaa saa magre, at de vilde være frosset fast til Brostenene, hvis de havde staaet stille.

I ved nok, at jeg har en lille Svaghed; jeg holder meget af velnærede Kvinder. Jo mere Kød, de har paa Kroppen, des bedre synes jeg om dem. En Kolos faar mig til at gaa fra Sans og Samling.

Pludselig ligeoverfor Varietétheatret fik jeg Øje paa en Silhouet, der var aldeles efter min Smag. Et Hoved, saa en herligt svulmende Barm og derefter et Underparti, der førte Tanken hen paa en godt fedet Gaas. Jeg skælvede af Glæde og mumlede: »Det var et Pok-

kers dejligt Pigebarn!« Der var kun en Ting tilbage at undersøge: Ansigtet.

Jeg fremskyndede mine Skridt, saa jeg kom forbi hende, derpaa vendte jeg pludselig om.

Hun var bedaarende, ganske ung, mørk og med store, sorte Øjne.

Jeg kom frem med mit Forslag, som hun tog imod uden et Øjeblikks Tøven.

Et Kvarter senere sad vi til Bords hjemme hos mig.

Idet hun kom ind, sagde hun: »Aah, hvor her er rart at være.«

Og hun saa sig omkring med synlig Tilfredsstillelse over at have fundet et Bord og et Ly i den iskolde Nat. Hun var pragtfuld, saa smuk, at hun forbausede mig og saa buttet, at hun kunde være i Stand til at fange mit Hjerte for bestandig.

Hun tog sin Hat og Kaabe af, satte sig og begyndte at spise; men hun syntes ikke at være rigtig Stemning; flere Gange skælvede hendes li dtblege Ansigt, som om hun led under en eller anden skjult Sorg.

»Har Du Bekymringer?« spurgte jeg.

»Pyt! lad os glemme alt,« svarede hun.

Og hun gav sig til at drikke. I et Drag tømte hun sit Champagneglas, fyldte det og tømte det igen uden Ophør.

Snart steg lidt Rødme op i hendes Kinder og hun begyndte at le.

Jeg tilbad hende allerede .Jeg havde forlængst opdaget, at hun hverken var dum, simpel eller raa, som Gadens andre løse Kvinder. Jeg spurgte hende ud om hendes Liv, men hun svarede mig: »Det kommer ikke Dig ved, lille Ven!«

Ak! en Time senere . . .

Endelig var vi bleven færdig med at spise, og jeg gav mig til at tage af Bordet, som var bleven dækket foran Kaminilden.

Mine Naboer gjorde et skrækkelig Spektakkel, de lo og sang, som om de var gale; og jeg sagde til mig selv: »Jeg har minsandten gjort klogt i at faa fat i saadan en smuk Pige; jeg havde aldrig kunnet arbejde noget i Nat.«

En dyb Stønnen fik mig til at vende mig om. »Hvad

er der i Vejen?» spurgte jeg. Hun svarede ikke. Hun havde revet sine Klæder op og smidt sig om paa min Seng. Hun vedblev at udstøde smertefyldte Suk, som om hun led forfærdeligt.

Jeg spurgte igen: »Er Du bleven daarlig?»

Men pludselig udstødte hun et Skrig, et sønderrivende Skrig. Jeg styrtede til med et Lys i Haanden.

Hendes Ansigt var fordrejet af Smerte og hun vred sine Hænder. Ud gennem hendes Strube trængte sig en dump Klagen, der havde saa stor Lighed med en Dødsrallen, at den fik mit Hjerte til at stivne.

Ude af mig selv spurgte jeg: »Men hvad der der i Vejen? Svar mig dog, hvad fejler Du?»

Hun svarede ikke, men gav sig til at hyle.

Inde hos mine Naboer var der pludselig bleven stille, de hørte aabenbart efter, hvad der foregik inde hos mig.

Jeg gentog: »Hvor gør det ondt, sig mig det da, hvor gør det ondt?»

Hun stammede: »Aah! Jeg lider! Jeg lider!»

Jeg bøjede mig ned over hende og med et Slag forstod jeg det hele

Hun var ifærd med at føde, mine Venner.

Saa tabte jeg fuldstændig Hovedet; jeg styrtede hen til Væggen og slog af alle Kræfter løs paa den med mine knyttede Næver, idet jeg skraalede: »Hjælp, Hjælp!»

Min Dør blev revet op; en Mængde Mennesker brasede ind til mig, kjoleklædte Herrer, nedringede Damer, Pjerroter, Tyrkere, Musketerer. Denne Indtrængen gjorde mig saa forvildet, at jeg ikke engang kunde faa forklaret, hvad der var i Vejen.

De havde øjensynlig troet, at der var sket en Ulykke, eller maaske bleven begaaet en Forbrydelse, og de forstod ikke et Ord af det hele.

Endelig fik jeg hakket frem: »Det er . . . det er den Kvind, som, som — — —»

Saa gav de sig alle til at undersøge hende og give gode Raad. Der var især en Kapucinermunk, som paa-stod, at det var en Ting, han forstod sig paa, og absolut vilde hjælpe Naturen!

De var allesammen fulde som Alliker. Jeg troede, at de vilde tage Livet af hende, og barhovedet styrtede

jeg ned ad Trappen for at hente en gammel Læge, som boede i en nærliggende Gade.

Da jeg kom tilbage med Doktoren, var hele Huset i Oprør; Gassen var atter bleven tændt paa Trappen; samtlige Husets Beboere var installerede i min Lejlighed; fire Maskeradefigurer havde sat sig til Bords og satte med Sindsro Resten af mine Krebs og min Champagne til Livs.

Ved Synet af mig brød et vældigt Skrig løs fra alle Munde, og en Hyrdinde præsenterede mig indsvøbt i en Serviet, en gyselig lille rynket, rødt, klynkende og mjavende Klump Kød og sagde: »Det er en Pige.«

Lægen undersøgte Moderen og erklærede hendes Tilstand for temmelig kritisk, da Begivenheden havde fundet Sted umiddelbart ovenpaa et Maaltid. Han gik med den Besked, at han øjeblikkelig vilde sende mig en Sygeplejerske og en Amme.

De to Kvinder ankom en Time efter, medførende en Pakke Medikamenter.

Jeg tilbragte Natten i en Lænestol, altfor forstyrret til at kunne tænke over Følgerne af det skete.

Tidlig om Morgen kom Lægen igen. Han fandt den Syge meget daarlig.

»Deres Frue . . .« sagde han til mig.

Jeg afbrød ham: »Det er ikke min Hustru.«

»Naa, saa Deres Elskerinde,« svarede han, »det kommer ud paa et.« Og han opremsede alt, hvad der skulde gøres, og den Medicin og den Pleje, som maatte til.

Hvad skulde jeg gøre? Sendte den Ulykkelige paa et Hospital? I hele Huset, ja, i hele Kvarteret vilde jeg blive betragtet som en hjerteløs Slyngel.

Jeg beholdt hende. I seks Uger blev hun liggende i min Seng.

Og Barnet? Det sendte jeg i Pleje hos nogle Bønder i Poissy. Det koster mig endnu halvtreds Francs om Maaneden. Da jeg har betalt for det til at begynde med, maa jeg blive ved at betale lige til min Død.

Og senere, naar det vokser til, vil det tro, at jeg er dets Fader.

Men for at sætte Kronen paa Ulykken — da Kvinde-mennesket var bleven helbredet, var hun kommen til

at elske mig . . . hun elskede mig . . . vanvittigt, det Asen!

Ja, hvad saa?

Hvad saa, hun var bleven saa mager som en Tagrende; jeg smed hende naturligvis ud, og nu passer hun mig op alle vegne, skjuler sig for at se mig gaa forbi, staar paa Vagt paa Hjørnerne for at standse mig om Aftenen og komme til at kysse min Haand, kort sagt, hun plager mig, saa jeg er lige ved at blive gal.

Se, det er Grunden til, at jeg aldrig mere vil gaa med til at holde Julefest. «

RUST

Hele sit Liv igennem havde han kun haft en eneste umættelig Lidenskab: Jagten. Han jagede hver Dag fra Morgen til Aften med rasende Iver. Han jagede om Vinteren og han jagede om Sommeren; han jagede ved Foraar som ved Efteraar; i Moserne, naar Loven lyste Fred over Skov og Slette; han brugte Skydevaaben og han lagde Snarer, han jagede med Høsehund og med Støver, han foer afsted i den vildeste Parforcejagt og han laa taalmodig paa Lur, medens Fritten var sluppen løs i Kaninernes dunkle Gange. Han talte kun om Jagt og drømte kun om Jagt, og bestandig gentog han: »Hvor de Mennesker, der ikke bryder sig om at jage, dog maa være ulykkelige!«

Han var nu fyldt halvtreds, glædede sig ved et godt Helbred og havde bevaret sin Ungdommelighed, skønt han var noget skaldet; han var ogsaa ret vel ved Magt, men hans Skikkelse ejede dog endnu hele sin spændstige Kraft. Det nederste af Overskægget var raget bort, saaledes at Læberne var ganske blottede, for at han bedre kunde komme til at blæse i Jagthornet.

I hele Egnen blev han aldrig kaldt ved andet end sit Fornavn Hr. Hector. Han hed Baron Hector Gontran de Coutelier.

Han boede midt inde i Skoven paa et lille Gods, som han havde arvet; men skøndt han kendte hele Amtets Adel og ved alle Jagtstævnerne kom sammen med dens mandlige Repræsentanter, omgikkes han dog kun til Ktadighed med en eneste Familie: Courvilles, hans elskværdige Naboer, der tillige Aarhundreder igennem ofte var traadt i Slægtskabsforbindelse med hans Race.

I dette Hus blev han hygget om og kælet for og sat

saa stor Pris paa, at han jævnlig erklærede: »Hvis jeg ikke var Jæger, vilde jeg aldrig forlade Jer.« De Courville var hans Barndomsven og Kammerat. Han holdt paa sin Adel, dyrkede sin Jord og levede forresten rolig og tilfreds sammen med sin Datter og sin Svigerson, de Darnetot, der under Paaskud af at gøre historiske Studier ingenting bestilte.

Baron de Coutelier kom ofte til Middag hos sine Venner, især for at fortælle dem om sine Jagtbedrifter. Han havde lange Historier om Hunde og Frittere, som han omtalte, som om det kunde være fremragende Personligheder, han stod paa en fortrolig Fod med. Han afslørede deres inderste Tanker og Hensigter, analyserede dem og forklarede dem: »Da Médor indsaa, at Hønen bare gik ud paa at løbe ham træt, sagde han til sig selv: »Ja, vent Du bare, min Ven, den ler bedst, som ler tilsidst.« Saa gav han mig med Hovedet et lille Tegn til, at jeg skulde stille mig paa Post i det ene Hjørne af Kløvermarken, og gav sig til at spore paa skraa, idet han rodede op i Kløverne med vældigt Spektakel for at faa Vildtet stængt ind i Hjørnet, hvor det ikke kunde undslippe. Det gik aldeles, som han havde tænkt sig det; pludselig saa Hønen sig trængt hen til Markens Udkant. Videre kunde den ikke komme uden at blotte sig. »Fanden staa i det, nu er jeg den,« sagde den til sig selv og dukkede sig. Saa gav Médor sig til at staa, idet han saa afventende paa mig; leg gør Tegn til ham, han jager frem — Brrru — Hønen flyver op — Geværret mod Skulderen — pas! — den falder til Jorden; og da Médor kommer med den i Flaben, logrer han med Halen, som for at sige til mig: »Det var godt regnet ud, hvad, Hr. Hector?«

Courville, Darnetot og de to Kvinder lo af fuld Hals over disse maleriske Beretninger, som Baronen gengav med hele sin Sjæl. Han blev ivrig, svingede med Arme og gestikulerede med hele Kroppen; og naar han kom til Vildtets Død, brød han ud i en mægtig Latter og endte ufravigelig med at spørge: »Hvad synes De om den Historie? Var den ikke god?«

Saasnart der blev talt om andre Ting, hørte han ikke længere efter, men satte sig alene hen i en Krog og forsøgte paa at nynne Hornsignaler. Naar der saa ind-

traadte en Pause mellem to Sætninger, et af de Øjeblikke, hvor en brat Stilhed bryder Ordenes Larm, hørte man paa en Gang en eller anden Jagtmelodi: »Tra tara ra tra, tra,« som Baronens fremstødte med et Par Kinder, der var ligesaa udspilede, som om han af al Kraft blæste i sit Horn.

Han havde aldrig haft andet end Jagten at leve for, og lidt efter lidt blev han ældre uden at mærke det. Ganske uventet blev han angrebet af et Gigtanfald og maatte holde Sengen i to Maaneder. Han var lige ved at dø af Sorg og Kedsomhed. Da han ikke havde nogen Pige, men lod al sin Mad lave af en gammel Tjener, fik han ingen varme Omslag, ingen ordentlig Pleje eller noget af al den kærlige Omsorg, lidende Menne-sker trænger saa haardt til. Hans Rideknægt, der var hans Sygeplejer, kedede sig mindst lige saa meget som sin Herre, og sov Dag og Nat i en Lænestol, medens Baronens bandede og svor mellem sine Lagener.

Damerne i Courvilles Familie kom af og til og saa til ham, og deres Besøg var ham en Lindring og et Velvære. De lavede Hyldethe til ham, sørgede for, at Ilden blussede op, og anrettede fikst og nydeligt hans Frokost for ham paa Sengekanten. Naar de gik, mumlede han: »I skulde meget hellere komme her over og bo.« Og de morede sig kostelig over ham.

Da han var kommen sig nogenlunde og igen var begyndt at gaa paa Jagt i Moserne, kom han en Dag som sædvanlig over for at spise til Middag hos sine Venner; men hans gamle Liv og Munterhed var borte. Der var en Tanke, som bestandig pinte ham, Frygten for igen at blive angrebet af de gamle Smerter, nu da den bedste Jagttid nærmede sig. Da han skulde gaa om Aftenen, svøbte Damerne ham ind i et Shawl og bandt et Silketørklæde om Halsen paa ham; for første Gang i sit Liv fandt han sig i det altsammen og mumlede i en bedrøvet Tone: »Hvis det kommer tilbage, saa er det ude med mig.«

Da han var kommen afsted, sagde Fru Darnetot til sin Moder: »Vi maa se at faa Baronens gift.«

De løftede allesammen Armene mod Himmelen. Hvorfor i Alverden havde de aldrig tænkt paa det før? Hele Resten af Aftenen gik med at gennemgaa alle de

Enker, de kendte; omsider faldt Valget paa en Dame paa en og fyrré tyve Aar, Fru Berthe Vilers, der endnu var ganske køn, ret velhavende, med et blomstrende Helbred og god Sindsligevægt.

Hun blev indbudt til at tilbringe en Maaned paa Slottet. Hun kedede sig og modtog Indbydelsen. Hun kom. Hun var livlig og munter; Hr. de Coutelier behagede hende straks. Hun morede sig over ham som over et Legetøj og tilbragte hele Timer med at udspørge ham om Kaninernes indre Følelser og Harernes snedige Intriger. I dyb Alvor udredte han for hende den særlige Tænkemaade, der gjorde sig gældende hos de forskellige Dyr, og tillagde dem Planer og fint beregnede Manøvrer, som om det kunde have været nogle af hans personlige Bekendte.

Den Opmærksomhed, hvormed hun hørte paa ham, begejstrede ham; og en Aften bad han hende, for at vise hende sin Agtelse, om at gaa paa Jagt med sig, en Anmodning, han endnu aldrig havde rettet til nogen Kvinde. Hans Indbydelse forekom hende saa pudsigt, at hun tog imod den. Det blev en helt Fest at faa hende udrustet. De vilde allesammen hjælpe med; alle kom de med noget til hende. Resultatet blev, at hun aabenbarede sig i en Slags Ridedragt, med lange Støvler, Mandsbenklæder, en kort Nederdel, en Fløjelsjakke, der var altfor snæver over Brystet og en Hundepasser-kasket.

Baronen syntes ligesaa bevæget, som den Gang han skulde skyde sit første Skud. Han forklarede hende samvittighedsfuldt Vindretningen, Hundenes forskellige Maader at staa paa, og hvorledes man skulde sigte paa Vildtet; saa lod han hende gaa foran sig ind i en Mark, idet han fulgte efter hende, Skridt for Skridt med samme paapassende Omhyggelighed som en Amme, der ser sit Plejebarn gaa første Gang.

Médor snøftede, gav sig til at spore og blev staaende og løftede Poten. Baronen skælvede som et Espeløv bag ved sin Elev. Han stammede: »Pas paa, forsigtig, Ager . . . Agerhøner . . .«

Han havde ikke faaet talt ud, før et stærkt Sus af Vingeslag steg op fra Jorden, — brr, brr, brr — og et Regiment store Fugle fløj op mod Himlen.

Aldeles forvirret lukkede Fru Vilers Øjnene, affyrede paa Lykke og Fromme to Skud og tumlede ved Geværrets Stød et Skridt tilbage; da hun atter fik sin Koldblodighed igen, saa hun Baronnen danse om som en Gal og Médor komme anstigende med to Agerhøns i Flaben.

Fra den Dag at regne var de Cutelier forelsket i hende.

»Hvilken Kvinde!« sagde han og løftede Øjnene mod Himlen. Og nu kom han hver Aften over for at passiare om Jagt. En Aften spurgte de Courville ham pludselig, da han fulgte ham til Dørs efter at have hørt paa hans begejstrede Lovtaler over hans nye Veninde: »Hvorfor gifter De Dem ikke med hende?« Baronnen blev staaende aldeles forbløffet: »Jeg? Jeg? gifte mig med hende! . . . Ja . . . i Grunden . . .« Han tav, trykkede ilfærdigt sin Vens Haand, mumlede: »Farvel og Tak for iaften,« og med lange Skridt forsvandt han i Natten.

Der gik tre Dage, før han kom igen. Da han atter viste sig, var han bleg af lange Overvejelser og alvorligere end sædvanlig. Han tog de Courville afsides: »Hør, det var en storartet Ide, De der fik. Forsøg paa at forbedre hende lidt. For Satan, en Kvinde som hun, man skulde tro, at hun var skabt til mig. Vi vil gaa paa Jagt sammen hele Aaret igennem.«

De Courville, som var sikker paa, at hans Ven ikke vilde faa et Nej, svarede: »Fri hellere straks, Kære. Skal jeg gøre det i Deres Navn?« Men Baronnen blev pludselig forvirret og stammede: »Nej . . . nej . . . jeg maa først foretage en lille Rejse . . . en lille Rejse . . . til Paris. Saa snart jeg kommer tilbage, skal jeg give Dem mit endelige Svar.« Det var umuligt at faa mere at vide, og næste Dag tog han afsted.

Rejsen varede længe. En Uge, to Uger, tre Uger gik hen, de Coutelier viste sig ikke. Courvilles blev forbavset, urolige og vidste ikke, hvad de skulde sige til deres Veninde, som de havde underrettet om Baronens Hensigt. Hveranden Dag blev der sendt Bud over hos ham for at faa noget at vide, men Tyendet havde ikke hørt det mindste fra ham.

Saa en Aften, da Fru Vilers sang, idet hun akkompagnerede sig selv paa Klaveret, kom en af Pigerne og hvi-skede paa en yderst hemmelighedsfuld Maade til de

Courville, at der stod en Herre nedenunder, som gerne vilde tale med ham. Det var Baronens, rejsklædt, ældet og forandret. Saa snart han saa sin gamle Ven, greb han begge hans Hænder og sagde med en lidt træt Stemme: »Jeg er lige i dette Øjeblik kommen tilbage, og jeg skyndte mig straks hen til Dem; jeg kan ikke mere.« Han standsede øjensynlig forlegen, saa tilføjede han tøvende: »Jeg vilde sige Dem lige straks . . . at . . . at den den Ting, De ved . . . er umulig.«

De Courville stirrede uforstaaende paa ham: »Hvad for noget? Umulig? Men hvorfor?« — »Aah, spørg mig ikke, jeg beder Dem; det vilde være altfor pinligt for mig at sige det, men vær forvisset om, at jeg handler som . . . som en hæderlig Mand. Jeg kan ikke . . . Jeg har ikke Ret, hører De. jeg har ikke Ret til at ægte den Dame. Jeg vil vente med at komme hos Dem, til hun er rejst. Jeg vilde ikke kunne taale at se hende igen. Farvel.«

Og han skyndte sig bort.

Hele Familien overvejede, diskuterede og fremsatte tusinde Formodninger, indtil den blev staaende ved den Antagelse, at der maatte være en Hemmelighed i Baronens Liv, at han maaske havde nogle uægte Børn, eller ikke kunde frigøre sig for en tidligere Forbindelse. Kort sagt, Sagen syntes at være alvorlig, og for at der ikke skulde affødes yderligere Forviklinger, blev Fru Vilers paa en fin Maade underrettet om det forefaldne, hvorpaa hun rejste hjem, Enke, som hun var kommen.

Tre Maaneder til gik hen. En Aften, efter at han havde spist godt til Middag og Benene ikke var ganske sikre under ham, sagde de Coutelier, da han sad i Rygeværelset sammen med de Courville: »Hvis De vidste, hvor ofte jeg tænker paa Deres Veninde, vilde De have Medlidenhed med mig.«

Vennen, som følte sig lidt saaret over Baronens Optræden ved denne Lejlighed, kunde ikke nægte sig Fornøjelsen af at sige ham sin Mening lige ud: »Hør nu, min Kære, naar man har Hemmeligheder i sit Liv, saa vover man sig for Fanden ikke saa langt frem, som De gjorde; for De skal ikke fortælle mig, at De ikke havde kunnet forudse Grunden til Deres Tilbagetog.«

Baronen blev forfjæmsket og holdt op med at ryge:

»Ja og nej. Det vil sige, jeg vilde ikke have troet, at det skulde være gaaet saaledes.«

De Courville blev utaalmodig og erklærede: «Alt bør forudses.»

De Coutelier rejste sig og gik hen og saa ud i Mørket for at være sikker paa, at ingen belurede dem, saa sagde han med sagte Stemme:

»Jeg ser nok, at jeg har krænket Dem, og for at De kan forstaa og undskylde, vil jeg hellere fortælle Dem det hele. De ved, kære Ven, at jeg i de sidste tyve Aar kun har levet for at gaa paa Jagt. Der er intet andet, jeg bryder mig om, og det opsluger al min Tid. Derfor da jeg stod i Begreb med at paatage mig Pligter overfor en Dame, fik jeg Samvittighedsskrupler. Der er noget, som hedder at komme ud af Vane, og tænk Dem, at det nøjagtig er seksten Aar siden, at . . . at jeg sidste Gang . . . De forstaar. Jeg holder meget mere af at bruge mit Gevær. Som sagt, da jeg tænkte paa, at jeg overfor Borgmesteren og Præsten skulde forpligte mig til . . . til . . . det, De ved nok, blev jeg bange. Hvis, sagde jeg til mig selv, hvis Du nu ikke skulde kunne opfylde de hellige Forpligtelser, Du overtager overfor denne Kvinde? Det maa ikke finde Sted, en hæderlig Mand skal opfylde sine Pligter. Altsaa besluttede jeg for at berolige min Samvittighed at tilbringe otte Dage i Paris.

Efter otte Dages Forløb — intet, absolut intet. Og det var ikke, fordi jeg ikke forsøgte, tværtimod, jeg gjorde, hvad jeg kunde. Saa ventede jeg fjorten Dage, tre Uger og haabede stadig — samme Resultat.

De forstaar, at jeg under disse Forhold og overfor denne Opdagelse kun havde ét at gøre . . . at trække mig tilbage; og det gjorde jeg.»

De Courville maatte knibe sig selv i Armen for ikke at komme til at le. Han trykkede med dyb Alvor Baronens Haand og sagde til ham: »Jeg beklager Dem,« og fulgte ham over Halvvejen hjem. Saa, da han blev alene med sin Hustru, sagde han hende det alt sammen, halv kvält af Latter. Men Fru de Coutelier lo ikke; hun hørte meget opmærksomt efter, og da hendes Mand havde fortalt færdig, svarede hun meget alvorlig: »Kære Ven, Baronens er en Dumrian; han var bange, det er

det hele. Jeg vil skrive til Berthe og bede hende hurtigst mulig komme tilbage.«

Og da de Courville som Indvending fremhævede Baronens mange og unyttige Forsøg, svarede hun: — »Aah pyt, naar man virkelig elsker sin Kone, forstaar Du, saa . . . saa kommer den Ting altid igen.«

Hr. de Courville havde ikke mere at sige, han var selv en Smule flow.

SENGEN

Det var en lummerhed Eftermiddag forrige Sommer; den mægtige Auktionsbygning¹⁾ syntes at være falden i Søvn, og Tilslagene blev gjort med døende Stemme. I en Sal helt nede ved Enden af Korridoren i første Etage laa i en Krog en hel Del gamle Præsteklæder af Silke.

Der var højtidelige Korkaaber og gratiøse Messehagler, hvor broderede Guirlander slyngede sig omkring symbolske Bogstaver paa en Silkebund, hvis fordums Hvidhed Tiden havde gulnet.

Nogle Marskandisere sad og ventede, to eller tre Mandfolk med snavset Skæg og et tykmavet Fruentimmer af den Slags, der optræder som Raadgivere og Beskyttere for al Slags lovløs Kærlighed og sjakrer ligesaa meget med gamle og unge Menneskelegemer som med gamle og nye Klude.

En henrivende Messehagel fra Ludvig den Femtendes Tid, indtagende som en Marquisekjole, blev raabt op; den var fuldstændig velbevaret, et Væld af Liljekonvaler slyngede sig omkring Korset, lange blaa Iris snoede sig helt op til det hellige Sindbilledes Fod og Hjørnerne udfyldtes af Kranse af unge Roser. Da jeg havde købt den, opdagede jeg, at den endnu var svagt duftende, ligesom gennemtrængt af en Rest af Røgelse eller snarere som om den gemte paa en af de lette og milde Dufte, der kun kendtes i gamle Dage, Dufte, som synes at være Minder om Parfumer, Sjælen af bortflygtede Essentser.

*) I Paris foregaar alle offentlige Auktioner i en særlig i dette Øjemed opført Bygning: Hôtel des Ventes.

Da jeg havde faaet den hjem, vilde jeg benytte den til at betrække en lille Stol fra samme yndefulde Tidsperiode; men idet jeg tog fat paa den for at tage Maal, følte jeg, at noget Papir krøllede sig sammen under mine Fingre. Jeg sprættede Foret løs, og nogle Breve faldt ned for mine Fødder. De var ganske gule, og det halvt udslettede Blæk lignede Rust. Paa en af Ydersiderne af Papiret, som var foldet sammen paa gammel-dags Manér, var med en fin Damehaand skrevet: »Til velædle Hr. Abbed d'Argencé.«

I de tre første Breve fastsattes bare Stævnemøder. Men her er det fjerde:

»Min Ven, jeg er syg og lidende og tør ikke forlade min Seng. Regnen slaar mod mine Ruder og jeg ligger lunt og blødt, drømmende gemt ned mellem mine Dyners Varme. Jeg har en Bog, en Bog, som jeg elsker, og som synes mig skrevet med lidt af mig selv. Skal jeg sige Dem hvilken? Nej. De vilde skænde paa mig. Saa, efter at jeg har læst, har jeg givet mig til at tænke, og jeg vil sige Dem paa hvad.

Der er bleven lagt Puder bag min Ryg, saa at jeg kan sidde op, og jeg skriver til Dem paa den kære lille Pult, som De har givet mig.

Eftersom jeg har tilbragt tre Dage i min Seng, saa er det den, jeg tænker paa, og Tanken om den forfølger mig endogsaa helt ind i min Søvn.

Sengen, min Ven, det er hele vort Liv. Det er der, vi fødes, det er der, vi elsker, og det er der, vi dør.«

Hvis jeg havde Hr. de Crébillons Pen, vilde jeg skrive Historien om en Seng. Og det vilde blive Skildringer, som var sindsrystende og forfærdelige, men der vilde ogsaa blive andre, som var yndefulde og rørende.

De kender min Seng, min Ven. Men De kan aldrig forestille Dem, hvor meget nyt jeg i disse tre Dage har opdaget i den, og hvor meget mere jeg er kommen til at holde af den. Den forekommer mig at være levende, at være beboet af en Mængde Mennesker, om hvem jeg intet ved, men som har ladet noget af dem selv blive tilbage paa dette Leje.

Jeg forstaar ikke, at nogen køber nye Senge, Senge uden Minder. Min, vor, der er saa gammel, saa slidt og saa rummelig, har maattet indeholde mange Tilværel-

ser, fra Fødslen til Graven. Tænk over det, min Ven, tænk paa alt, paa de Liv, der er gledet hen mellem de fire Søjler og paa alt det, som Himlen med de vævede Figurer over vore Hoveder har været Vidne til. Hvad har den ikke set i de tre Aarhundreder, den har hvælv sig over denne Seng!

Se, en ung Kvinde ligger udstrakt. Fra Tid til anden udstøder hun et Suk, saa vaander hun sig i Smerte; alle Familiens ældste omgiver hende, og et lille rynket, fortrukket Væsen, der klynker som en Kat, baner sig Vej ud fra hendes Skød. Det er et Menneske, som begynder. Hun, den unge Moder, aander ud i smertefyldt Glæde; hun kvæles af Lykke ved dette første Skrig og hulkende strækker hun Armene frem, medens alle omkring hende græder af Fryd; thi dette lille Stykke levende Skabning, som har skilt sig ud fra hende, det er Slægtens Fremtid, som sikres, det er alle de omstaaende rystende Gamle, der forsættes, det er deres Blod, deres Hjerte, deres Sjæl, som skal leve videre.

Og nu er det to Elskende, som for første Gang ligger Side om Side i dette Livets Allerhelligste. De skælver i Bevidstheden om at være hinanden ganske nær, og lidt efter lidt nærmer deres Munde sig hinanden. Og det guddommelige Kys forener dem, det Kys, som er Døren ind til den jordiske Himmelsk, det Kys, der synger om den største menneskelige Fryd, der som en Herold, belæst med evige Løfter, forkynder, at nu er Timen kommen. Og det er som om Sengen faar Liv under dem, den bølger, hvisker og mumler i Glæde, thi Kærlighedens store Mysterium fuldbyrdes paa den. Er der vel noget i denne Verden, som er vidunderligere og mere fuldkomment end dette Favntag, som gør to Væsener til ét, og skænker hver af dem i samme Øjeblik den samme Tanke, den samme Forventning og det samme Overmaal af Glæde, der nu sænker sig ned over dem, som en altopslugende himmelsk Ild?

Og tænk paa Døden, min Ven, paa alle dem, som fra denne Seng har sendt deres sidste Aandepust op mod Gud. Thi den er ogsaa de afsluttede Forhaabningers Grav, Døren, som lukker i, efter at den har været Døren, som lukkede op ind til Livet. Tænk paa Skrig, paa Dødsfrygt, paa Lidelse og grænseløs Fortvivlelse,

paa Dødskampes Stønnen, paa Arme, der rækkes ud mod det, der er svunden, paa den sidste Kalden mod en Lykke, der er forbi for bestandig, paa Krampe og Rallen, paa forvredne Munde og brustne Øjne — alt det har den Seng, hvori jeg skriver til Dem, set og hørt i de tre Aarhundreder, den har skænket Menneskene sit Ly!

Sengen, tænk paa det, det er Livets Symbol; det har jeg forstaaet i disse tre Dage.

Sengen er det mest fuldkomne i Livet. Skænker Søvn os ikke vore bedste Øjeblikke?

Men det er ogsaa der, vi lider. Den er de Syges Tilslugt, et Smertenssted for det udmattede Legeme.

Sengen, det er Mennesket.

Endnu mange andre Ting er faldet mig ind, men jeg har ikke Tid til at fortælle Dem dem, og desuden, vilde jeg kunde huske dem alle? Og saa er jeg ogsaa saa træt, saa træt, at jeg vil trække mine Puder bort og strække mig helt ud for at sove lidt.

Besøg mig i Morgen Klokken tre, maaske er jeg saa bedre og vil kunne bevise Dem det.

Farvel, min Ven; jeg giver Dem mine Hænder, for at De kan kysse dem, og jeg rækker Dem ogsaa mine Læber.«

GAL?

Er jeg gal, eller er jeg blot skinsyg? Jeg ved det ikke, men jeg har lidt forfærdeligt. Jeg har begaaet en Handling, som er præget af det mest rasende Vanvid, det er sandt, men min jagende Skinsyge, min glødende, dødsdømte og forraadte Kærlighed, min rædselsfulde Smerter, er det ikke tilstrækkeligt til at faa et Menneske til at begaa Galskaber og Forbrydelser uden i Virkeligheden at være Forbryder, hverken i sin Hjerne eller i sit Hjerte?

Oh! jeg har lidt, lidt, lidt, længe, skærende, grusomt. Jeg elskede den Kvinde grænseløst, afsindigt . . . Og alligevel, er det sandt? Har jeg elsket hende? Nej, nej, nej. Hun har hersket over mit Legeme og over min Sjæl, hun havde bundet mig til sig, hun besad mig. Jeg var og jeg er hendes Ting, hendes Legetøj. Jeg tilhører hendes Smil, hendes Mund, hendes Blik, hendes Legemes Linier og hendes Ansigts Form; jeg bøjer mig aandeløs under det Herredømme, hendes Skikkelse udøver; men hende selv, Kvinden i alt det, det Væsen, som lever i hendes Legeme, hende hader, foragter og forbander jeg, og jeg har altid hadet, foragtet og forbandet hende; thi hun er troløs og dum, lav og uren; hun er den Kvinde, der bærer Fortabelsen i sig, hun er falsk og sanselig, hun er Menneskedyret, hos hvem der ikke findes Sjæl, og hos hvem der aldrig fødes en fri og levende Tanke; hun er mindre endnu, hun er kun et Skød, et Vidunder af rund Blødhed, hvor Skamløsheden har fæstet Bo.

Vort Forholds første Tid var mærkelig og daarende dejlig. I hendes altid aabne Favntag udtømte jeg mit rasende, umættelige Begær. Hendes Øjne fyldte mig med

flammende Tørst. Om Dagen var de graa; naar Mørket sænkede sig, blev de grønne, og ved den opstaaende Sol var de blaa. Jeg er ikke gal; jeg sværger, at de havde disse tre Farver.

I Elskovstimerne var de blaa, ligesom døende, med store nervøse Pupiller. Undertiden banede den vaade rosenrøde Tungespids sig Vej over de skælvende Læber og spillede som et Krybdyrs, og hendes tunge Øjenlaag hævede sig langsomt og blottede det brændende og opgivende Blik, som gjorde mig vanvittig.

Op idet jeg slyngede mine Arme om hende, saa jeg ind i hendes Øjne og skælvede, ligesaa gennemrystet af Trangen til at dræbe hende, som af Nødvendigheden af at besidde hende uden Ophør.

Naar hun gik igennem min Stue, fik Lyden af hendes Skridt mit Hjerte til at banke af Sindsbevægelse, og naar hun begyndte at klæde sig af, lod sin kjole falde og ublufærdig og straalende traadte ud af sit Linned, der faldt sammen omkring hende, følte jeg langs ned ad mine Lemmer, langs med mine Ben og Arme og i mit gispende Bryst en fejd og uendelig Svaghed.

En Dag opdagede jeg, at hun var træt af mig. Jeg saa det i hendes Øjne, da hun vaagnede. Hver Morgen vogtede jeg, bøjet over hende, paa hendes første Blik. Jeg vogtede paa det opfyldt af Raseri, af Had, af Foragt for dette sovende Hundyr, hvis Slave jeg var. Men naar hendes Øjestene, der havde Vandets blege fugtigblaa Farve, afslørede, og jeg saa dem endnu trætte, matte og hendøende efter vore sidste Kærtegn, var det som om en lynsnar Flamme foer igennem mig og tændte min Lidenskab i Brand. Men da hun en Dag løftede sine Øjenlaage, saa jeg et sløvt og ligegyldigt Blik, som intet mere ønskede.

Aah, jeg saa det, jeg vidste det, jeg følte og forstod det lige straks. Det var forbi, forbi for bestandig. Og hver Time, hvert Sekund fik jeg Beviset for det.

Naar jeg rakte mine Arme og Læber frem mod hende, vendte hun sig ærgerlig bort og mumlede: »Lad mig dog være,« eller: »Du er mig modbydelig!« eller ogsaa: »Kan jeg da aldrig faa Lov til at være i Fred?«

Saa var det, at jeg blev skinsyg, skinsyg som en Tiger; jeg blev mistroisk, udpønsede Snarer og gik rundt

i stadig Forstillelse. Jeg vidste, at hun snart maatte begynde forfra, at en anden vilde komme og atter opildne hendes trætte Sanser.

Jeg blev vanvittig skinsyg, men jeg er ikke gal; nej og atter nej, gal er jeg ikke.

Jeg ventede; aah! Jeg udspionerede hende; det vilde have været hende umuligt at narre mig; men hun blev ved at være kold og utilgængelig. Sommetider sagde hun: »Jeg er led ved Mændene.« Og det var sandt.

Saa blev jeg skinsyg paa hende selv; skinsyg paa hendes Ligegyldighed, skinsyg paa hendes ensomme Natter, skinsyg paa hendes Bevægelser, paa hendes Tanke, som jeg vidste altid var født af Skændsel, skinsyg paa alt det, jeg gættede. Og naar hun undertiden om Morgenens havde det samme slørede Blik, der tidligere plejede at følge efter vore glødende Nætter, et Blik, som syntes at fortælle om en Attraa, der havde gennem-bævet hendes Sjæl og hidset hendes Begær, var jeg lige ved at kvæles af Vrede, af skælvende Harne, af Kriblen efter at myrde hende, at tvinge hende mod Gulvet under mit Knæ og klemme hende om Struben, indtil hun tilstod alle de skamløse Hemmeligheder, hun bar i sit Hjerte.

Er jeg gal? Nej.

Da skete det; en Aften følte jeg, at hun var lykkelig. Jeg følte, at en ny Lidenskab skælvede i hende. Jeg var sikker paa det, usvigelig sikker. Hun dirrede som efter mine Favntag; hendes Øjne flammede, hendes Hænder var varme og hele hendes skælvende Skikkelse udsendte den samme Elskovshede, som havde bragt mig fra Sans og Samling.

Jeg lod, som om jeg intet havde mærket, men min Paapassenhed lukkede sig over hende som et Net.

Alligevel opdagede jeg intet.

Jeg ventede en Uge, en Maaned, flere Maaneder. Hun straaled i en ufattelig Lidenskabs Blomstring; hun hvilede ud i Lykken fra et ugribeligt Kærtegn.

Men pludselig gættede jeg! Jeg er ikke gal. Jeg tør sværge, at jeg ikke er gal!

Hvorledes skal jeg sige det? Hvorledes skal jeg forklare det? Hvorledes skal jeg udtrykke dette uforstaaelige?

Det gik op for mig paa følgende Maade:

En Aften, da hun kom hjem fra en lang Ridetur, lod hun sig falde ned paa en lav Stol ligeoverfor mig; hendes Kinder var stærkt røde, hendes Hjerte bankede, Benene svigtede under hende, og hendes Øjne var mørk-randede. Saaledes havde jeg før set hende. Hun elskede! Jeg kunde ikke tage fejl!

Jeg turde ikke længere se paa hende, jeg følte at jeg var i Begreb med at miste alt Herredømme over mig selv, jeg vendte mig om imod Vinduet og fik Øje paa en Tjener, som ved Tømmen trak hendes stejle Hest hen imod Stalden.

Ogsaa hun fulgte med Øjet det fyrige springende Dyr. Saa, da de var forsvundet, sov hun øjeblikkelig ind.

Jeg tænkte over det hele Natten, og det syntes mig, at jeg trængte ned i Mysterier, hvis Tilværelse jeg aldrig havde anet. Hvem vil nogensinde kunne naa til Bunden af Kvindernes Lidenskab? Hvem vil forstaa deres ubegribelige Luner og deres besynderlige Tilfredsstillelse af deres mest besynderlige sanselige Forvildelser?

Hver Morgen, saa snart det gryede ad Dag, galopperedede hun af Sted over Marker og gennem Skove, og hver Gang kom hun tilbage ligesaa udmattet som efter Timer tilbragt i Elskovsnavid.

Jeg havde forstaaet! Og jeg var skinsyg paa det spændstige, galopperende Dyr; skinsyg paa Vinden, som under det vilde Ridt kærtegnede hendes Ansigt; skinsyg paa Bladene, som kyssede hendes Øren, naar hun foer forbi; paa Solstænkene, der gennem Løvet dryssede ned over hendes Pande, skinsyg paa Sadlen, som bar hende og trykkedes ned under Vægten af hendes Legeme.

Det var alt dette, der gjorde hende lykkelig, hidsede hende, tilfredsstillede hende, udmattede hende, og gav mig hende tilbage ufølsom og næsten i Afmagt.

Jeg besluttede at hævne mig. Jeg var elskværdig og yderst opmærksom imod hende. Jeg rakte hende Haanden, naar hun skulde springe af Hesten efter sit afsindige Ridt. Det rasende Dyr sparkede ud imod mig; hun lod sin Haand glide kærtegnende hen over dets bøjede Hals og kyssede dets skælvende Mule uden bagefter at tørre sine Læber; og Duften fra hendes Legeme, der

var gennemfihedet som efter Sengevarmen, blandede sig under mine Næsebor med den ramme og skarpe Lugt fra Hesten.

Jeg ventede rolig til min Dag og min Time var kommen. Hver Morgen red hun ad den samme Sti, som gennem en lille Birkelund førte ind i Skovens Tykning.

Jeg gik ud før Dag gry, i Haanden havde jeg en Snor, og mine Pistoler var skjulte paa mit Bryst, som om jeg skulde duellere.

Jeg løb hen mod den Vej, hun holdt af; jeg spændte Snoren mellem to Træer ud over Vejen; saa skjulte jeg mig i Græsset.

Jeg havde lagt Øret mod Jorden og langt borte fra hørte jeg hende komme galopperende; saa fik jeg Øje paa hende; som under en Hvælving kom hun ridende i fuld Fart under Træernes Løv. Aah, jeg havde ikke taget fejl, det var, som jeg havde gættet! Hun syntes at juble af Fryd, hendes Kinder glødede som Ild, hendes Øjne lyste af Vildskab, og Ridtets hastige Bevægelse fik hendes Nerver til at skælve i voldsom Nydelse.

Dyret stødte lige mod min Snare og styrtede med brækkede Forben. Jeg greb hende i mine Arme; jeg var saa stærk, at jeg kunde bære en Okse. Saa, da jeg havde sat hende ned paa Jorden, gik jeg hen til Hesten, der saa paa os; den forsøgte paa at bide mig, men jeg satte Pistolen ind i dens Øre . . . og jeg dræbte den . . . som om det havde været en Mand.

Men jeg faldt selv om med Ansigtet sønderflænget af to Slag af Ridepisken; og da hun atter kastede sig over mig, sendte jeg hende den anden Kugle i Livet.

Sig mig, er jeg gal?

EN OPVAAGNING

I de tre Aar, hun havde været gift, havde hun ikke en eneste Gang været uden for Ciré-Dalen, hvor hendes Mand ejede to Spinderier. Hun førte en rolig, barnløs og lykkelig Tilværelse i sit velhavende Hus, som laa gemt under Træerne og som Arbejderne kaldte for »Slottet«.

Hr. Vasseur, der var meget ældre end sin Hustru, var en god Mand. Hun holdt af ham, og aldrig var en brødefuld Tanke naaet ind i hendes Hjerte. Hendes Moder tilbragte Sommeren i Ciré; saasnart Bladene begyndte at falde, vendte hun tilbage til Paris for at indrette sig for Vinteren.

Hvert Efteraar hostede Jeanne lidt. Ved den Tid fyldtes den snævre Dal, som Floden snoede sig igennem, med en Taage, der varede i fem Maaneder. Først var det lette, spredte Slør, der lejrede sig over Græsgangene og fik alle Sænkninger til at ligne en stor Dam, hvorfra Husenes Tage dukkede op. Saa bredte den hvide Sky sig ligesom et Hav ved Flodtid og indhyllede alt, forvandlede Dalen til et Gengangerrige, hvor Mennesker gled omkring som Skygger uden at kunne kende hinanden i ti Skridts Afstand. Klædt i Damp skød Træerne i Vejret, skimlede af Fugtigheden.

Men Folk, som passerede de omliggende Højder og stirrede ned i det hvide Dalhul, kunde se de to kæmpe-mæssige Skorstene paa Vasseurs Fabrikker rage op over den sammenhobede Taagemasse, der naaede helt op til de øverste Bakkelinier; og Dag og Nat udspyede Skorstenene to vældige Søjler af sort Røg.

Det var det eneste, som røbede, at Mennesker færde-

des i den store Hulning, som syntes at være fyldt ud med en hvid Bomuldssky.

Da Oktober begyndte det Aar, raadede Lægen den unge Frue til at tilbringe Vinteren hos hendes Moder i Paris; Luften i Dalen begyndte at blive farlig for hendes Bryst.

Hun tog af Sted.

De første Maaneder tænkte hun bestandig paa Hjemmet, hvor alle hendes Vaner havde fæstet Rod, og hvis stille Ro og kendte Møbler hun havde levet sig sammen med. Saa vænnede hun sig til det nye Liv og fik Smag for Fester, Middage, Aftenselskaber og Dans.

Hidtil havde hun bevaret sit Ungpige-Væsen; der var noget ubestemt og indslumret over hende; hendes Gang var en Smule slæbende og hendes Smil lidt træt. Nu blev hun livlig, munter, og var altid rede til at tage Del i Fornøjelser. Mændene gjorde Kur til hende. Hun morede sig over deres Passiar og spøjte over deres Galanterier, vis paa at kunne staa imod, fordi hun gennem sit Ægteskab var bleven en Smule led ved Kærligheden.

Tanken om at finde sig i disse skæggede Væseners plumpe Kærtegn fik hende til at smile i Ynk og gyse af Ubehag. Hun spurgte forundret sig selv, hvorledes Kvinder kunde samtykke i at taale den Slags nedværdigende Berøringer af Fremmede, naar de allerede var tvungen til at finde sig i dem fra deres retmæssige Ægtefæller. Hun vilde have holdt mere inderligt af sin Mand, hvis de havde levet sammen som to Venner og havde indskrænket sig til de kyske Kys, der er Sjælenes Kærtegn.

Men hun morede sig over at høre de Komplimenter, som blev rettet til hende, over at se et Begær, hun ikke delte, lyse op i Mændenes Øjne; og hun frydede sig over de mere direkte Angreb, Ømhedserklæringerne, som blev hvisket hende i Øret, naar man efter Middag gik ind i den anden Stue, Ord, der blev fremstammet saa sagte, at de næsten maatte gættes, Ord, der ikke varmede hendes Kinder eller fik hendes Hjerte til at banke hurtigere, men som dog kildrede hendes ubevidste Koketteri og inderst inde i hende tændte en lille Tilfredshedsflamme; saa aandede hun i dybere Drag,

hendes Blik straaledede og hendes Sjæl skælvede; Kvinden i hende havde faaet den Tilbedelse, som skyldtes hende.

Hun holdt af de smaa Tête-à-tête'r foran Kaminen, naar Mørket falder paa og han bliver indtrængende, stammer, skælver og falder paa Knæ. Det var hende en ny og salig Glæde at føle sig omgivet af en Liden-skab, som ikke naaede ind til hende selv, at ryste paa Hovedet og sige nej, at trække sine Hænder til sig, rejse sig og med koldt Blod ringe paa Tjeneren for at forlange Lys, og saa at se den, der skælvede ved hendes Fødder, rejse sig fløv og rasende, naar han hørte Tjeneren komme.

Hun havde en egen tør Latter, som isnede de brændende Forsikringer, og hun kendte haarde Ord, der ramte de glødende Erklæringer som en kold Vandstraale, og Betoninger, som kunde faa de, der tilbad hende, til at tage Livet af sig.

Der var især to unge Mennesker, som haardnakket forfulgte hende. De lignede ikke hinanden.

Den ene, Paul Péronel, var Verdensmand fra Top til Taa, elegant, dristig og vant til at være Helten i galante Eventyr; derfor forstod han at vente og vælge sin Tid.

Den anden hed d'Avancelle; han rystede, naar han nærmede sig hende, og vovede næppe at lade hende gætte sin Kærlighed, men han fulgte hende som hendes Skygge og tolkede hende ved sin stadige Nærværelse og sine lidenskabelige Blikke sin fortvivlede Elskov.

Hun kaldte den første »Kaptajn Bulder« og den anden »det tro Lam«; hun endte med at gøre den sidste til en Slags Slave, som var knyttet til hendes Person, og som hun raadede over som en Tjener.

Hun vilde have let højt, hvis nogen havde sagt til hende, at hun skulde komme til at elske ham.

Og dog elskede hun ham, men paa en besynderlig Maade. Da hun bestandig saa ham om sig, havde hun vænnet sig til hans Stemme, hans Bevægelser, til hele hans Skikkelse, saaledes som man vænner sig til de Mennesker, man til Stadighed lever iblandt.

Ofte dukkede hans Ansigt frem i hendes Drømme; hun saa ham for sig, saaledes som han var i Virkeligheden, blid, fintfølende og ydmyg i sin Lidenskab; naar hun da vaagnede under Indtrykket af sine Drømme,

troede hun, at hun endnu hørte ham og syntes, at hun følte ham ved Siden af sig. Saa en Nat (maaske havde hun Feber) drømte hun, at hun var alene med ham i en lille Skov, hvor de begge to sad i Græsset.

Han sagde smukke Ting til hende, trykkede hendes Hænder og kyssede dem. Hun følte Varmen fra hans Hud, hans Aandedræt bølgede over mod hende, og hun kærtegnede hans Haar, som om det var noget ganske naturligt.

I Drømme er man en helt anden end i vaagen Tilstand. Hun følte sig opfyldt af Ømhed for ham, en rolig og dyb Ømhed, hun var lykkelig ved at røre ved hans Pande og mærke ham saa tæt imod sig.

Lidt efter lidt vovede han sig til at lægge Armene om hendes Liv, han kyssede hendes Hænder og hendes Læber uden at hun gjorde det mindste for at gøre sig fri, og deres Læber mødtes. Hun gav sig hen.

Det blev et Øjeblik, hvis Salighed Virkeligheden aldrig vilde kunne naa, et Øjeblik af overmenneskelig, dirrende, ideel og legemlig, vanvittig og uforglemmelig Lykke.

Hun vaagnede skælvende og ganske ude af sig selv; og det var hende ikke muligt at falde i Søvn igen, saa behersket følte hun sig af ham.

Da hun saa ham igen, rødmede hun, skøndt han intet vidste om den salige Forvirring, han havde fremkaldt hos hende; og medens han frygtsomt talte til hende om sin Kærlighed, mindedes hun hele Tiden, uden at det var hende muligt at skyde Tanken sra sig, sin daarende, dejlige Drøm.

Hun elskede ham, elskede ham med en besynderlig overspændt og lidenskabelig Kærlighed, der især var et Udslag af Erindringen om hin Drøm, men alligevel frygtede hun for Opfyldelsen af det Ønske, som var opstaaet i hendes Sjæl.

Omsider mærkede han det. Og hun sagde ham alt, lige til den Angst, hun havde for hans Kys. Hun fik ham til at sværge, at han vilde respektere hende.

Han holdt sin Ed. De gennemlevede lange begejstrede Elskovstimer, hvor kun deres Sjæle favnede hinanden. Og naar de skiltes var de udmattede, svimle og brændte som i Feber.

Undertiden mødtes deres Læber, de lukkede Øjnene og nød det lange og dog kyske Kærtegn.

Hun forstod, at hun ikke længe vilde kunne blive ved at staa imod, og da hun ikke vilde begaa en Brøde, skrev hun til sin Mand, at hun længtes efter at komme hjem til ham og genoptage sit tidligere, rolige og ensomme Liv.

Han sendte hende til Svar et kærligt Brev, hvori han bestemt fraraadede hende at komme tilbage nu lige midt i Vinteren og udsætte sig for den pludselige Omskiftelse og Dalens iskolde Taage.

Hun blev lamslaaet og harmfuld mod Manden, som kunde være saa tillidsfuld, at han ikke forstod og ikke gættede den Kamp, der udkæmpedes i hendes Hjerte.

Februar blev lys og mild, og skøndt hun nu gjorde alt for at undgaa at blive for længe alene med »det tro Lam«, sagde hun dog sommetider ja til at køre ud sammen med ham, som oftest en Tur rundt om Søen i Boulogneskoven, naar Tusmørket begyndte at falde paa.

En Aften var det, som om al Foraarets Grøde var bleven vakt til Live af de lune Vinde. Vognen kørte i Skridt; det var næsten bleven helt mørkt, og de sad ganske tæt sammen med hinanden i Hænderne. Hun følte i sig et voksende Begær, en bydende Længsel efter det inderlige Favntag, hun mindedes fra sin Drøm, og hun sagde til sig selv: »Det er forbi, det er forbi, jeg er fortabt.« Uafbrudt søgte deres Munde hinanden, forenede sig og veg angst tilbage for i næste Øjeblik atter at mødes.

Han turde ikke følge hende op og forlod hende nedenfor hendes Dør. Hun var ude af sig selv og nær ved at besvime.

Paul Péronel ventede paa hende i den lille Dagligstue; der var endnu ikke tændt Lys.

Da han rørte ved hendes Haand, mærkede han, at den brændte som i Feber. Han gav sig til at tale med dæmpet Stemme, han blev øm og varm og dyssede hendes trætte Sjæl til Ro med sine Elskovsords Trylleri. Hun hørte paa ham uden at svare, hun tænkte paa den anden, troede at høre den anden og endnu som i en Hallucination at føle ham ind mod sig. Hun saa kun ham, hun huskede ikke mere, at der kunde eksistere en

anden Mand i Verden; og naar hendes Øre skælvede ved de tre Ord: »Jeg elsker Dig«, saa var det ham, den anden, som sagde dem, det var ham, der kyssede hendes Fingerspidser, ham, som trykkede hende til sit Bryst lige som for lidt siden i Vognen, det var ham, der kyssede hendes Læber med altbesejrende Kys, det var ham, som tog hende i sine Arme og som hun favnede, ham, hele hendes Væsen og hele hendes Legemes glødende Lidenskab længtes imod.

Da hun vaagnede af sin Drøm, udstødte hun et forfærdet Skrig.

»Kaptajn Bulder« laa paa Knæ foran hende og takkede hende lidenskabeligt, medens han bedækkede hendes opløste Haar med sine Kys. Hun raabte: »Gaa Deres Vej, gaa Deres Vej!«

Og da han ike forstod hende, men atter gjorde Forsøg paa at omslynge hendes Liv, stødte hun ham krampagtig fra sig og stammede: »De er nederdrægtig, De har overlistet mig, gaa, gaa Deres Vej.«

Han rejste sig forfjamsket, greb sin Hat og gik.

Den næste Dag vendte hun tilbage til Ciré-Dalen. Hendes Mand blev overrasket ved at se hende, bebrejdede hende hendes Ubetænksomhed. — »Jeg kunde ikke længere holde ud at leve saa langt borte fra Dig«, svarede hun.

Han syntes, at hun havde forandret sig, hun var bleven mere tungsindig end tidligere, men naar han spurgte hende: »Hvad er der dog i Vejen med Dig? Du synes at være ulykkelig. Er der noget, Du ønsker Dig?« svarede hun: »Nej, ingenting. Det er kun Drømmene, som er noget værd her i Livet.«

Den paafølgende Sommer kom »det tro Lam« og besøgte hende.

Hun modtog ham uden Forvirring og uden Fortrydelse, hun forstod pludselig, at hendes Kærlighed til ham kun havde været en Drøm, hvoraf Péronel brutalt havde vækket hende.

Men den unge Mand, som bestandig tilbad hende, tænkte, da han rejste hjem igen: »Hvor Kvinderne dog er nogle besynderlige, indviklede og uforklarlige Væsenner.«

ET PARISEREVENTYR

Gives der er Følelse som gaar dybere over i Blodet end den kvindelige Nysgerrighed? Hvad vilde en Kvinde ikke gøre for at faa Besked, for at komme til at lære at kende og røre ved det, hun har drømt om! Naar en Kvindes utaalmodige Nysgerrighed først er vaagnet, er hun i Stand til at begaa enhver Daarskab, enhver Uforsigtighed; intet vil mere forekomme hende for dristigt, og der er intet, hun vil gyse tilbage for. Jeg taler om de Kvinder, som er fuldt ud Kvinder, Væsener, der er i Besiddelse af en trebundet Sjæl, som nok paa Overfladen er kølig og forstandig, men hvis tre hemmelige Rum er fyldt med: den altid levende kvindelige Hang til Forandring i det første; i det andet Snedighed, farvet med sandfærdig Oprigtighed, den samme frygtelige og spidsfindige Snedighed, der er uadskillelig fra alle Hyklere; og i det sidste endelig, uimodstaaelig Lavhed, allerkæreste Forræderi, bedaarende Troløshed og alle de fordærvelige Egenskaber, som driver naivt godtroende Tilbedere til Selvmord og henrykker alle andre.

Den Kvinde, hvis Eventyr jeg nu vil fortælle, var en lille Provinsdame, der indtil da havde været jævn og hæderlig. Hendes Liv, som tilsyneladende var roligt og ligefremt, var henrunden indenfor hendes Husdøre mellem en stærkt optaget Mand og to Børn, som hun opdrog som en dadelfri Moder. Men inderst i hendes Hjerte dirrede en utilfredsstillet Nysgerrighed, en kriblende Længsel mod det ukendte. Bestandig drømte hun om Paris og slugte graadigt alle de Aviser, som beskæftigede sig med den moderne Verden. Skildringer af Fester, Toiletter og Fornøjelser bragte hendes Ønsker op paa Kogepunktet; men især følte hun sig hemmelig-

hedsfuldt forvirret, naar hun stødte paa Sætninger, som øjensynlig vrimlede af Underforstaaelser eller forsigtige Vendinger, hvori en Slørflig blev løftet op og lod Læsere skimte en Verden af brødefulde og ødelæggende Nydelser.

Nede i hendes Provins stod Paris for hende i en Apotheose af pragtfuld og fordærvet Luksus.

Og medens hun i de lange Nætter blev vugget ind i sine Drømme af den regelmæssige Snorken fra sin Mand, som laa paa Ryggen ved Siden af hende med et Silketørklæde bundet omkring Hovedet, tænkte hun paa de kendte Mænd, hvis Navne straaede paa Avisernes Forside som store Stjerner paa en sort Himmel; hun søgte at forestille sig deres hidsende, forjagede Liv, der maatte være sammensat af Orgier, som i deres rædelsvækkende Vellyst ikke gav Oldtidens noget efter, og af Sansepirringer, saa raffinerede, at hun slet ikke kunde tænke sig til dem.

Boulevarderne forekom hende som et Svælg, hvori alle menneskelige Lidenskaber brusede, medens der i hvert eneste af deres Huse sikkert dulgte sig de vidunderligste Elskovsmysterier.

Nu mærkede hun, at hun begyndte at blive ældre. Hun vilde blive gammel uden nogensinde at have kendt andet af Livet end de regelrette, ensformige og flove Beskæftigelser, som, efter hvad man siger, udgør Hjemmets Lykke. Hun var endnu smuk, den rolige Tilværelse havde holdt hende lige saa vel bevaret som Vinterfrugter, der ligger stille gemt i et lukket Skab. Hun spurgte sig selv, om hun virkelig skulde dø uden at have kendt den berusende Synd, uden blot en eneste Gang at have dykket ned i Paris' store Vellyst-Hav.

Med lang og seig Udholdenhed fik hun forberedt en Rejse til Paris, opfandt et Paaskud, lod sig indbyde af nogle Slægtninge og rejste endelig afsted alene, da hendes Mand ikke kunde faa Tid til at ledsage hende.

Saasnaart hun var ankommen, fik hun sammendigtet en Grund, der, hvis det behøvedes, tillod hende at blive ude, ikke blot to Dage, men ogsaa to Nætter, om det skulde blive nødvendigt; hun sagde, at hun havde truffet nogle gamle Venner, der boede paa Landet et Sted i Nærheden af Byen.

Saa gav hun sig til at søge. Hun gik i timevis op og ned ad Boulevarderne uden at opdage andet end den vandrende og nummererede Last. Hun spejdede langt ind i de store Kafeer og læste opmærksomt »Figaro«s Smaakorrespondancer, som hver Morgen aabenbarede sig for hende som en Stormklokke, der kalder til Elskov.

Men hun fandt intet, som kunde hjælpe hende paa Spor efter Kunstnernes og Kunstnerindernes vilde Orgier, intet, der viste hende Vej til de Udsvævelsernes Templer, som hun forestillede sig maatte aabne sig ved et Trylleord ligesom Tusind og én Nats Huler eller Roms Katakomber, hvor en forfulgt Religion dyrkede sine Hemmeligheder.

Hendes Slægtninge var skikkelige Borgerfolk, som ikke kunde skaffe hende Bekendtskab med en eneste af de fremtrædende Mænd, hvis Navne summede om i hendes Hoved; hun blev fortvivlet og tænkte allerede paa at rejse hjem igen, da Tilfældet kom hende til Hjælp.

En Dag, da hun spadserede ned ad Rue de la Chaussée-d'Antin, standsede hun for at se paa et Vindue, som indeholdt en righoldig Udstilling af japanesiske Nips, saa mangefarvede, at det var den rene Øjenlyst. Hun fordybede sig i Beskuelsen af smaa, bizarre, udskaarne Elfenbensgenstande, store Krukker i flammende Emaljer og sære Bronzevaser, da hun inde fra Butiken hørte dens Indehaver med mange ærbødige Gestus forsikre en lille, tyk, skaldet Mand med graat Hageskæg, at en uhyre bemavet Porcellænsfigur, som han havde taget ned for at vise ham, var et enestaaende Stykke.

Fra hver af den Handlendes Sætninger rungede Navnet paa den Lysthavende, et berømt Navn, som en Trompetfanfare. De andre Kunder, nogle unge Damer og elegante Herrer sendte hyppige, hurtige, velopdragne og ærefrygtsfulde Øjekast henimod den berømte Forfatter, som begejstret betragtede Porcellænsfiguren. De var begge lige hæslige, man kunde godt have troet, at det var to Brødre, som havde hvilet i samme Skød.

Den Handlende sagde: »Siden det er Dem, Hr. Jean Varin, saa skal De faa den for tusend Francs; det er akkurat, hvad den har kostet mig selv. Af alle andre

tager jeg femten hundrede Francs, men jeg sætter stor Pris paa at have Kunstnere til Kunder, og derfor faar de altid Rabat. De kommer ogsaa allesammen hos mig, Hr. Jean Varin. Igaar købte Busnach en gammeldags Skaal. Forleden solgte jeg to Kandelabre, Mage til disse her (er de ikke pragtfulde, hvad?) til Alexander Dumas. Og nu den Ting, De der staar med i Haanden, hvis Zola saa den, saa vilde den straks være solgt, Hr. Jean Varin.«

Forfatteren vidste øjensynligt ikke, hvad han skulde gøre. Genstanden tiltalte ham, men han overvejede Prisen og brød sig ikke mere om alle de Blikke, som tilkastedes ham, end om han havde været alene i en Ørken.

Rystende var hun traadt ind i Butiken, ugernert stirrende paa ham, hun spurgte ikke engang sig selv, om han var smuk, elegant eller ung. Det var Jean Varin selv, Jean Varin!

Efter en lang indre Kamp satte han uvilligt Figuren fra sig paa Bordet: »Nej, det er for dyrt,« sagde han.

Den Handlende fordoblede sin Veltalenhed: »Aah, Hr. Jean Varin, for dyrt? Den er mindst sine to Tusinde værd.«

Forfatteren svarede bedrøvet og stadig med Blikket fæstet paa Figuren med Emaljeøjnene: »Det benægter jeg ikke, men det er for dyrt for mig.«

Hun gik hen til dem, drevet af en uvilkaarlig Dristighed:

»Hvor meget skal jeg give for den?« spurgte hun

Overrasket svarede den Handlende:

»Femten Hundrede Francs, Frue.«

»Saa tager jeg den.«

Forfatteren, som indtil nu slet ikke havde lagt Mærke til hende, vendte sig brat om og undersøgte hende roligt iagttagende fra Hoved til Fod, med Øjet næsten lukket, som en Kender.

Hun var yderst indtagende; den Flamme, som hidtil havde været dæmpet ned og nu pludselig fik Lov til at lyse op, gød Liv over hendes Skikkelse. Og desuden er en Kvinde, som køber en Nipsting til femten Hundrede Francs ikke den første den bedste.

Saa i et Udslag af elskværdig Finfølelse vendte hun sig om mod ham og sagde med skælvende Stemme:

»Undskyld, min Herre, De havde maaske endnu ikke sagt Deres sidste Ord.«

Han bukkede: »Jo, Frue, det havde jeg.«

Men ganske bevæget fortsatte hun: »Det er kun for at sige Dem, at hvis De i Dag eller senere skulde skifte Mening, saa er Figuren Deres. Jeg har blot købt den, fordi De syntes om den.«

Han smilte øjensynlig smigret: »Hvorledes — De kender mig altsaa?«

Saa fortalte hun ham om sin Beundring for ham, citerede hans Værker, blev veltalende.

For bedre at passiare støttede han sig med Albuen til et Møbel, og han gennemborede hende med sit skarpe Blik for at forsøge paa at gætte, hvad der boede i hende.

Af og til, naar der kom nye Købere ind, raabte den Handlende, som var henrykt over denne levende Reklame, nede fra den anden Ende af Butiken: »Se engang paa dette her, Hr. Jean Varin, er det ikke smukt?« Saa løftedes alle Hoveder, og hun dirrede af Glæde over at blive set saa fortroligt passiarende med en Berømmethed.

Mere og mere beruset samlede hun til sidst hele sin Styrke, ligesom en General, der skal levere et Hovedangreb, og sagde: »Min Herre, vil De gøre mig en stor, meget stor Fornøjelse? Tillad mig at tilbyde Dem denne Porcellænsting som et Minde om en Kvinde, der beundrer Dem lidenskabeligt, og som De har set i ti Minutter.«

Han afslog det. Hun trængte ind paa ham. Han gjorde Modstand, han morede sig kongeligt og lo af Hjerrens Lyst.

Hun holdt fast ved sin Hensigt og sagde: »Naa, saa vil jeg selv bringe den hen til Dem, nu med det samme; hvor bor De?«

Han nægtede at opgive sin Adresse, men hun fik den at vide hos den Handlende og efter at have betalt sit Indkøb, skyndte hun sig ud til en Droske. Forfatteren løb efter hende for at indhente hende, da han ikke vilde udsætte sig for, at Gaven skulde blive modtaget i hans Hjem, naar han ikke vidste, hvem han kunde bringe den tilbage til. Han naaede hende, ligesom hun hop-

pæde op i Vognen; han sprang efter hende og faldt næsten ovenpaa hende, da Drosken i det samme gav sig til at køre; saa satte hans sig yderst ærgerlig ved Siden af hende.

Men alt, hvad han sagde og bad, hjalp ikke, hun vilde ikke opgive sin Beslutning. Først da de holdt foran hans Dør, fremsatte hun sine Betingelser: »Jeg vil samtykke i ikke at give Dem Figuren,« sagde hun, »hvis De i Dag vil gøre alt, hvad jeg vil.«

Dette Forslag forekom ham saa pudsigt, at han gik ind paa det.

»Hvad plejer De sædvanligvis at foretage Dem paa denne Tid?« spurgte hun.

Efter et Øjeblikks Tøven svarede han: »Jeg spadserer eller jeg kører en Tur.«

»Til Boulogneskoven«, befalede hun Kusken med resolut Stemme.

Undervejs maatte han vise hende alle de kendte Damer, der kørte forbi, især de mere letlevende, og fortælle hende intime Enkeltheder, om deres Liv, deres Vaner, deres Bolig og deres Udsvævelser.

Da de kom tilbage til Paris, begyndte Mørket at falde paa: »Hvad foretager De Dem til daglig Brug paa denne Tid?« spurgte hun.

Han svarede leende: »Saa drikker jeg min Absinth.«

Yderst alvorlig svarede hun: »Godt, min Herre, saa drikker vi en Absinth.«

De gik ind i en af de store Boulevardkafeer, hvor han var Stamgæst, og hvor han mødte en Del af sine Kolleger. Han forestillede dem allesammen for hende. Hun var halvt afsindig af Glæde. Og uden Ophør lød stadig det samme Ord i hendes Hoved: »Endelig! Endelig!«

Tiden gik, og hun spurgte: »Plejer De nu at spise til Middag?«

Han svarede: »Ja, Frue.«

»Saa, min Herre, saa gaar vi hen og spiser til Middag.«

Da de kom ud fra Kafé Bignon, sagde hun: »Om Aftenen, hvad gør De saa?«

Han saa stift paa hende: »Det er forskelligt, somme-tider gaar jeg i Theatret.«

»Nu vel, saa lad os gaa i Theatret.«

De gik ind i Vaudevilletheatret paa Fribillet, takket være ham, og, hvad der satte Kronen paa hendes Begjstring, hele Salen saa hende sidde ved Siden af ham paa første Række i Balkonen.

Da Forestillingen var forbi, kyssede han galant hendes Haand: »Nu har jeg kun, Frue, at takke Dem for den herlige Dag, som . . .« Hun afbrød ham: »Hvad foretager De Dem paa denne Tid, om Natten?«

»Jeg . . . jeg . . . jeg gaar hjem hos mig selv.«

Hun gav sig til at le med en skælvende, stødvis Latter.

»Naa, godt, saa gaar vi hjem . . . hjem til Dem.«

Og de talte ikke mere sammen. Hvert Øjeblik blev hun fra Hoved til Fod gennemrystet af en voldsom Skælven, og hun havde paa én Gang Lyst til at flygte og til at blive, men helt nede paa Bunden af hendes Hjerte laa der dog en urokkelig Beslutning om at gaa lige til Enden.

Paa Trappen maatte hun klamre sig fast til Rækværket for ikke at falde om, saa voldsom var hendes Sindsbevægelse; han gik op foran hende, forpustet og med en Vokstændstik i Haanden.

Saasart hun var kommen ind i hans Værelse, klædte hun sig hurtig af og gemte sig ned i Sengen uden at sige et Ord; hun trykkede sig tæt ind til Væggen og ventede.

Men hun var saaledes, som en Provinsnotars retmæssige Ægtefælle bør være, og han var mere fordringsfuld end en tyrkisk Pascha. De forstod aldeles ikke hinanden.

Saa faldt han i Søvn. Natten svandt hen under Uhrets ensformige Tik-Tak; hun sad halvt oprejst, tænkte paa sit Hjem og stirrede fortvivlet ned paa den lille runde Mand, der laa ved Siden af hende i det gule Skær fra en kinesisk Lygte; hans kugleformede Mave tegnede sig under Tæppet som en Ballon fyldt med Gas. Han snorkede som et helt Orgelværk med langvarig Prusten og komisk Snøften. Hans Snes Haar benyttede sig af hans Hvile til at stritte op i Vejret, trætte af den lange, tvungne Stilling hen over den nøgne Isse, hvis Tomhed de skulde dække. Og en Stribe Savl løb ud fra den ene Side af den aabne Mund.

Endelig gled det første gryende Dagslys ind gennem de lukkede Gardiner. Hun stod op, klædte sig paa uden at gøre Støj og havde allerede faaet Døren lukket halvt op, da hun kom til at knirke med Laasen, saa at han vaagnede og gned sine Øjne.

Det varede nogle Sekunder, inden hans Bevidsthed var helt klar; saa, da han huskede Eventyret, spurgte han: »Hvad for noget, gaar De?»

Hun blev forvirret staaende. »Ja, jeg gør,« fremstammede hun, »nu er det jo Morgen.«

Han rejste sig op i Sengen: »Hør,« sagde han, »nu har jeg paa min Side ogsaa noget at spørge Dem om.«

Hun svarede ikke og han fortsatte: »Lige siden jeg traf Dem igaar, har De mindsandten forstaaet at sætte mig i Forbauselse. Vær oprigtig og sig mig, hvorfor De har gjort alt det, thi jeg forstaar det ærlig talt slet ikke.«

Hun gik langsomt hen til ham, rødrende som en ung Pige: »Jeg vilde kende . . . naa ja, jeg vilde kende Lasten . . . Nu kender jeg den . . . det er ikke lystigt.«

Og hun flygtede, skyndte sig ned ad Trappen og styrtede ud paa Gaden.

Gadefejerne var i fuld Virksomhed. De fejede Fortovene, Kørebanen, og skubbede al Skarnet ned i Rendestenen. Med samme regelmæssige Bevægelse som hos Høstkarle, der mejer Korn paa Marken, skød de Snavset afsted i en Halvkreds foran sig, og Gade efter Gade mødte hun dem, som Marionetter, der er sat automatisk i Gang med nøjagtig samme Slags Fjeder.

Og det forekom hende, som om ogsaa hun havde fejlet noget ud, skubbet alle sine overspændte Drømme ned i Rendestenen, i Kloaken.

Hun kom hjem, stakaandet og gennemisnet, uden anden Forestilling i sit Hoved end den regelmæssige Bevægelse af Kosten, som om Morgenens fejrer Paris ren.

Og saa snart hun var kommen ind i sit Værelse, gav hun sig til at hulke.

ELSKOVSORD

Søndag.

Min egen elskede Bassel

Du skriver ikke til mig, jeg ser Dig ikke mere, og Du kommer aldrig. Har Du da rent hørt op at elske mig? Hvorfor? Hvad har jeg gjort? Sig mig det, jeg beder Dig, min lille Kærlighed! Jeg elsker Dig saa højt, saa højt, saa højt! Jeg vilde ønske, at jeg altid havde Dig hos mig, saa at jeg kunde kysse Dig hele Dagen igennem og give Dig, mit Hjerte, mit elskede Lam, alle de ømme Navne, eg kunde finde paa. Jeg tilbeder Dig, jeg tilbeder Dig, jeg tilbeder Dig, mit dejlige, elskede lille Fæ.

Din Putte

Sofie.

Mandag.

Kære Veninde!

Du vil absolut intet kunne forstaa af det, jeg nu vil sige Dig. Det gør ligemeget. Hvis mit Brev tilfældigvis skulde komme for en anden Kvindes Øjne, kan det maaske komme hende til Nytte.

Hvis Du havde været døv og stum, var jeg sikkert bleven ved at elske Dig længe, længe. Hele Ulykken kommer kun af det ene: at Du kan tale. Der er en Digter, som har sagt:

Du var mig aldrig mer, selv i de bedste Dage,
End Strængen, hvorpaa Buen glider hen,
Min Mesterhaand den juble lod og klage,
Dit tomme Hjerte gav kun Lyd igen.

Naar man elsker, ser Du, hører man altid sine Drømme synge; men for at de kan synge, maa de ikke afbrydes. Hvis man derfor taler mellem to Kys, afbryder man altid Sjælenes berusende Drøm, med mindre man siger dejlige Ord, og dejlige Ord gemmes nu engang ikke i Jer smukke Pigers smaa Hjerne-kister.

Du forstaar mig aldeles ikke, vel? Saa meget desto bedre. Jeg fortsætter. Du er visselig en af de mest henrivende, en af de mest tilbedelsesværdige Kvinder, jeg nogensinde har set.

Findes der paa Jorden et Par Øjne, der indeholder mere Drøm end dine, flere ukendte Løfter eller en større Uendelighed af Elskov? Det tror jeg ikke. Og naar Du smiler med dine to runde Læber, der blotter dine lysende Tænder, saa venter man, at der fra denne vidunderlige Mund maa udgaa en uforglemmelig Musik, noget overnaturligt lifligt, noget saa blødt, at det faar En til at hulke.

Saa kalder Du mig ganske roligt: »Min store tilbedte Abekat.« Og det forekommer mig, at jeg i samme Nu staar inde i dit Hoved og ser din Sjæl i Virksomhed. Din lille Kvindesjæl, som er sød, sød men . . . og det generer mig, ser Du, det generer mig meget. Jeg vilde hellere være fri for at se den.

Du bliver ved ikke at forstaa mig, ikke sandt? Det tænkte jeg mig nok.

Kan Du huske første Gang, Du kom til mig? Du kom hurtig ind, ved hver Bevægelse steg et Brus af Violduft op fra din Kjole; længe saa vi hinanden ind i Øjnene uden at sige et Ord, saa kyssede vi hinanden som to vanvittige . . . saa . . . saa, lige til næste Morgen talte vi slet ikke.

Men da vi skiltes, skælvede vore Hænder og vore Blikke sagde hinanden meget, meget . . . som ikke kan udtrykkes i nogetsomhelst Sprog. Det troede jeg i det mindste. Og da Du gik fra mig, hviskede Du: »Vi ses snart!« Det var alt, hvad Du sagde, og Du vil aldrig kunne forestille Dig, hvilken Drøm Du lod tilbage efter Dag, alt det, jeg saa i Dig, og alt det, jeg troede at gætte i dine Tanker.

Ser Du, stakkels Barn, for de Mænd, som ikke er dumme, men lidt forfinede og lidt overlegne, er Kærlig-

heden et saa indviklet og skrøbeligt Instrument, at den mindste Smule kan ødelægge det. Naar I Kvinder elsker, fatter I derimod aldrig det latterlige i visse Ting eller det groteske i de Udtryk, som undslipper Jer.

Hvorfor kan et Ord lyde smukt fra en lille brunet Kvinde, medens i en høj, blond Kvindes Mund klinger uhjælpeligt falskt og komisk? Hvorfor vil en kælen Bevægelse hos En være grim hos en anden? Hvorfor er der Kærtegn, som henrykker en hos den ene, medens de hos den anden bliver generende? Hvorfor? Fordi der i alt, men fremfor alt i Kærlighed, maa være en fuldkommen Harmoni, en absolut Samklang mellem Stemmen, Ordene, Ømhedsgraden og den talendes i Alder, Vækst, Haarfarve og Fysiognomi.

En Kvinde, som er blevet fem og tredive Aar, de store og voldsomme Lidenskabers Alder, og som vilde bevare blot Skyggen af sin første tyve Aars Kærligheds kærtegnende Skælmeri, som ikke kunde forstaa, at hun maatte udtrykke sig anderledes, se anderledes, kysse anderledes, at hun skulde være en Dido og ikke længere en Julie, den Kvinde vilde ufejlbarlig kvalme ni Eiskere af ti, selv om de maaske slet ikke kunde gøre sig Regnskab for Grundene til, at de følte sig frastødt.

Forstaa Du? — Nej. — Det ventede jeg.

Fra den Dag, Du lukkede Hanen op for dine Ømhedsstrømme, var det forbi for mig, min Ven.

Undertiden kunde vi kysse hinanden fem Minutter i Træk, i et eneste uendeligt, vanvittigt Kys, et af de Kys, hvorunder man lukker Øjnene, som om det kunde flygte bort gennem Blikket, som for at gemme det mere fuldkomment i Sjælens mørke Dybder. Saa, naar vore Læber skiltes, sagde Du til mig, idet Du lo med en høj, klar Latter: »Det var godt, ikke, min tykke Vovvov?« Jeg kunde have banket Dig.

Du har efterhaanden tildelt mig alle de Dyre- og Plantenavne, som Du formodentlig har fundet i »Den borgerlige Husholdning«, »Havens Pleje« og »Lettere Naturhistorie for de lavere Klasser«. Men det er endnu intet.

Kærlighedens Kærtegn er brutale, plumpe og mere til, naar man tænker over dem. Musset har sagt:

Jeg mindes endnu disse Favntag vilde,
 Mund imod Mund og Bryst imod Bryst,
 Sansernes Orgie, Nervernes Gilde,
 Himmelens Salighed, Helvedes Lyst —*)

eller den rene Groteskhed! . . . Aah, stakkels Barn, hvilken drillende Djævel, hvilken ond Aand kunde dog indgive Dig dine Ord . . . bagefter?

Jeg har samlet dem, men af Kærlighed til Dig vil jeg ikke vise Dig dem.

Og saa mangler Du i en sørgelig Grad Sansen for at passe det rette Øjeblik, og Du kunde komme med et begejstret »Jeg elsker Dig!« paa saa meningsløse Steder, at jeg har haft den største Besvær med ikke at briste ud i Latter. Der gives Tider, hvor disse Ord: »Jeg elsker Dig!« er saa lidt paa sin Plads, at de ligefrem er ubehagelige. Mærk Dig det.

Men Du forstaa mig ikke.

Der er ogsaa mange andre Kvinder, som heller ikke vil forstaa mig, men finde, at jeg er halvtosset. Det er mig forøvrigt ganske ligegyldigt. De, som er udsultede, sluger alt, men de mere forfinede Ganer er kræsne, og der skal kun lidt til at indgyde dem en uovervindelig Modbydelighed. Det gaar med Kærlighed, som det gaar med Mad.

Jeg forstaa bare ikke, at visse Kvinder, der saa godt kender den uimodstaaelige Tilløkkelse ved en fin og broderet Silkestrømpe, Farvernes daarende Trolddom og Fristelsen ved kostbare Kniplinger gemt i Toilettets dybeste Intimitet, hele den forvirrende Betagelse ved den kvindelige Elegances forfinede Luksus, aldrig lærer at forstaa den Lede, som enkelte Ord, der enten ikke er paa deres Plads eller ogsaa er for pjattet ømme, er i Stand til at indgyde os.

Et brutalt Udtryk kan undertiden gøre Vidundere, hidse Sanserne og faa Hjertet til at banke. Der er intet, som støder, naar det bliver sagt paa det rette Tidspunkt. Men det gælder om ogsaa at forstaa at tie og i visse Øjeblikke undgaa Vendinger à la Paul de Kock.

Jeg kysser Dig lidenskabeligt paa den Betingelse, at Du ingenting siger.

René.

*) Versene er oversat af F. Bauditz.

EN ENKE

Det var paa Slottet Banneville midt under Jagtsæsonen, et trist og regnfuldt Efteraar. I Stedet for at rasle under Fødderne laa de røde Blade og raadnede i Hjulsporene under de tunge Byger.

Den næsten helt afbladede Skov var fugtig som et Badeværelse. Naar man gik ind under de høje Træer, som Haglene piskede igennem, svøbte en muggen Luft, en regnmættet Lugt af gennemblødt Græs og vaad Jord sig om én. Jægerne, der hele Dagen var vandrede rundt, sammenbøjet under den vedvarende Væde, de sløve Hunde med Halen mellem Benene og Haarene klæbede ind til Huden og de unge Jægerinder i deres stramtslutende Dragter, som var helt gennemtrukne af Regn, kom hver Aften hjem, legemligt og aandeligt udasede.

Efter Middagen gik vi ind i den store Dagligstue og prøvede paa at faa Tiden til at gaa med at spille Lotteri, medens Stormen rykkede i Skodderne og fik de gamle Vejrhaner oppe paa Taarnene til at snurre rundt som Toppe. Bagefter gav vi os til, som der staar i Bøgerne, at fortælle Historier, men der var ingen, som kunde finde paa noget morsomt. Jægerne berettede om æventyrlige Skud og blodige Haremyrderier, medens Damerne forgæves brød deres Hoved for at huske et eller andet.

Vi skulde lige til at opgive denne Adspredelse, da en ung Frue, der uden at tænke over det havde siddet og leget med en gammel Tantes Haand, kom til at se paa en lille Ring, som var lavet af sammensnoet Haar, og som hun ofte havde betragtet uden at tænke over det.

Hun drejede den blidt omkring Fingeren for bedre at undersøge den og spurgte:

»Sig mig en Gang, Tante, hvad er det for en Ring? Det ser ud, som om det var Barnehaar . . .«

Tanten, en gammel Frøken, blev først rød og derpaa ganske bleg; saa sagde hun med rystende Stemme:

»Det er saa sørgeligt, saa sørgeligt, derfor har jeg aldrig villet tale om det. Mit Livs hele Ulykke stammer derfra. Jeg var ganske ung den Gang, men det staar endnu saa tydeligt for mig, at jeg ikke kan lade være at græde, naar jeg tænker paa det.«

Vi vilde straks høre Historien, men Tanten vilde ikke fortælle den. Vi plagede hende imidlertid saa længe, at hun tilsidst gav efter:

»De har vist alle sammen hørt mig tale om Familien Santèze, som nu er uddød. Jeg har kendt dens sidste tre mandlige Medlemmer. De døde alle paa samme Maade. Ringen er lavet af den sidstes Haar. Han var tretten Aar gammel, da han tog Livet af sig for min Skyld. Det forekommer Dem besynderligt, ikke?

»Det var en mærkelig Racer! De var sindssyge, om man vil, men deres Sindssyge havde noget stort ved sig, det var Kærligheden, som gjorde dem gale. Alle, fra Fader til Søn, var bleven et Bytte for voldsomme Lidenskaber, som gennemtrængte hele deres Væsen og fik dem til at gøre de mest overspændte Ting. Den mest fanatiske Opofrelse, ja selv Forbrydelser gøs de ikke tilbage for, naar deres Vanvid drev dem. Det var nedlagt i dem, de maatte elske ligesom visse Sjæle maa tro. De, der gør sig til Trappistmunke, er ikke skabt af samme Stof, som de, der helliger sig Selskabslivet. Hele Sagnet over blev der sagt: »Forelsket som en Santèze.« Man behøvede blot at se dem for at forstaa det. De havde allesammen krøllet Haar, der voksede langt ned i Panden, kruset Skæg og store, store Øjne, hvis Blik trængte lige ind i én og gjorde én forvirret, uden at man vidste hvorfor.

Bedstefaderen til ham, om hvem Ringen her er det eneste Minde, blev, efter mange Eventyr, Dueller og Bortførelser, da han var henimod de fem og treds lidenskabelig forelsket i sin Forpagters Datter. Jeg har kendt dem begge to. Hun var lys, fin og bleg, hun talte lang-

somt med en blød Stemme og hendes Øjne var saa milde, saa milde, at man godt kunde have antaget hende for Madonna selv. Den gamle Herre tog hende i Huset og blev snart saa betaget af hende, at han ikke kunde undvære hende et eneste Øjeblik. Hans Datter og hans Svigerdatter, som ogsaa boede paa Slottet, fandt det ganske naturligt, til den Grad var Kærligheden bleven en Tradition i Familien. Naar det drejede sig om en eller anden Lidenskab, var der intet, som forbavsedede dem, og hvis man i deres Nærværelse talte om Tilbøjeligheder, som mødte Modstand, om Elskende, som var bleven skilte, eller endogsaa om en forbryderisk Hævn, som var fulgt efter et Elskovsforræderi, sagde de begge i den samme medynksfulde Tone: »Aa, hvor han (eller hun) har maattet lide, for at det kunde komme saa vidt!« Intet andet. Hjertets Tragedier vakte kun deres Medlidenhed, de blev aldrig oprørte, selv om Tragedien var brødefuld.

En skøn Dag bortførte en ung Mand, som hed de Gradelle, og som var indbudt til Jagt paa Slottet, den unge Pige.

Santèze blev ved at være lige saa rolig, som om der slet intet var foregaaet, men en Morgen fandt de ham nede i Hundestalden; han havde hængt sig midt imellem sine Hunde.

Hans Søn døde paa samme Maade i et Hotel i Paris under en Rejse, han gjorde i 1841. Han havde forelsket sig i en Sangerinde ved Operaen og hun havde bedraget ham.

Han efterlod sig en Søn paa tolv Aar og sin Enke, en Søster til min Moder. Hun flyttede med Drengen hjem til mine Forældre paa vort Gods i Bertillon. Jeg var den Gang sytten Aar gammel.

De kan ikke tænke Dem, i hvilken Grad den lille Santèze var forud for sin Alder. Det var, som om hele hans Races Elskovsstyrke og Overspændthed havde samlet sig i dette, dens sidste Skud. Han gik altid rundt og drømte; i Timevis kunde han vandre frem og tilbage i den store Elmeallé, som førte fra Slottet ned til Parken. Oppe fra mit Vindue kunde jeg se den sværmeriske Dreng, der gik ganske langsomt med Hænderne paa Ryggen og bøjet Hoved. Af og til kunde han standse og

se op med et Par Øjne, som om han saa, forstod og følte Ting, der slet ikke hørte hans Alder til.

Ofte om Aftenen, naar Natten var lys, sagde han til mig:

»Kom, Kusine, lad os gaa ud og drømme . . .«

Saa gik vi sammen ned i Parken. Foran Lysningerne, der laa slørede i det hvide Dis, Maanen sænker over Skovene, standsede han og sagde, idet han trykkede min Haand:

»Se, sel! . . . Aa, Du forstaar mig ikke, det føler jeg godt. Hvis Du forstod mig, saa vilde vi være saa lykkelige. Men man maa elske for at kunne det.«

»Jeg lo, og jeg kyssede Drengen, der tilbød mig til Døden.

Efter Middag gik han tit hen og satte sig paa Skødet af min Moder:

»Fortæl Tante,« sagde han, »fortæl mig nogle Kærlighedshistorier.«

»Og for Spøg fortalte min Moder ham alle de Sagn, der gik i Familien om hans Forfædres lidenskabelige Æventyr; der var i Hundredevis af dem, baade sande og opdigtede. Det var det, som førte dem alle til Ulykke, de hidsede sig selv op og endte med at betragte det som en Æressag ikke at gøre Familiens Ry til Skamme.

Drengen var begejstret over de snart smægtende og snart rædselsvækkende Historier. Sommetider klappede han i Hænderne og udbrød:

»Jeg ogsaa, jeg ogsaa — jeg kan elske højere end alle de andre.«

Han begyndte at gøre Kur til mig, en frygtsom, kejtet Kur, som vi lo over, saa pudsigt var den. Hver Morgen fik jeg en Buket Blomster op, som han havde plukket, og hver Aften, inden jeg gik til Ro, kyssede han mig paa Haanden og hviskede:

»Jeg elsker Dig!«

Saa gjorde jeg noget stygt, noget meget stygt; det pinner mig endnu den Dag i Dag, skønt jeg har gjort Bod for det hele mit Liv og er bleven gammel Jomfru eller rettere bleven ved at betragte mig selv, som om jeg var en Slags Enke, Enke efter ham. Jeg morede mig over denne barnagtige Kærlighed, jeg hidsede den endogsaa op. Jeg var koket, besnærende, som om det var en

Mand, jeg havde at gøre med, kærtegnende og lunefuld. Jeg gjorde Drengen ude af sig selv. Det var en Leg for mig og en lystig Adspredelse for begge vore Mødre. Husk paa, han var ikke mere end tolv Aar! Hvem vilde have fundet paa at tage en saadan Stumps Kærlighed for Alvor? Jeg kyssede ham, lige saa meget han vilde. Jeg skrev endogsaa smaa Kærlighedsbilletter, som vore Mødre læste, til ham, og han svarede mig med lange Breve, glødende Breve, som jeg har gemt. Han troede, at vort Elskovsforhold var en Hemmelighed, han betragtede sig jo selv som en Mand. Vi havde glemt, at han var en Santèze.

Det varede omtrent et Aar. En Aften faldt han nede i Parken paa Knæ for mig, kyssede lidenskabeligt Sømmen af min Kjole og sagde:

»Jeg elsker Dig! Jeg elsker Dig! Jeg elsker Dig til Døden! Hvis Du nogensinde bedrager mig, hører Du, hvis Du nogensinde svigter mig for en anden, saa gør jeg det samme, som min Fader . . .«

Og med en saa inderlig Overbevisning, at det løb mig koldt ned ad Ryggen, tilføjede han sagte: :

»Du ved jo nok, hvad det var, han gjorde!«

Da jeg aldeles forfærdet blev staaende uden at røre mig, rejste han sig, hævede sig, for at naa op til mit Øre, paa Taaspidserne, thi jeg var højere end han, og hviskede mit Navn: »Geneviève!« i en saa blid, saa smuk og kærlig Tone, at der fo'r en Skælven igennem mig.

Jeg stammede:

»Lad os gaa ind, lad os gaa ind! . . .«

Han sagde intet mere, men fulgte bag efter mig, først idet vi skulde gaa op ad Stentrappen, standsede han mig og gentog:

»Nu ved Du det. Hvis Du svigter mig, tager jeg Livet af mig.«

Denne Gang forstod jeg, at jeg var gaaet for vidt og jeg blev mere tilbageholden. Da han en Dag gjorde mig Bebrejdelser for det, svarede jeg:

»Du er altfor stor nu, til at vi kan blive ved at spøge paa den Maade, og altfor ung, til at der kan være Tale om en alvorlig Kærlighed. Det maa vi vente med.«

Paa den Maade troede jeg, at jeg havde gjort min Samvittighed fri.

Ved Efteraarstid blev han sat i en Kostskole. Da han den paafølgende Sommerferie kom hjem, var jeg bleven forlovet. Han forstod det straks og i otte Dage gik han rundt med en saa alvorlig og grublende Mine, at jeg blev helt ængstelig.

Den niende Dag fik jeg om Morgenens, da jeg stod op, Øje paa et Stykke Papir, som var skubbet ind under min Dør. Jeg tog det op og læste:

»Du har svigtet mig og Du ved, hvad jeg sagde til Dig. Det var min Død, som Du befalede. Da jeg ikke vil have, at andre end Du skal finde mig, saa gaa ned i Parken paa det samme Sted, hvor jeg i Fjor sagde til Dig, at jeg elskede Dig, og se op i Træerne.«

Jeg havde en Fornemmelse af, at jeg skulde blive vanvittig; jeg kastede nogle Klæder om mig og løb saa hurtigt, at jeg var lige ved at styrte, ned til den omtalte Plet. Paa Jorden laa hans lille Skolekasket midt i Sølet. Det havde regnet hele Natten. Jeg saa op og fik Øje paa noget, der gyngede mellem Bladene, thi det blæste, det blæste stærkt.

Derefter ved jeg ikke mere, hvad jeg gjorde. Jeg skreg formodentlig først og saa besvimede jeg maaske og faldt om eller ogsaa løb jeg tilbage til Slottet. Da jeg igen kom til Bevidsthed, laa jeg i min Seng og min Moder sad ved mit Hovedgærde.

Jeg troede, at jeg i et frygteligt Mareridt havde drømt det altsammen, og jeg stammede:

»Hvor er han . . . Gontran? . . .«

Hun svarede mig ikke. Det var sandt.

Jeg turde ikke se ham, men jeg bad om at maatte faa en Lok af hans lyse Haar. Her . . . her er den . . .«

Og rystende af Bevægelse strakte den gamle Frøken Haanden frem.

Saa pudsede hun Næsen et Par Gange, tørrede sine Øjne og fortsatte:

»Jeg hævde min Forlovelse . . . uden at sige hvorfor . . . og jeg . . . jeg er bleven ved at være Enke . . . Enke efter den trettenaars Dreng.«

Hendes Hoved faldt ned paa hendes Bryst og hun græd stille og længe.

Da vi var paa Vej op til vore Soveværelser, hviskede en tyk Herre, hvis gode Humør hun havde ødelagt, til sin Sidemand:

»Er det ikke sørgeligt, at Folk kan være til den Grad sentimentale!«

COCOTTE

Vi skulde lige til at forlade Anstalten, da jeg henne i en Krog af Gaarden fik Øje paa en høj, mager Mand, der stod og kaldte paa en indbildt Hund. Med en blid, næsten kærlig Stemme, raabte han: »Cocotte, lille Cocotte, kom her hen, kom Cocotte, kom, min Tøs, naa, saa kom, saa kom da,« og slog sig paa Laaret, som man gør, naar man vil lokke et Dyr til sig.

»Hvem er han?« spurgte jeg Lægen.

Han svarede:

»Aa, han er ikke interessant. Han var Kusk og hedder François; han blev gal, fordi han havde druknet sin Hund.«

»Vil De ikke fortælle mig hans Historie? Det er mange Gange de mest ligefremme og enkle Ting, der er de mest rørende.«

Lægen opfyldte min Anmodning og fortalte mig Historien, som han havde faaet at vide af en Staldkarl, Kuskens Kammerat.

I en af Villabyerne lidt uden for Paris boede en ret velhavende Familie i en Villa, der laa midt i en Park, helt nede ved Seinen. Deres Kusk var den samme François, en skikkelig Fyr, som de havde faaet fra Landet, lidt tung, men inderlig godmodig og let at løbe med.

Da han en Aften var paa Vejen hjem, gav en Hund sig til at følge efter ham. Han bekymrede sig først ikke videre om den, men den Haardnakkethed, hvormed Dyret blev ved at trave i Hælene paa ham, fik ham til sidst til at vende sig om for at se, om han ikke kendte det. — Nej, han havde aldrig set den Hund før.

Det var en uhyggelig mager Hunhund med store, hængende Patter. Den saa ynkelig forsulten ud, som den

der sjaskede bag efter ham med Halen mellem Benene og Ørene dinglende slapt ned paa hver Side af Hovedet. Naar han standsede, standsede den ogsaa, og naar han igen gav sig til at gaa, fulgte den efter.

Han prøvede paa at blive af med den og skreg:

»Væk med Dig! Vil Du se til, Du kommer af Sted! Husch! Husch!«

Den gik et Par Skridt bort, plantede sig paa sin Hale og ventede, indtil han atter satte sig i Bevægelse, saa var den igen bag efter ham.

Han lod, som om han tog en Sten op for at kaste efter den. Dyret flygtede lidt længere bort, men saa snart han vendte Ryggen til, kom det tilbage.

Til sidst fik François Medlidenhed med Hunden og kaldte paa den. Den lystrede bange hans Kalden. Dens Ryg var helt bøjet og man kunde se alle Ribbenene under Huden. Manden klappede paa de fremspringende Knogler; han var helt rørt over Dyrets Usselhed.

»Naa, kom saa med da!« sagde han.

Den logrede med Halen og som om den følte, at der nu vilde blive sørget for den, at den var bleven adopteret, gav den sig, i Stedet for at trave bagefter sin nye Herre, til at løbe foran ham.

Han lavede et Leje af Halm til den ude i Stalden og gik saa ind i Køkkenet for at hente noget Brød til den. Da den havde spist saa meget, den kunde orke, rullede den sig sammen og lagde sig til at sove.

Den næste Dag fortalte han sit Herskab om Hunden og han fik Lov til at beholde den. Det var en god Hund, kærlig og trofast, klog og taknemlig.

Men det blev snart opdaget, at den havde en skrækelig Fejl. Den flammede af Elskov hele Aart igennem. I Løbet af utrolig kort Tid havde den gjort Bekendtskab med alle Omegnens Hanhunde, der Dag og Nat sværmede om den. Med en Skøges Ligegyldighed udelte den sine Gunstbevisninger; den syntes at staa paa den mest intime Fod med dem alle sammen og havde altid et Kobbelt af de mest forskellige Repræsentanter for den gøende Race efter sig. Der var nogle, som ikke var større end en knyttet Næve, og andre, der var saa store som Æsler. Den rendte op og ned ad Vejene med hele Slænget bagefter og naar den smed sig i Græsset for

at hvile sig, dannede de en Halvkreds omkring den og stod med Tungen ud af Munden og beundrede den.

Folkene rundt omkring paa Egnen betragtede den som et Fænomen, de havde aldrig set noget lignende. Selv Dyrlæggen kunde slet ikke forstaa det.

Naar den om Aftenen blev lukket inde i Stalden, holdt en hel Skare Hunde Ejendommen belejret. De borede sig ind gennem alle Hullerne i Hækken omkring Parken, ødelagde Bedene, knækkede Grenene, flaaede Blomsterne op og bragte Gartneren til Fortvivlelse. Hele Natten igennem hylede de omkap udenfor Stalden, uden at noget kunde faa dem til at fortrække.

Om Dagen trængte de endogsaa ind i selve Huset.

Det var en Oversvømmelse, en Hjem søgelse, en Ulykke. Hvert Øjeblik faldt Herskabet paa Trappen eller inde i Stuerne over smaa gule Mopper med busket Hale, Jagthunde, Bulldogger, luskende, snavsede Ulvehunde, herreløse Køtere og vældige Ny-Foundlændere, der gjorde Børnene bange.

Der var Hunde, som ingen i ti Miles Omkreds kendte noget til; ingen vidste, hvor de hørte hjemme eller hvad de levede af, og siden efter forsvandt de ligesaa gaadefuldt, som de var kommen.

Alt dette hindrede imidlertid ikke François i at tilbede Cocotte. Han havde kaldt den Cocotte uden at mene noget med det, skønt den nok havde fortjent sit Navn, og han sagde altid:

»Det Dyr er som et levende Menneske; det mangler bare at kunne tale.«

Han havde ladet lave et pragtfuldt rødt Læderhalsbaand, prydet med en Messingplade, hvorpaa der var indgraveret: »Cocotte, tilhører Kusken François.«

Cocotte var bleven vældig. Lige saa mager den før havde været, lige saa fed var den nu, med en mægtig, svulmende Mave, hvorunder Patterne stadig hang og dinglede. Det var lige paa én Gang, at den var bleven saa fed, og den gik besværligt med skrævende Ben, ligesom svære Folk plejer, og med Flaben aaben for at puste; saa snart den prøvede paa at løbe, var den aldeles udmattet.

Den viste sig iøvrigt at være i Besiddelse af en enestaaende Frugtbarhed, den var altid med Hvalpe, selv

om den lige havde født, og afleverede 4 Gange om Aaret et Udvalg af Afkom, der tilhørte alle Hundearter og frembød et sandt kynælogisk Studium. Efter at François havde udsøgt den, den skulde beholde for »at blive af med Mælken«, samlede han de andre sammen i sit Forklæde og gik uden Barmhjertighed ned til Floden og druknede dem.

Men det varede ikke længe, inden Kokkepigen føjede sine Klager til Gartnerens. Han fandt Hunde over alt, om det saa var under Ovn, i Buffeten og i Kulrummet, og de stjal alt, hvad de kunde faa fat paa.

Herren blev utaalmodig og befalede François at skaffe sig af med Cocotte. Han blev ulykkelig og forsøgte at faa den anbragt hos andre, men ingen vilde vide af den. Saa prøvede han paa en anden Maade. Han gav Hunden til Fragtmændene med den Besked, at han, naar han var kommen helt over paa den anden Side af Paris ved Joinville-le-Pont, skulde køre fra den og lade den blive tilbage.

Samme Aften var Cocotte kommen igen.

Der maatte tages en stor Beslutning. For fem Francs indvilligede Togføreren i at tage den med til Havre og slippe den løs der.

Da der var gaaet tre Dage, kom den luskende ind i Stalden, den kunde næsten ikke mere, saa medtaget, forsulten og forrevet var den.

Herren fik Medlidenhed med den og gentog ikke sin Befaling.

Men Hundene blev snart endnu talrigere og endnu frækkere end før. En Aften, da der blev givet en stor Middag, blev en lækker Kalkun med Trøfler snuppet væk af en Bulldog lige for Næsen af Kokkepigen, der ikke turde prøve paa at fravriste den Byttet.

Denne Gang blev Herren vred for Alvor. Han lod François kalde og sagde:

»Hvis Du ikke faar det Dyr smidt i Vandet inden i Morgen tidlig, saa kaster jeg Dig paa Døren, forstaar Du?«

Det var som et Tordenslag for François. Han gik op paa sit Værelse for at pakke sit Tøj sammen, da han foretrak at miste sin Plads fremfor at drukne Hunden.

Men saa kom han til at tænke paa, at der næppe var nogen, som vilde have ham, saa længe han slæbte om med det besværlige Dyr, og at han havde det godt, hvor han var, fik sin gode Løn og nok at spise. Han sagde til sig selv, at Hunden virkelig ikke var et saadant Offer værd og endte tilsidst med at bestemme sig til at give efter og tidlig næste Morgen skille sig af med den.

Han sov meget daarligt. Saa snart det begyndte at gry ad Dag, stod han op, tog et stærkt Tov og gik ind i Stalden for at hente Hunden. Den rejste sig langsomt, rystede sig, strakte sig og kom hen og slikkede sin Herres Hænder.

Han blev tung om Hjertet og han gav sig til at klappe den kærligt, kærtegnede dens lange Øren, kyssede den paa Snuden og kaldte den ved alle de Kælenavne, han kunde finde paa.

Men et Uhr i Nærheden slog seks. Han turde ikke vente længere. Han lukkede Døren op.

»Kom,« sagde han.

Dyret forstod, at den skulde ud, og logrede med Halen.

De gik ned til Bredden og han valgte et Sted, hvor Vandet saa ud til at være dybt. Saa knyttede han den ene Ende af Tovet om det smukke Læderhalsbaand og bandt en stor Sten fast i den anden. Derpaa tog han Cocotte i sine Arme og overdængede den med Kys, saaledes som man gør ved et Menneske, man skal skilles fra. Han trykkede den ind til sit Bryst, dæggede for den og kaldte den: »Lille Cocotte, min egen lille Cocotte,« medens den knurrede af Velbehag.

Over ti Gange vilde han kaste den ud, men hver Gang svigtede Modet ham.

Men med ét tog han en rask Beslutning og slyngede den ud, saa langt han kunde. Den forsøgte først at svømme, som den plejede, naar den fik Bad, men den store Sten trak Gang paa Gang Hovedet ned under Vandet. Den kastede fortvivlede Blikke ind til sin Herre, Blikke, der havde et fuldstændig menneskeligt Udtryk, og slog om sig som én, der er ved at drukne. Men pludselig sank hele Forkroppen ned under Vandet, medens Bagpoterne et Sekund strittede op over Overfladen, saa forsvandt ogsaa de.

I en fem Minutter blev der ved at stige Bobler op, som om Vandet var kommet i Kog. Med forfærdede Øjne og bankende Hjerter stod François og stirrede paa Vandet, medens han i Tankerne saa Cocotte vride sig i Dødskrampe nede i Dyndet. Og i sin landlige Enfoldighed sagde han til sig selv:

»Hvad maa Dyret nu tænke om mig?«

Han var lige ved at blive Idiot. En hel Maaned var han syg. Hver eneste Nat drømte han om Hunden, han følte den slikke sine Hænder og hørte den gø. Han fik Ordre til at gaa til Lægen. Endelig begyndte han at komme sig og henimod Slutningen af Juni tog hans Herskab ham med til deres Ejendom i Biessard i Nærheden af Rouen.

Der var han ogsaa ved Bredden af Seinen. Han gav sig til at bruge Bade. Hver Morgen gik han sammen med Staldkarlen ned til Floden og de svømmede frem og tilbage over den.

En Morgen, da de morede sig med at slaas i Vandet, skreg François pludselig til sin Kammerat:

»Nej, se det, der kommer sejlene! Det kan blive et Par lækre Koteletter.«

Det var et vældigt, opsvulmet og afskrællet Aadsel, der med Poterne stikkende lige op i Luften kom glidende, ført med af Strømmen.

François svømmede hen imod det, idet han blev ved med at spøge:

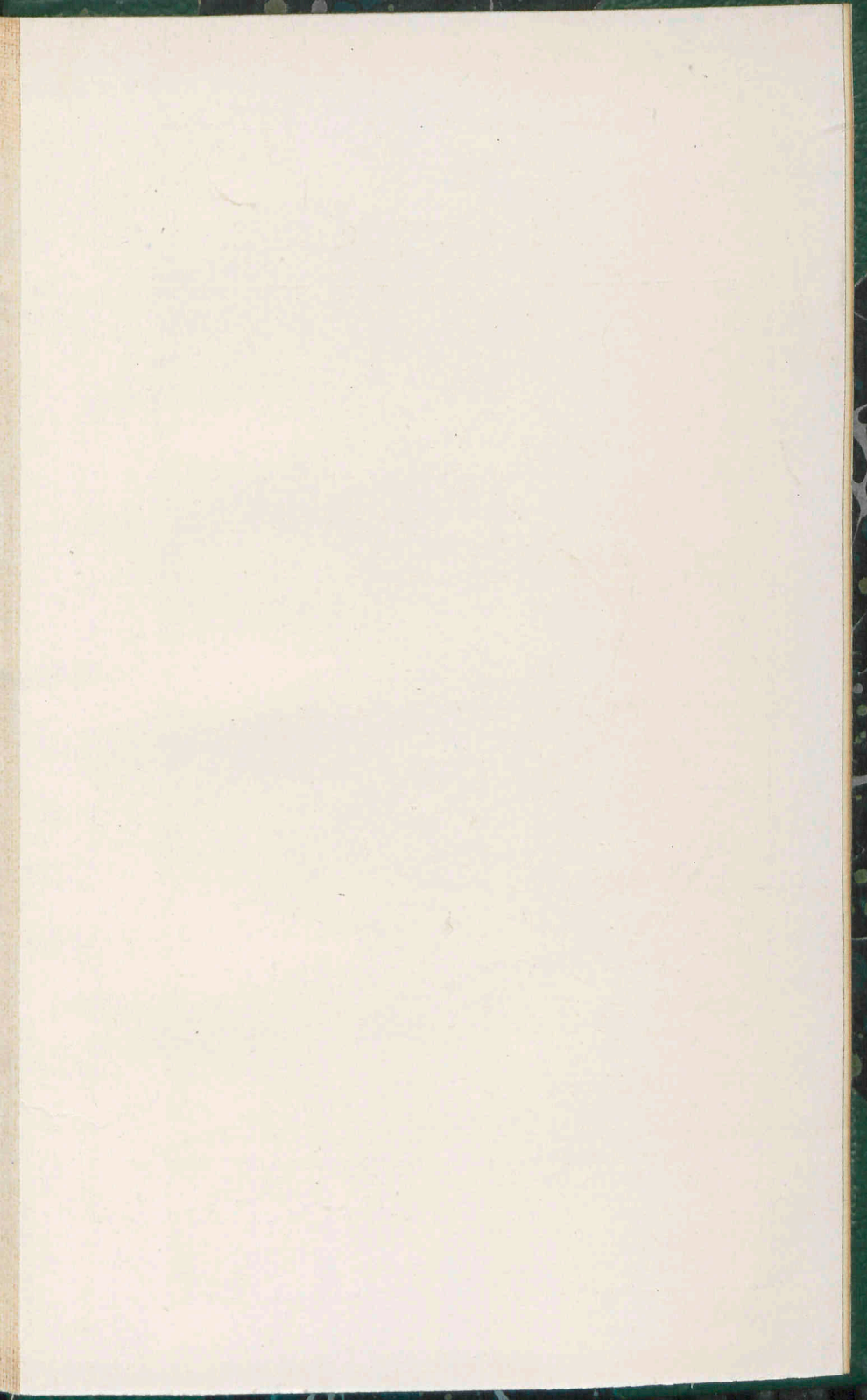
»Fy for Pokker, frisk er den ikke! Det var et fedt Bytte! Mager kan man da ikke kalde det!«

Han svømmede rundt omkring det mægtige, stinkende Dyr.

Pludselig tav han og gav sig til at se paa det paa en underlig spændt Maade, saa svømmede han nærmere, som om han vilde røre ved det. Han stirrede stift paa Halsbaandet, tog endnu et Par Tag, greb fat i Halsen paa Aadslet, vendte det om, trak det helt hen til sig og læste paa den grønne, irrede Messingplade paa Halsbaandet, som al Farve var gaaet af: »Cocotte, tilhører Kusken François.«

Den døde Hund havde genfundet sin Herre tredsindstyve Mil fra det Sted, hvor den var gaaet til Bunds.

Han udstødte et forfærdelig Skrig og svømmede, saa hurtigt han kunde og hylende af fuld Hals, ind til Bredden. Saa snart han satte Foden paa Landjorden, gav han sig splitternøgen, som han var, til at løbe hen over Markerne. Han var bleven vanvittig!



Vil De lære Engelsk?

*Den hurtigste og letteste Maade,
hvorpaa De tilegner Dem det
engelske Verdenssprog er gennem
Benyttelsen af den nye Læsebog:*

Praktisk Engelsk i 100 Timer

af

J. C. Christensen

Kgl. edsv. Translator



Bogen benyttes bl. a. ved Undervisning i

*Teknologisk Institut og
Industriforeningens Aftenkursus*

Faas i alle Boglader

L. H. Fergos Forlag - København

